

C 637

Norges offisielle statistikk

Official Statistics of Norway

Statistikk over eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet 1998

**Real Estate, Renting and Business
Activities 1998**

Norges offisielle statistikk

I denne serien publiseres hovedsakelig primærstatistikk, statistikk fra statistiske regnskapssystemer og resultater fra spesielle tellinger og undersøkelser. Serien har først og fremst referanse- og dokumentasjonsformål. Presentasjonen skjer vesentlig i form av tabeller, figurer og nødvendig informasjon om datamaterialet, innsamlings- og bearbeidingsmetoder, samt begreper og definisjoner. I tillegg gis det en kort oversikt over hovedresultatene.

Serien omfatter også publikasjonene Statistisk årbok, Historisk statistikk og Regionalstatistikk, samt Standarder for norsk statistikk og Veiviser i norsk statistikk.

Official Statistics of Norway

This series consists mainly of primary statistics, statistics from statistical accounting systems and results of special censuses and surveys, for reference and documentation purposes. Presentation is basically in the form of tables, figures and necessary information about data, collection and processing methods, and concepts and definitions. In addition, a short overview of the main results is given.

The series also includes the publications Statistical Yearbook of Norway, Historical Statistics and Regional Statistics, as well as Standards for Norwegian Statistics and Guide to Norwegian Statistics.

© Statistisk sentralbyrå, januar 2001
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-4883-3
ISSN 0808-2154

Emnegruppe
10.14 Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting
og utleievirksomhet

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Falch Hurtigtrykk

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpige tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Rettet siden forrige utgave	Revised since the previous issue	r
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	(.)

Forord

Denne publikasjonen inneholder statistikk over eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet i 1998.

Statistikken for 1998 er hovedsakelig utarbeidet etter de samme retningslinjer som for 1997. Den er basert på Alminnelig næringsoppgave (AN) og et spørreskjema for foretak innenfor eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet. Ved sammenligning mot tidligere publiserte tall for 1997 skal en være oppmerksom på at ajourføring av næring i Bedrifts- og foretaksregisteret har medført revideringer av statistikken for 1997. Tall for 1997 i denne publikasjonen er rettet opp ihht. revideringene.

Statistikken er tilpasset EUs forordning for strukturstatistikk. Forordningen krever først og fremst statistikk på foretaksnivå. Av hensyn til nasjonalregnskap og andre norske brukere, er det også utarbeidet bedriftsstatistikk for noen variabler.

Publikasjonen gir opplysninger om tallet på foretak og bedrifter, sysselsetting, lønnskostnader, omsetning, investeringer, produksjonsverdi, bearbeidingsverdi samt en del andre variabler. I tillegg til de tabellene som er tatt med i denne publikasjonen, er det mulig å bestille en rekke andre eller mer detaljerte tabeller ved direkte henvendelse til Statistisk sentralbyrå (jf. kapittel 7). Disse kan gis elektronisk eller på papir.

Noen hovedtall er tidligere publisert på Internett (<http://www.ssb.no/stefu/>).

Arbeidet med publikasjonen har vært ledet av førstekonsulent Lars Henrik Thingstad. Ansvarlig seksjonsleder er Roger Jensen, Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk.

Statistisk sentralbyrå
Oslo/Kongsvinger, 17. januar 2001

Svein Longva

Nils Håvard Lund

Preface

In this publication Statistics Norway presents statistics for real estate, renting and business activities in 1998.

The 1998 statistics have been compiled mainly according to the same guidelines as for 1997. The statistics are based on Directorate of Taxes' General Trading Statements (AN) and a questionnaire for enterprises in real estate, renting and business activities. When comparing with previously published tables for 1997, one should bear in mind that several enterprises in the meantime have had their NACE codes in the Central Register of Establishments and Enterprises revised. This has had some consequences for the 1997 statistics. However the 1997 figures in the enclosed tables have been adjusted accordingly.

The annual statistics are adapted to the EU regulation on structural statistics, which primarily requires statistics at the enterprise level. Statistics on the local kind-of-activity unit (KAU) level have also been compiled for some variables for national accounts and other Norwegian users.

The publication gives information on the number of enterprises and local KAUs, employment, compensation of employees, turnover, investments, production value, added value and some other variables. In addition to the tables included in this publication, a number of other and more detailed tables may be obtained by applying directly to Statistics Norway (cf. chapter 7). These can be transmitted electronically on diskette or on paper.

Some principal figures have been published on the Internet (http://www.ssb.no/stefu_en/).

The publication has been prepared under the supervision of Mr. Lars Henrik Thingstad. Responsible Head of Division is Mr. Roger Jensen, Division for Construction and Service Statistics.

Statistics Norway
Oslo/Kongsvinger, 17 January 2001

Svein Longva

Nils Håvard Lund

Innhold

Tabellregister	7
<hr/>	
Tekstdel	
1. Hovedresultater og bruk av tabellene	9
1.1. Hovedresultater.....	9
1.2. Bruk av tabellene	9
2. Bakgrunn og formål	10
2.1. Formål og historie	10
2.2. Brukere og anvendelsesområder.....	10
3. Om produksjonen av statistikken.....	10
3.1. Omfang	10
3.2. Datakilder	10
3.3. Utvalg	10
3.4. Datainnsamling	11
3.5. Oppgavebyrde	12
3.6. Kontroll og revisjon	12
3.7. Analyse	12
4. Begreper, kjennemerker og grupperinger.....	12
4.1. Definisjon av de viktigste begrepene	12
4.2. Definisjon av de viktigste kjennemerkene	13
4.3. Standard grupperinger	13
5. Feilkilder og usikkerhet.....	14
5.1. Innsamlings- og bearbeidingsfeil	14
5.2. Utvalgsfeil	14
5.3. Ikke-utvalgsfeil	14
6. Sammenlignbarhet og sammenheng	14
6.1. Sammenlignbarhet over tid og sted.....	14
6.1. Sammenheng med annen statistikk.....	14
7. Tilgjengelighet.....	14
7.1. Internettadresse	14
7.2. Språk	14
7.3. Publikasjoner.....	14
7.4. Lagring og anvendelser for grunnmaterialet	14
7.5. Annen dokumentasjon.....	14
Tekst på engelsk	15
Tabelldel på norsk	22
<hr/>	
Vedlegg	
A. Alminnelig næringsoppgave.....	41
B. Spørreskjema for næringshovedområdet	52
C. Spørreskjema Statistisk sentralbyrås strukturundersøkelse	59
Tidligere utgitt på emneområdet	63
De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk	64

Contents

List of tables	8
<hr/>	
Text	
1. Main results and use of the tables.....	15
1.1. Main results	15
1.2. Use of the tables	15
2. Background and purpose	16
2.1. Purpose and history.....	16
2.2. Users and applications.....	16
3. Statistics production.....	16
3.1. Scope	16
3.2. Data sources	16
3.3. Sample	16
3.4. Collection of data.....	17
3.5. Reporting and record keeping burden	18
3.6. Control and revision process	18
3.7. Analysis	19
4. Terms, variables and classifications.....	19
4.1. Definition of the main terms	19
4.2. Definition of the main variables	19
4.3. Standard classification	20
5. Sources of error and uncertainty	21
5.1. Collection and processing errors.....	21
5.2. Sample errors	21
5.3. Non-sampling errors.....	21
6. Comparability and correlation	21
6.1. Comparability over time and place	21
6.2. Correlation with other statistics	21
7. Availability	21
7.1. Internet address	21
7.2. Language	21
7.3. Publications	21
7.4. Storing and uses for basic material	21
7.5. Other documentation	21
Tables in English.....	30
<hr/>	
Appendices	
A. Ordinary financial statements	41
B. Questionnaire for the industrial section	52
C. General questionnaire for structural statistics	59
Previously issued on the subject.....	63
Recent publications in the series Official Statistics of Norway.....	64

Tabellregister

---

1. Hovedtall, etter næringsundergruppe. Bedrifter. 1997 og 1998	22
2. Hovedtall, etter sysselsettingsgruppe og næring. Bedrifter. 1998	23
3. Hovedtall for næringshovedområdet, etter fylke. Bedrifter. 1998	24
4. Hovedtall, etter næringsundergruppe. Foretak. 1997 og 1998	25
5. Investeringer, etter type anleggsmiddel og næringsundergruppe. Foretak. 1998.....	28
6. Investeringer, etter art og næringsundergruppe. Foretak. 1998.....	29

List of tables

---

1. Principal figures, by industry subclass. Local kind-of-acitivity units. 1997 and 1998	30
2. Principal figures, by number of persons employed and industry division. Local kind-of-activity units. 1998	32
3. Principal figures for the industrial section, by county. Local kind-of-activity units. 1998	33
4. Principal figures, by industry subclass. Enterprises. 1997 and 1998.....	34
5. Investments, by group of fixed assets and industry subclass. Enterprises. 1998.....	38
6. Investments, by category and industry subclass. Enterprises. 1998.....	39

---

1. Hovedresultater og bruk av tabellene

1.1. Hovedresultater

Foretak

Totalt var det 50 437 foretak med 197 760 sysselsatte personer innenfor eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet i 1998. Foretakene hadde en omsetning på 173,2 milliarder og lønnskostnader på 52,9 milliarder kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 16,7 og 19,7 prosent mot 1997, mens antall sysselsatte personer økte med 12,3 prosent.

NACE 70 Omsetning og drift av fast eiendom.
Innenfor næringen var det 15 245 foretak med 17 959 sysselsatte personer i 1998. Omsetningen var på 37 202 millioner og lønnskostnader på 4 265 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 13,1 og 6,7 prosent mot 1997, mens antall sysselsatte personer gikk tilbake med 0,8 prosent.

NACE 71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell.
Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk.
Innenfor næringen var det 2 096 foretak med 6 260 sysselsatte personer i 1998. Omsetningen var på 8 302 millioner og lønnskostnader på 1 522 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 22,4 og 21,8 prosent mot 1997, mens antall sysselsatte personer økte med 15,5 prosent.

NACE 72 Databehandlingsvirksomhet.
Innenfor næringen var det 4 119 foretak med 26 581 sysselsatte personer i 1998. Omsetningen var på 30 811 millioner og lønnskostnader på 11 236 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 35,5 og 43,3 prosent mot 1997, mens antall sysselsatte personer økte med 28,6 prosent.

NACE 73 Forskning og utviklingsarbeid.
Innenfor næringen var det 166 foretak med 7 086 sysselsatte personer i 1998. Omsetningen var på 4 822 millioner og lønnskostnader på 2 639 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 13,5 og 11,9 prosent mot 1997, mens antall sysselsatte personer økte med 6,6 prosent.

NACE 74 Annen forretningsmessig tjenesteyting.
Innenfor næringen var det 28 811 foretak med 139 874 sysselsatte personer i 1998. Uten næring 74.15 Mangement-Holdingselskaper var omsetningen på 92 051 millioner og lønnskostnader på 33 271 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 12,6 og 15,6 prosent mot 1997. Antall sysselsatte personer i hele næringen inkl. næring 74.15 økte med 11,6 prosent.

Bedrifter

Totalt var det 51 893 bedrifter med 198 463 sysselsatte personer innenfor eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet i 1998. Bedriftene hadde en omsetning på 176,8 milliarder og lønnskostnader på 53,8 milliarder kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 15,6 og 17,7 prosent mot 1997, mens antall sysselsatte personer økte med 10,6 prosent.

NACE 70 Omsetning og drift av fast eiendom.
Innenfor næringen var det 15 477 bedrifter med 18 277 sysselsatte personer i 1998. Omsetningen var på 38 532 millioner og lønnskostnader på 4 328 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 14,7 og 7,5 prosent mot 1997, mens antall sysselsatte personer økte med 0,1 prosent.

NACE 71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell.
Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk.
Innenfor næringen var det 2 285 bedrifter med 6 298 sysselsatte personer i 1998. Omsetningen var på 8 583 millioner og lønnskostnader på 1 536 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 21,3 og 19,9 prosent mot 1997, mens antall sysselsatte personer økte med 14,1 prosent.

NACE 72 Databehandlingsvirksomhet.
Innenfor næringen var det 4 347 bedrifter med 26 225 sysselsatte personer i 1998. Omsetningen var på 29 467 millioner og lønnskostnader på 11 070 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 31,7 og 38,4 prosent mot 1997, mens antall sysselsatte personer økte med 24,6 prosent.

NACE 73 Forskning og utviklingsarbeid.
Innenfor næringen var det 204 bedrifter med 8 427 sysselsatte personer i 1998. Omsetningen var på 6 003 millioner og lønnskostnader på 3 137 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 4,8 og 4,2 prosent mot 1997, mens antall sysselsatte personer økte med 0,9 prosent.

NACE 74 Annen forretningsmessig tjenesteyting.
Innenfor næringen var det 29 580 bedrifter med 139 236 sysselsatte personer i 1998. Uten næring 74.15 Mangement-Holdingselskaper var omsetningen på 94 186 millioner og lønnskostnader på 33 752 millioner kroner. Dette innebærer en vekst på henholdsvis 11,9 og 14,8 prosent mot 1997. Antall sysselsatte personer i hele næringen inkl. næring 74.15 økte med 12,3 prosent.

1.2. Bruk av tabellene

Ved sammenligning mot tidligere publiserte tall for 1997 skal en være oppmerksom på at ajourføring av næring i Bedrifts- og foretaksregisteret har medført revideringer av statistikken for 1997. Tall for 1997 i denne publikasjonen er rettet opp ifølge revideringene og kan derfor avvike fra det som tidligere er publisert.

2. Bakgrunn og formål

2.1. Formål og historie

Statistikken skal vise strukturen i næringshovedområdet K Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet på bakgrunn av tall fra regnskapsåret 1998. Statistikken ble første gang publisert i 1979, og er publisert i dagens form siden 1995.

2.2 Brukere og anvendelsesområder

Den årlige strukturstatistikken produseres med bakgrunn i nasjonalregnskapets (NR) behov for data samt i hht. EUs forordning for strukturstatistikk. I tillegg etterspør departementer og ulike bransjeforeninger tallmaterialet foruten at allmennhetens behov for informasjon skal imøtekommes. Næringslivet og andre brukere bestiller også spesielt tilpasset statistikk for eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet på oppdrag.

3. Om produksjonen av statistikken

3.1. Omfang

Statistikk for eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet er inndelt etter NACE¹-standard og omfatter næringene:

- 70 Omsetning og drift av fast eiendom
- 71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell.
Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk
- 72 Databehandlingsvirksomhet
- 73 Forskning og utviklingsarbeid
- 74 Annen forretningsmessig tjenesteyting

Statistikken omfatter næringshovedområdet. For næringsgruppen management-holdingselskaper (74.15) gis et mer begrenset antall opplysninger. Denne innskrenkningen i publiseringen skyldes at usikkerheten ved bakgrunnsmaterialet anses som for stor til å kunne utarbeide tilfredsstillende statistikk.

EUs strukturforordning krever først og fremst statistikk på foretaksnivå. Videre er det av hensyn til nasjonalregnskap og andre norske brukere, også utarbeidet bedriftsstatistikk for variablene sysselsetting, omsetning, lønnskostnader og investeringer. Vi gjør oppmerksom på at de bedriftsbaserte tallene viser høyere verdier enn de foretakbaserte. Dette skyldes at foretak blir plassert i den næringsundergruppen som står for hoveddelen av deres aktivitet og dermed kan bli plassert i en annen næring enn enkelte av bedriften i foretaket (se pkt. 4 Begreper, kjennemerker og grupperinger).

3.2. Datakilder

Statistikken er bygget på Alminnelig næringsoppgave for 1998 (AN, vedlegg til selvangivelsen, se vedlegg A her) og et tilleggsskjema (vedlegg B) for et utvalg foretak innenfor eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet. For de øvrige foretak er opplysninger² hentet inn vha. Regnskapsregisteret i Brønnøysund, Manntallet over merverdiavgiftspliktige (Momsregisteret) og Næringsundersøkelsen i Statistisk sentralbyrå (vedlegg C). Det vises også til oversikt i pkt. 3.4.

Til hjelp ved innhenting av opplysningene har vi benyttet Det sentrale bedrifts- og foretaksregister i Statistisk sentralbyrå. For ajourføring av dette registeret er Momsregisteret, Enhetsregisteret samt ulike opplysninger fra bransjeorganisasjoner og direkte fra enkelte foretak benyttet.

3.3. Utvalg

Populasjonen er inndelt i delpopulasjoner, kalt strata. I og med at en ikke har samtlige data for alle enhetene som statistikken omfatter, må det foretas en del beregninger. Disse beregningene tar utgangspunkt i de tilgjengelige data i de ulike strata. Populasjonen er organisert etter følgende strata før beregningene foretas:

Næring	45 grupper, samtlige næringsgrupper/næringsundergrupper innenfor de NACE-næringene 70, 71, 72, 73 og 74 på laveste nivå (4- eller 5-siffer nivå)
angitte	
Alder	3 grupper, igangsatt 1989 og tidligere, 1990-1994 og 1995-1998
Foretakstyper	2 grupper (enbedrifts- og flerbedriftsforetak)
Omsetning	1, 2 eller 3 grupper.

For hver kombinasjon av næring/næringsundergruppe x aldersgruppe x foretakstype stratifiseres foretakene etter omsetningsstørrelser:

- Yngste aldersgruppe har 1 omsetningsgruppe
- Mellomste aldersgruppe har 2 omsetningsgrupper. (Hvis det er under 25 foretak i et stratum, slås disse sammen til en omsetningsgruppe.)
- Eldste aldersgruppe har 3 omsetningsgrupper. (Hvis det er under 25 foretak i et stratum, slås disse sammen til 1 omsetningsgruppe. Hvis det er over 25, men under 50 foretak, slås de sammen til 2 omsetningsgrupper.)

Dette gir maksimalt 12 strata pr. næring og i alt 390 strata.

Både for foretakene i den eldste og i den mellomste aldersgruppen blir alltid de 7 foretakene i

¹ Gjeldende Standard for næringsgruppering (SN94) i Statistisk sentralbyrå, som bygger på EUs standard NACE Rev.1. Denne er publisert i serien NOS (Norges offisielle statistikk) C 182 (1994).

² Nærmere beskrevet i pkt. 3.6.

populasjonen med størst omsetning trukket med i utvalget. Disse 7 foretakene utgjør en egen omsetningsgruppe både for enbedrifts- og fler-bedriftsforetakene for hver næringsundergruppe (4- eller 5-siffer NACE). Disse omsetningsgruppene blir dermed fulltellingsstrata. Av de totalt 390 strata var det i alt 69 fulltellingsstrata.

3.4. Datainnsamling og organisering

Det er hentet inn fullstendig sett av oppgaver (AN med tilleggsskjema) fra 2 797 foretak. For de øvrige

foretakene er det innhentet omsetningstall og andre vesentlige regnskapsopplysninger for 22 226 foretak fra årsregnskap i Regnskapsregisteret i Brønnøysund. Videre er det innhentet omsetningstall for 11 444 foretak fra Momsregisteret, og for de øvrige 13 372 foretakene er omsetningen innhentet vha. Strukturundersøkelsen i Statistisk sentralbyrå.

På denne måten får en opplysninger fra samtlige foretak. En oversikt over datainnsamlingen viser følgende:

Populasjon, eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet 1998

Kilde 1998	Foretak		Omsetning	
	Antall	Andel i pst.	Mill. kroner	Andel i pst.
NACE 70, 71, 72, 73 og 74 Næringshovedområde K *	49 839	100,0	173 188	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggsskjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	2 797	5,6	75 696	43,7
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	22 226	44,6	60 285	34,8
SSBs strukturundersøkelse	13 372	26,8	18 084	10,4
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	11 444	23,0	19 123	11,0
NACE 70 Omsetning og drift av fast eiendom	15 245	100,0	37 202	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggsskjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	635	4,2	8 165	21,9
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	10 003	65,6	20 842	56,0
SSBs strukturundersøkelse	4 002	26,3	6 023	16,2
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	605	4,0	2 173	5,8
NACE 71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	2 096	100,0	8 302	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggsskjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	204	9,7	5 015	60,4
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	508	24,2	1 382	16,6
SSBs strukturundersøkelse	124	5,9	122	1,5
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	1 260	60,1	1 785	21,5
NACE 72 Databehandlingsvirksomhet	4 119	100,0	30 810	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggsskjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	186	4,5	15 290	49,6
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	1 986	48,2	10 009	32,5
SSBs strukturundersøkelse	1 045	25,4	3 531	11,5
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	902	21,9	1 981	6,4
NACE 73 Forskning og utviklingsarbeid	166	100,0	4 822	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggsskjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	44	26,5	3 251	67,4
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	56	33,7	648	13,4
SSBs strukturundersøkelse	57	34,3	784	16,3
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	9	5,4	139	2,9
NACE 74 Annen forretningsmessig tjenesteyting *	28 213	100,0	92 051	100,0
Fullstendig sett av AN med tilleggsskjema (utvalget) og sysselsetting ev. fra Enhetsregisteret	1 728	6,1	43 976	47,8
Regnskapsregisteret i Brønnøysund og sysselsetting fra Enhetsregisteret	9 673	34,3	27 405	29,8
SSBs strukturundersøkelse	8 144	28,9	7 624	8,3
Registeropplysninger (omsetning fra Momsregisteret, sysselsetting fra Enhetsregisteret)	8 668	30,7	13 046	14,2

* Ekskl. NACE 74.15, 598 foretak.

3.5. Oppgavebyrde

Oppgavebyrden er beregnet til gjennomsnittlig 18 minutter pr. oppgavegiver i utvalgsundersøkelsen (i alt 23 869 foretak og bedrifter). Det blir i alt 7 161 timeverk eller 955 dagsverk.

3.6. Kontroll og revisjon

Det er foretatt kontroller og opprettninger av de alminnelige næringsoppgavene for de foretakene som inngår i utvalget, dette omfatter også skjemaet hvor tilleggsopplysninger oppgis pr. bedrift. Særlige kritiske kontrollstørrelser er næringskode, sysselsetting, omsetning, lønnskostnader, andre driftskostnader og driftsresultat, i tillegg kontrolleres og revideres tallene for handelsvarekostnader og investeringer.

Revisjonen av datamaterialet foretas etter kontroller i Bedrifts- og foretaksregisteret og hvor nødvendig etter rådføring med oppgavegiver.

3.7. Analyse

Manglende tallmateriale er estimert for de foretakene det ikke foreligger fullstendig AN med tilleggsskjema for.

Vi har først stratifisert populasjonen (jf. pkt. 3.3) og deretter trukket et representativt utvalg. Fra foretakene i utvalget (2 637 foretak) er det hentet inn AN med tilleggsskjema. Deretter har vi benyttet de foreliggende data fra årsregnskapene ifølge Regnskapsregisteret og splittet disse i sine respektive underposter i henhold til de relative andelene som gir seg av dataene fra AN-utvalget. Dernest har vi tatt hensyn til data i henhold til Næringsundersøkelsen og fra Momsregisteret i den statistiske beregningen.

Aksjeselskaper utenom utvalget

For aksjeselskaper utenom utvalget (dvs. 22 226 foretak, se pkt. 3.4) er det innhentet bestemte regnskapsopplysninger fra Regnskapsregisteret for aksjeselskaper. En del poster i Regnskapsregisteret er identiske med opplysningene i AN og kan derfor hentes direkte fra Regnskapsregisteret:

- 901 Sum driftsinntekter
- 400 Varekostnad
- 500 Lønn, feriepenger, honorarer o.l.
- 530 Andre godtgjørelser
- 540 Arbeidsgiveravgift til folketrygden
- 541 Innberetningspliktige pensjonskostnader
- 590 Andre personalkostnader
- 770 Andre driftskostnader
- 780 Ordinære avskrivninger
- 789 Tap på fordringer
- 790 Tillegg/fradrag beholdningsendringer varer under tilvirkning og ferdige egentilvirkede varer
- 902 Driftskostnader
- 905 Driftsresultat
- 906 Finansinntekter
- 907 Finanskostnader

- 920 Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader
- 930 Skattekostnad
- 935 Årsoverskudd/årsunderskudd
- 181 Skip
- 182 Transportmidler
- 185 Maskiner, verktøy, inventar o.l.
- 191 Bygninger og bygningsmessige anlegg

De øvrige postene beregnes i henhold til fordelingen i utvalget (ordnet etter næringsundergruppe og samme størrelsesgruppe med hensyn til omsetning, driftskostnad eller annen relevant fordelingsnøkkelen).

Foretak med omsetning i henhold til Momsregisteret eller Strukturundersøkelsen

AN-postene er estimert med omsetning som nøkkel for de foretak utenom utvalget hvor omsetning er hentet fra Momsregisteret eller fra Strukturundersøkelsen (dvs. henholdsvis 11 444 og 13 372 foretak, se pkt. 3.4).

Sysselsettingstall

For de foretakene som har levert fullstendig sett av AN med tilleggsskjema (utvalget), er sysselsettingstall hentet enten fra Statistisk sentralbyrås tilleggsskjema til AN eller beregnet på bakgrunn av lønnskostnader eller hentet fra Enhetsregisterets arbeidstaker-/arbeidsgiverdel (AA-registeret). Det samme gjelder for de foretakene hvor en har benyttet utskrift fra årsregnskap fra Regnskapsregisteret.

Sysselsettingstall for de øvrige foretakene er enten hentet inn gjennom Statistisk sentralbyrås Næringsundersøkelse eller fra AA-registeret.

4. Begreper, kjennemerker og grupperinger

4.1. Definisjon av de viktigste begrepene

Foretak

I Standard for næringsgruppering (SN) er et foretak den minste kombinasjonen av juridiske enheter som produserer varer eller tjenester, og som til en viss grad har selvstendig beslutningsmyndighet.

Bedrift

I SN er bedrift definert som en lokalt avgrenset funksjonell enhet hvor det hovedsakelig drives aktiviteter som faller innenfor en bestemt næringsgruppe.

Beliggenhet

Beliggenheten er i samsvar med kommuneinndelingen pr. 1. januar 1995. I enkelte næringer kan et foretak drive virksomheter i flere kommuner og fylker uten å være delt i flere bedrifter. I slike tilfeller er foretakets samlede virksomhet registrert der foretaket har sin kontoradresse.

4.2. Definisjon av de viktigste kjennemerkene

Eiere uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket

Eiere omfatter eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap, familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket o.l. Medeiere i aksje- og andelsselskap som har lønnet arbeid i foretaket er ikke inkludert. Det er heller ikke familiemedlemmer til eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap når de har fast avtalt lønn.

Lønnstakere

Med lønnstakere regnes alle personer som arbeider for arbeidsgiveren, som har en ansettelseskontrakt og som mottar kompensasjon for utført arbeid i form av lønn, gasje, honorarer, gratiale, naturalytelser o.l. Midlertidig fraværende på grunn av sykdom, ferie, arbeidskonflikt o.l. er med, mens fraværende på grunn av militærtjeneste er holdt utenfor.

Sysselsetting

Med sysselsetting menes summen av eiere og lønnstakere. Personer med mer enn ett arbeidsforhold vil kunne være telt med som sysselsatt i flere næringer. Sysselsetting viser et gjennomsnitt av antall sysselsatte ved utløpet av fem utvalgte måneder i året. Sysselsettingstallene i strukturstatistikken kan avvike fra det som er publisert i Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) fordi kildene og gjennomsnittsberegningen er forskjellig.

Årsverk

Tallene omfatter antall årsverk utført av lønnstakere i foretaket.

Omsetning

Omsetning eller salgsinntekter er definert som summen av godtgjørelse for tjenesteytende virksomhet utført for kunder, salg av handelsvarer og bruttoinntekt av annen næringsvirksomhet. Merverdiavgift er ikke med i tallene.

Handelsvarer

Handelsvarer er varer som selges videre uten noen bearbeiding i bedriften.

Lønnskostnader

Lønnskostnader omfatter lønn, feriepenger, honorarer o.l., arbeidsgiveravgift til folketrygden, innberetningspliktige pensjonskostnader og andre personalkostnader.

Lønnskostnader omfatter ikke godtgjørelse til eiere av enkeltmannsforetak eller ansvarlige selskap og til familiemedlemmer uten fast lønn.

Produksjonsverdi

Med produksjonsverdi menes omsetning korrigert for endringer i beholdning av ferdige varer, varer i arbeid og varer og tjenester kjøpt for videresalg. Kjøp av varer

og tjenester for videresalg og spesielle offentlige avgifter er trukket fra, mens aktiverte egne investeringssarbeider er lagt til.

Bearbeidingsverdi

Som bearbeidingsverdi regnes summen av produksjonsverdi fratrukket kjøp av varer og tjenester (for andre varer og tjenester enn de som er kjøpt direkte for videresalg) og korrigert for endringer i beholdningen av råvarer og konsumvarer. Spesielle offentlige tilskudd for tilvirkede/solgte varer og andre offentlige tilskudd/refusjoner er inkludert.

Totale kjøp av varer og tjenester

Med totale kjøp av varer og tjenester regnes verdien av alle varer og tjenester som er kjøpt i 1998 for videresalg, til bruk i foretakets egen produksjonsprosess eller for lager. Investering er ikke inkludert i disse tallene.

Investering

Som investering er regnet anskaffelser av fast kapital som bygninger og anlegg (unntatt boliger), maskiner, verktøy, redskap, inventar og transportmidler (unntatt til privat bruk), både nye og brukte. Påkostninger er lagt til, mens salg av brukt realkapital er trukket fra. Investering oppgis med fradrag for inngående merverdiavgift og med tillegg av investeringsavgift.

Nyinvesteringer

Nyinvesteringer omfatter alle nyervervede varige driftsmidler som er anskaffet og ferdigstilt i løpet av året, eksklusiv investeringer i uberørt eiendom. Ved kjøp benyttes kostpris, ved egenproduksjon benyttes produksjonskost for verdsettelsen av driftsmiddelet. Aksaffelser ved finansiell leasing er inkludert der driftsmiddelet er ført som eiendel i balansen.

Salg av driftsmidler

Salg av driftsmidler er beregnet til salgsverdien (erstatningssummen) ved realiseringer av brukte driftsmidler i løpet av året. Beløpet er inklusiv investeringsavgift. Driftsmiddelet anses som solgt når det er levert.

Påkostninger på egne aktiva

Dette omfatter verdien av alle aktiverete påkostninger og hovedreparasjoner som er kjøpt og utført av andre og/eller foretatt med egne ansatte på egne driftsmidler. Det forutsettes at slike påkostninger øker effektiviteten/verdien av og/eller forlenger levetiden til driftsmiddelet. Ved kjøp vurderes påkostningen til kjøpspris, ved egenproduksjon til produksjonskost.

4.3. Standard grupperinger

Standard for næringsgruppering SN94

Gjeldende Standard for næringsgruppering (SN94) i Statistisk sentralbyrå bygger på EUs standard NACE Rev. 1. Denne er publisert i serien NOS (Norges offisielle statistikk) C 182 (1994).

5. Feilkilder og usikkerhet

5.1. Innsamlings- og bearbeidingsfeil

Resultatene fra en statistisk undersøkelse vil som regel inneholde visse innsamlings- og bearbeidingsfeil. Innsamlingsfeil oppstår ved at oppgavegiveren på grunn av glemsel, misforståelse av spørsmål e.l. gir feil svar. Bearbeidingsfeil er feil ved koding eller feil som oppstår ved overføring av opplysninger fra spørreskjemaet til maskinlesbart medium eller under revisjonen.

5.2. Utvalgsfeil

- Skjevheter i utvalget (f.eks. misvisende stratifisering) kan medføre feil for de variablene hvor det ikke er innhentet opplysninger for alle enhetene i populasjonen. Man antar eksplisitt ved imputeringen at foretak utenfor utvalget har lik kostnads- og inntektsstruktur som foretak i utvalget (jf. dekningsgradene, pkt. 3.4).
- Frafall. På grunn av oppgaveplikt med tvangsmult er denne relativt lav, bare 3 prosent.

5.3. Ikke-utvalgsfeil

Feil i de administrative registrene er vanskelig å anslå men antas ikke å representerer noen vesentlig feilkilde.

6 Sammenlignbarhet og sammenheng

6.1. Sammenlignbarhet over tid og sted

Ved sammenligning mot tidligere publiserte tall for 1997 skal en være oppmerksom på at ajourføring av næring i Bedrifts- og foretaksregisteret har medført revideringer av statistikken for 1997. Tall for 1997 i denne publikasjonen er rettet opp ifølge revideringene og kan derfor avvike fra det som tidligere er publisert.

6.2. Sammenheng med annen statistikk

Strukturstatistikken for forretningsmessig tjenesteyting er en del av Statistisk sentralbyrås næringsstatistikk som dekker de fleste næringar. I tillegg til strukturstatistikkk publiseres det også ulike korttidsstatistikker for de enkelte næringar. Disse viser tall for kortere tidsrom enn et år og vanligvis for hele landet under ett.

7. Tilgjengelighet

7.1. Internettadresse

<http://www.ssb.no/stefu/>

Dersom en ønsker å bestille tabeller eller trenger mer informasjon, ta kontakt med:
Seksjon 460 ved Statistisk sentralbyrå, tlf. 62 88 54 82,
e-post: ssb.no, faks 62 88 54 62.

7.2. Språk

Norsk (bokmål) og engelsk.

7.3. Publikasjoner

Statistikken offentliggjøres hvert år i Dagens statistikk på internett, samt i Norges offisielle statistikk (NOS). Viktige resultater offentliggjøres også i andre publikasjoner fra SSB, inkludert Statistisk årbok, Økonomiske analyser og Økonomisk utsyn.

7.4. Lagring og anvendelser for grunnmaterialet

Mikrodata, informasjon om utvalsenheter og populasjon lagres midlertidig i programspråket SAS og langtidslagres som tekstfiler.

7.5. Annen dokumentasjon

Bjerkseth, M. S. (1997): Evaluering av ny metode for utarbeidelse av strukturstatistikk ved seksjon 460. Notater 97/4, Statistisk sentralbyrå.

1. Main results and use of the tables

1.1. Main results

Enterprises

Real estate, renting and business activities had a total of 50 437 enterprises and employed 197 760 persons in 1998. The enterprises had a turnover of 173.2 billion kroner and paid 52.9 billion kroner in compensation of employees. Growth compared with 1997 was 16.7 and 19.7 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 12.3 per cent.

NACE 70 Real estate activities (except for NACE 70.202).

The division had 15 245 enterprises and employed 17 959 persons in 1998. Turnover amounted to 37 202 million kroner and compensation of employees 4 265 million kroner. Growth compared with 1997 was 13.1 and 6.7 per cent respectively, while the number of persons employed declined by 0.8 per cent.

NACE 71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods.

The division had 2 096 enterprises and employed 6 260 persons in 1998. Turnover was 8 302 million kroner and compensation of employees 1 522 million kroner. Growth compared to 1997 was 22.4 and 21.8 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 15.5 per cent.

NACE 72 Computer and related activities.

The division had 4 119 enterprises and employed 26 581 persons in 1998. Turnover was 30 811 million kroner and compensation of employees 11 236 million kroner. Growth compared to 1997 was 35.5 and 43.3 per cent respectively, while the number of employed persons increased by 28.6 per cent.

NACE 73 Research and development.

The division had 166 enterprises and employed 7 086 persons in 1998. Turnover amounted to 4 822 million kroner and compensation of employees 2 639 million kroner. Growth compared to 1997 was 13.5 and 11.9 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 6.6 per cent.

NACE 74 Other business activities.

The division had 28 811 enterprises and employed 139 874 persons in 1998. Excluding class 74.15 Management activities and holding companies, turnover amounted to 92 051 million kroner and compensation of employees 33 271 million kroner. Growth compared with 1997 was 12.6 and 15.6 per cent respectively. The number of people employed in

the entire division including class 74.15 increased by 11.6 per cent.

Local KAUs

Real estate, renting and business activities had a total of 51 893 local KAUs employing 198 463 persons in 1998. The local KAUs posted sales of 176.8 billion kroner and 53.8 billion kroner in compensation of employees. Growth compared to 1997 was 15.6 and 17.7 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 10.6 per cent.

NACE 70 Real estate activities (except for NACE 70.202).

The division had 15 477 local KAUs and employed 18 277 persons in 1998. Turnover was 38 532 million kroner and compensation of employees 4 328 million kroner. Growth compared with 1997 was 14.7 and 7.5 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 0.1 per cent.

NACE 71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods.

The division had 2 285 local KAUs and employed 6 298 persons in 1998. Turnover was 8 583 million kroner and compensation of employees 1 536 million kroner. Growth compared with 1997 was 21.3 and 19.9 per cent respectively, while the number of persons employed declined by 14.1 per cent.

NACE 72 Computer and related activities.

The division had 4 347 local KAUs and employed 26 225 persons in 1998. Turnover was 29 467 million kroner and compensation of employees 11 070 million kroner. Growth compared with 1997 was 31.7 and 38.4 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 24.6 per cent.

NACE 73 Research and development.

The division had 204 local KAUs and employed 8 427 persons in 1998. Turnover was 6 003 million kroner and compensation of employees 3 137 million kroner. Growth compared to 1997 was 4.8 and 4.2 per cent respectively, while the number of persons employed increased by 0.9 per cent.

NACE 74 Other business activities.

The division had 29 580 local KAUs and employed 139 236 persons in 1998. Turnover excluding class 74.15 Management activities and holding companies was 94 186 million kroner and compensation of employees 33 752 million kroner. Growth compared to 1997 was 11.9 and 14.8 per cent. The number of persons employed in the entire division including class 74.15 increased by 12.3 per cent.

1.2. Use of the tables

When making comparisons to previously published figures for 1997 it must be kept in mind that updating of the divisions in the Central Register of Establish-

ments and Enterprises has led to revisions of the statistics for 1997. Statistics for 1997 in this publication have been corrected according to the revisions and may therefore deviate from what was previously published.

2. Background and purpose

2.1. Purpose and history

The statistics show the structure of industry section K, Real Estate, Renting and Business Activities on the basis of statistics from the financial year of 1998. The statistics were first published in 1979, and have been published in the present form since 1995.

2.2. Users and applications

The annual structural statistics are based on the data needs of the National Accounts (NR) and in accordance with the EU regulation on structural statistics. In addition, ministries and various trade organizations want and need statistical data and the public's need for information has to be met too. Business and industry and other users also commission customized wholesale and retail trade statistics from Statistics Norway, primarily at the municipal level.

3. System and implementation

3.1. Scope

Statistics for real estate, renting and business activities are classified according to the NACE³ standard and include the industry divisions:

70	Real estate activities
71	Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods
72	Computer and related activities
73	Research and development
74	Other business activities

The statistics cover the section. More limited information is given for the industry class management activities and holding companies (74.15). This is due to the uncertainty of the background material is regarded as too great to be able to compile satisfactory statistics.

The EU's structural regulation primarily requires statistics at the enterprise level. Out of consideration to the national accounts and other Norwegian users, local kind-of-activity unit (KAU) statistics have been

compiled for the variables employment, turnover, compensation of employees and investments. We call your attention to the fact that the local KAU-based figures show higher values than enterprise-based ones. This is because enterprises are placed in the subclass that accounts for the majority of their activity and thus can be placed in another division than some of the local KAUs in the enterprise (see section 3 Terms, definitions and classifications).

3.2. Data sources

The statistics are based on General Trading Statements for 1998 (AN, appendix to tax return, see appendix A here) and a supplementary form (appendix B) for a sample of wholesale and retail enterprises.

Information⁴ on other enterprises is obtained via the Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund, the census of entrepreneurs liable to Valued Added Tax (the VAT Register) and the Industry Survey in Statistics Norway (appendix C). See also the overview in section 3.4.

The Central Register of Establishments and Enterprises was used to obtain information. The Vat Register, Central Coordinating Register for Legal Entities and various information from trade organizations and direct input from certain enterprises are used to update the Central Register of Establishments and Enterprises.

3.3. Sample

The population is divided into subpopulations called strata. Because we do not have all the data for all the units covered by the statistics, some estimates must be made. These estimates are based on the available data in the various strata. The population is organized according to the following strata before the estimates are undertaken:

Division	45 groups, all classes/subclasses within the given NACE divisions 70, 71, 72, 73 and 74 at the lowest level (4 or 5 digit level)
Age	3 groups, commenced 1989 and earlier, 1990-1994 and 1995-1998
Types of enterprise	2 groups (single and multi-local KAU enterprise)
Turnover	1, 2 or 3 groups.

For each combination of class/subclass x age group x enterprise type the enterprises are stratified according to size of turnover:

- the youngest age group has 1 turnover group
- the intermediate age group has 2 turnover groups. (If there are fewer than 25 enterprises in a stratum, they are made into 1 turnover group.)

³ The Standard Industrial Classification (SN94) in Statistics Norway, which is based on the EU standard NACE Rev. 1. This standard is published in the Official Statistics of Norway (NOS) series C182.

⁴ Further details in section 2.6.

- the oldest age group has 3 turnover groups. (If there are fewer than 25 enterprises in a stratum, they are made into 1 turnover group. If there are more than 25, but fewer than 50 enterprises, they are made into 2 turnover groups.)

This yields a maximum of 12 strata per division and altogether 390 strata.

The 7 enterprises in the population with the largest turnover are always included in the sample for the enterprises in the oldest and intermediate age groups. These 7 enterprises make up a separate turnover group for both single and multi-local KAU enterprises for each subclass (4 or 5 digit NACE). These turnover groups thus become full census strata. Of the altogether 390 strata there were altogether 69 full census strata.

3.4. Collection of data

A complete set of statements (AN with supplementary forms) was obtained from 2 797 enterprises. For the other enterprises, sales figures and other essential accounting data were obtained for 22 226 enterprises from annual accounts in the Register of Annual Company Reports in Brønnøysund. Sales figures were furthermore obtained for 11 444 enterprises from the VAT Register and the turnover of the other 13 372 enterprises was obtained with the aid of the Industry Survey in Statistics Norway.

This way, information from all enterprises is obtained. An overview of data collection shows the following:

Population, real estate, renting and business activities 1998

Source 1998	Enterprise		Turnover	
	Total	Per-cent-age	Million kroner	Per-cent-age
NACE 70, 71, 72, 73 and 74 Section K *	49 839	100.0	173 188	100.0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	2 797	5.6	75 696	43.7
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	22 226	44.6	60 285	34.8
Statistics Norway's Structural Survey	13 372	26.8	18 084	10.4
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	11 444	23.0	19 123	11.0
NACE 70 Real estate activities	15 245	100.0	37 202	100.0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	635	4.2	8 165	21.9
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	10 003	65.6	20 842	56.0
Statistics Norway's Structural Survey	4 002	26.3	6 023	16.2
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	605	4.0	2 173	5.8
NACE 71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	2 096	100.0	8 302	100.0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	204	9.7	5 015	60.4
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	508	24.2	1 382	16.6
Statistics Norway's Structural Survey	124	5.9	122	1.5
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	1 260	60.1	1 785	21.5
NACE 72 Computer and related activities	4 119	100.0	30 810	100.0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	186	4.5	15 290	49.6
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	1 986	48.2	10 009	32.5
Statistics Norway's Structural Survey	1 045	25.4	3 531	11.5
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	902	21.9	1 981	6.4
NACE 73 Research and development	166	100.0	4 822	100.0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	44	26.5	3 251	67.4
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	56	33.7	648	13.4
Statistics Norway's Structural Survey	57	34.3	784	16.3
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	9	5.4	139	2.9
NACE 74 Other business activities *	28 213	100.0	92 051	100.0
Complete set of AN with supplementary forms (the sample) and employment, possibly from the Central Coordinating Register for Legal Entities	1 728	6.1	43 976	47.8
Register of Annual Company Accounts in Brønnøysund and employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities	9 673	34.3	27 405	29.8
Statistics Norway's Structural Survey	8 144	28.9	7 624	8.3
Register data (turnover from the VAT Register, employment from the Central Coordinating Register for Legal Entities)	8 668	30.7	13 046	14.2

* Excl. NACE 74.15, 598 enterprises.

3.5. Reporting and record-keeping burden

Estimated usage of time usage for each respondent filling out and returning the questionnaire on paper is about 18 minutes, equivalent to a total of 7 161 hours, or 955 workdays.

3.6. Control and revision process

Checks and corrections of the General Trading Statements (AN) for the enterprises included in the sample were undertaken, including the form in which additional information is given per local KAU.

The particularly critical control items are industry code, employment, turnover, compensation of employees, other operating expenses and operating profit/loss. Merchandise costs and investment figures are also checked and revised.

Revision of the data is undertaken after checking the Central Register of Establishments and Enterprises and after consulting the statement provider if necessary.

3.7. Analysis

Missing statistical material is estimated for the enterprises for which no complete AN with supplementary form exists.

We first stratified the population (cf. section 3.4) and then drew a representative sample. AN with supplementary forms were collected from the enterprises in the sample (2 797 enterprises). Afterwards we used the existing data from the annual accounts according to the Register of Annual Company Accounts and split them up into respective subitems according to the relative shares shown in the data from the AN sample. We subsequently took data according to the Industry Survey and from the Vat Register into account in the statistical calculation.

Limited companies outside the sample

Certain accounting information from the Register of Annual Company Accounts was obtained for limited companies outside the sample (i.e. 22 226 enterprises, see section 3.4). A number of the items in the Register of Annual Company Accounts are identical with information in the AN and can therefore be obtained directly from the Register of Annual Company Accounts:

901	Total operating income
400	Goods consumed
500	Wages and salaries
530	Other allowances
540	National insurance premium
541	Pension payments
590	Indirect staff expenses
770	Other operating expenses
780	Ordinary depreciation
789	Losses on accounts receivable
790	Changes in stocks of finished goods/work in process
902	Operating expenditure
905	Operating profit
906	Financial income
907	Financial expenditure
920	Extraordinary items, net
930	Taxes
935	Annual profit
181	Ships
182	Other means of transport
185	Machinery and equipment
185	Machinery and equipment
191	Buildings (excl. dwellings)

The other items are estimated according to the division in the sample (organized by subclass and same size groups with respect to turnover, operating expenditure or other relevant distribution keys).

Enterprises with sales according to the VAT Register or Structural Survey

The AN items are estimated with sales as a key for the enterprises outside the sample where sales are obtained from the Vat Register or from the Structural Survey (i.e. 11 444 and 13 372 enterprises respectively, see section 3.4).

Employment figures

Employment figures for the enterprises that delivered a complete set of AN with supplementary forms (the sample) were obtained either from Statistics Norway's supplementary form to the AN or estimated on the basis of compensation of employees or taken from the Central Coordinating Register for Legal Entities employee/employer section (the AA register). The same applies to the enterprises for which we used transcripts from the annual accounts from the Register of Annual Company Accounts.

Employment figures for the other enterprises are either obtained through Statistics Norway's Structural Survey or from the AA Register.

4. Terms, variables and classifications

4.1. Definition of the main terms

Enterprise

In the Standard Industrial Classification (SIC) an enterprise is the smallest combination of legal entities that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision making.

Local kind-of-activity unit (local KAU)

SIC defines a local KAU as a functional unit which at a single physical location is engaged primarily in activities within a specific activity group.

Location

Location is according to municipal borders at 1 January 1995. In some industries an enterprise can do business in several municipalities and counties without being divided into several local KAUs. In such cases, the enterprise's combined operations are registered where the enterprise has its office address.

4.2. Definition of the main variables

Owners without regular pay who work for the enterprise on a daily basis

Owners include owners of sole proprietorships or general partnerships and family members who work for the enterprise on a daily basis without receiving regular

wages. Co-owners of limited companies and cooperatives who are paid for working for the enterprise are not included, nor are family members of owners of sole proprietorships or general partnerships when they receive regular wages.

Employees

Employees means all persons who work for the employer, have an employment contract and receive compensation in the form of wages, pay, fees, bonuses, payment in kind, etc. Employees temporarily absent due to illness, holiday, labour disputes, etc. are included, while employees absent because of military service are excluded.

Employment

Employment means the sum of owners and employees. Persons with more than one job could be counted as an employee in several industries. Employment shows an average of the number of employees at the end of five selected months per year. The employment figures in the structural statistics may deviate from what is published in the Labour Force Survey because the sources and average estimates are different.

Man-years

The figures include the number of man-years worked by the employees in an enterprise.

Turnover

Turnover or sales income means the total remuneration for services rendered for customers, sales of merchandise and gross income of other business activities. The sales value is less VAT.

Merchandise

Merchandise is goods bought and resold with no added value.

Compensation of employees

Compensation of employees includes wages, holiday pay, fees, etc., employer's national insurance contribution, reportable pension costs and other personnel costs.

Compensation of employees does not include remuneration to owners of sole proprietorships or partnerships or to family members without regular wages.

Production value

Production value means sales corrected for changes in stocks of finished goods, work in progress, and goods and services purchased for resale. Purchases of goods and services for resale are deducted, while capitalized own investment work is added.

Value added

Value added is figured as the sum of production value less the purchase of goods and services (for other goods and services than those purchased for resale), and corrected for changes in stocks of raw materials and consumer goods. Special public subsidies for manufactured/sold merchandise and other public subsidies/reimbursements are included.

Total purchases of goods and services

Total purchases of goods and services means the value of all goods and services purchased in 1998 for resale, for use in the enterprise's own production process or for stocks. Investment is not included in these figures.

Investment

Investment is the total value of new capital goods such as buildings and plant (except housing), machinery, tools, implements, equipment and vehicles (except for personal use), both new and used. Improvements are added while sales of used capital stock are deducted. Investment figures are minus incoming value added tax but include investment tax.

New investments

New investments include all newly acquired fixed assets acquired and completed in the course of the year, excluding investments in unimproved property. In assessing the value of the business asset, cost price is used for purchases and production cost for own manufactures. Acquisitions through financial leasing are included when the asset is entered as an asset in the balance sheet.

Sale of business assets

Sale of business assets is estimated at the sales value (replacement value) upon realization of used business assets over the course of the year. The amount includes investment tax. The business asset is regarded as sold when it is delivered.

Improvement of own assets

This includes the value of all capitalized improvements and major repairs purchased and executed by others and/or undertaken with own employees on own business assets. A precondition is that such improvements increase the efficiency/value of and/or prolong the lifetime of the business asset. The improvement is estimated at purchase price at purchase or at production cost when manufactured.

4.3. Standard classification

The Standard Industrial Classification (SN94)

The Standard Industrial Classification used in Statistics Norway, is based on the EU standard NACE Rev. 1. This standard is published in the Official Statistics of Norway (NOS) series C 182

5. Sources of error and uncertainty

5.1. Collection and processing errors

The results of a statistical survey will as a rule contain some collection and processing errors. Collection errors occur when the provider of the data gives erroneous answers due to forgetfulness, misunderstanding of the question etc. Processing errors are errors from coding or errors that occur during the transferring of information from the questionnaire to the machine-readable medium or during revision.

5.2. Sample errors

- Imbalances in the sample (e.g. misleading stratification) can cause errors for the variables for which information has not been obtained for all units in the population. Statistics Norway assumes explicitly by the imputation that enterprises outside the sample have the same cost and income structure as enterprises in the sample (cf. coverage degree, section 3.4).
- Not answered. Due to the duty of information and coercive fines, this percentage is low, only 3 per cent.

5.3. Non-sampling errors

It is difficult to say how big this problem is. They are unlikely, however, to represent a significant source of statistical uncertainty or bias.

6. Comparability and correlation

6.1. Comparability over time and place

When making comparisons to previously published figures for 1997 it must be kept in mind that the updating on industries in the Central Register of Establishments and Enterprises have caused revisions in the 1997 statistics. Statistics for 1997 in this publication have been corrected according to the revisions and may therefore deviate from what was previously published.

6.2. Correlation with other statistics

The structural statistics on real estate, renting and business activities are a part of Statistics Norway industrial statistics covering most industries. Short-term statistics are published for certain industries in addition to the structural statistics. These show figures for shorter periods than one year and usually for the entire country as a whole.

A quarterly production index and order statistics, monthly, quarterly and annual building statistics and periodic sales statistics are also published for real estate, renting and business activities. See in this connection the monthly publication *Bygginfo*, which contains economic indicators for the building and construction market.

7. Availability

7.1. Internet address

http://www.ssb.no/stefu_en/

If you wish to order tables or need more information, contact:

Section 460 in Statistics Norway, tel. +47-62 88 54 82, e-mail: ssb@ssb.no, fax 62 88 54 62.

7.2. Language

Norwegian (bokmål) and English.

7.3. Publications

The statistics is published every year in *Dagens statistikk* at the Internet and in *Norges Offisielle Statistikk* (NOS). Important results are also disseminated through other publications of Statistics Norway, including the Statistical yearbook, *Økonomiske analyser* and *Økonomisk utsyn*.

7.4. Storing and uses for basic material

Primary data and the compiled statistics are stored temporarily in the programming language SAS, and stored permanently as text-files.

7.5. Other documentation

Bjerkseth, M.S. (1997): Evaluering av ny metode for utarbeidelse av strukturstatistikk ved seksjon 460. Notater 97/4, Statistisk sentralbyrå (in Norwegian only).

2. Hovedtall etter sysselsettingsgruppe og næring. Bedrifter. 1998

Næring	I alt	Bedrifter med sysselsetting				
		-4	5-9	10-19	20-49	50-
I alt						
Antall bedrifter	51 893	45 654	3 384	1 543	793	519
Sysselsatte personer	198 463	49 928	21 692	20 439	23 883	82 521
Omsetning. Mill. kr ^{1,2}	176 771,5	55 319,1	20 561,0	18 357,3	24 026,0	58 508,1
Lønnskostnader. Mill. kr ²	53 822,2	7 746,2	6 298,9	6 675,0	8 265,1	24 837,1
Investeringer. Mill. kr ^{1,2}	37 459,1	27 522,1	3 364,4	2 496,8	1 035,7	3 040,2
70 Antall bedrifter	15 477	14 762	482	151	63	19
Sysselsatte personer	18 277	9 573	3 047	1 897	1 843	1 917
Omsetning. Mill. kr ¹	38 532,0	26 792,2	4 128,4	2 298,1	3 264,8	2 048,5
Lønnskostnader. Mill. kr	4 327,7	1 611,9	914,7	618,5	626,7	555,9
Investeringer. Mill. kr ¹	27 734,1	23 996,4	2 053,5	1 270,4	32,2	381,6
71 Antall bedrifter	2 285	1 990	199	60	28	8
Sysselsatte personer	6 298	2 415	1 265	836	824	958
Omsetning. Mill. kr ¹	8 583,4	3 188,1	1 930,8	1 267,7	1 213,0	983,9
Lønnskostnader. Mill. kr	1 536,2	348,4	283,4	249,2	272,7	382,5
Investeringer. Mill. kr ¹	3 280,1	1 920,5	720,4	200,4	125,6	313,2
72 Antall bedrifter	4 347	3 577	331	217	141	81
Sysselsatte personer	26 225	4 457	2 206	2 874	4 409	12 279
Omsetning. Mill. kr ¹	29 466,7	3 439,4	2 462,5	3 124,6	4 930,6	15 509,6
Lønnskostnader. Mill. kr	11 069,6	900,8	868,7	1 257,0	2 033,0	6 010,1
Investeringer. Mill. kr ¹	1 281,1	183,3	72,9	104,9	212,3	707,7
73 Antall bedrifter	204	88	26	20	25	45
Sysselsatte personer	8 427	110	170	289	817	7 041
Omsetning. Mill. kr ¹	6 003,4	70,2	233,3	429,0	502,8	4 768,1
Lønnskostnader. Mill. kr	3 136,9	20,1	61,9	104,1	292,7	2 658,2
Investeringer. Mill. kr ¹	350,2	4,1	3,2	29,7	30,5	282,7
74 Antall bedrifter	29 580	25 237	2 346	1 095	536	366
Sysselsatte personer	139 236	33 373	15 004	14 543	15 990	60 326
Omsetning. Mill. kr ^{1,2}	94 186,0	21 829,2	11 806,0	11 237,8	14 114,9	35 198,1
Lønnskostnader. Mill. kr ²	33 751,7	4 865,0	4 170,2	4 446,3	5 040,0	15 230,3
Investeringer. Mill. kr ^{1,2}	4 813,6	1 417,7	514,3	891,5	635,1	1 355,1

¹ Merverdiavgift er ikke inkludert. ² Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper.

3. Hovedtall for næringshovedområdet etter fylke. Bedrifter. 1998

	Antall bedrifter	Sysselsatte personer	Omsetning ¹ Mill. kr ²	Lønnskostnader ¹	Investeringer ¹
				Mill. kr ²	
I alt	51 893	198 463	176 771,5	53 822,2	37 459,1
Østfold	2 254	6 528	4 406,4	1 456,1	1 110,3
Akershus	6 256	26 432	28 886,3	8 373,0	3 843,2
Oslo	12 130	67 484	71 108,3	20 437,4	13 281,4
Hedmark	1 430	3 848	2 703,8	814,3	690,3
Oppland	1 443	3 357	2 074,6	649,5	689,0
Buskerud	2 645	7 086	5 298,5	1 600,8	1 572,1
Vestfold	2 433	6 581	4 813,2	1 424,7	1 108,7
Telemark	1 515	4 564	3 192,8	1 079,8	689,6
Aust-Agder	866	2 166	1 868,0	489,7	439,6
Vest-Agder	1 646	4 944	3 425,5	1 184,1	898,5
Rogaland	3 731	17 072	12 956,0	4 841,4	2 210,2
Hordaland	4 373	16 433	12 546,0	4 066,8	3 438,7
Sogn og Fjordane	894	2 030	1 118,7	391,5	437,3
Møre og Romsdal	2 459	5 425	4 220,4	1 173,5	1 875,8
Sør-Trøndelag	2 685	12 322	10 076,1	3 456,5	2 487,6
Nord-Trøndelag	973	2 223	1 256,6	427,7	487,2
Nordland	2 097	4 614	3 171,2	922,7	1 123,9
Troms	1 434	4 077	2 791,0	780,9	727,4
Finnmark	600	1 116	645,3	192,0	260,4
Andre norske områder ³	29	161	212,9	59,9	88,2

¹ Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper. ² Merverdiavgift er ikke inkludert. ³ Svalbard, Jan Mayen og den norske kontinentalsokkel.

4. Hovedtall etter næringsundergruppe. Foretak. 1997 og 1998

Næringshovedgruppe	Antall foretak		Antall eiere		Antall lønnstakere		Syselsatte personer	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
Hele landet	43 934	50 437	15 870	19 227	160 299	178 533	176 169	197 760
70 Omsetning og drift av fast eiendom	12 755	15 245	1 385	1 478	16 712	16 481	18 097	17 959
70.1 Omsetning og drift av egen fast eiendom	2 031	2 691	132	136	3 143	3 028	3 275	3 164
70.11 Utvikling og salg av egen fast eiendom	613	716	44	41	1 683	1 823	1 727	1 864
70.111 Boligbyggelag	124	112	0	0	1 272	1 364	1 272	1 364
70.112 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	489	604	44	41	411	459	455	500
70.12 Kjøp og salg av egen fast eiendom	1 418	1 975	88	95	1 460	1 205	1 548	1 300
70.2 Utleie av egen fast eiendom	9 108	10 640	1 019	967	9 927	9 640	10 946	10 607
70.201 Borettslag	911	909	3	3	711	607	714	610
70.202 Utleie av egen fast eiendom ellers	8 197	9 731	1 016	964	9 216	9 033	10 232	9 997
70.3 Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag	1 616	1 914	234	375	3 642	3 813	3 876	4 188
70.31 Eiendomsmekling	446	523	46	70	1 781	2 100	1 827	2 170
70.32 Eiendomsforvaltning	1 170	1 391	188	305	1 861	1 713	2 049	2 018
71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	1 985	2 096	774	885	4 648	5 375	5 422	6 260
71.1 Bilutleie	374	401	92	118	754	969	846	1 087
71.2 Utleie av annet transportmateriel	236	247	87	107	412	517	499	624
71.3 Utleie av andre maskiner og utstyr	965	1 042	371	446	2 197	2 386	2 568	2 832
71.31 Utleie av landbruksmaskiner	54	67	36	49	7	16	43	65
71.32 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner	305	349	126	148	559	753	685	901
71.33 Utleie av kontor- og datamaskiner	59	53	16	16	423	377	439	393
71.34 Utleie av maskiner og utstyr ellers	547	573	193	233	1 208	1 240	1 401	1 473
71.4 Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	410	406	224	214	1 285	1 503	1 509	1 717
72 Databehandlingsvirksomhet	3 475	4 119	1 448	1 751	19 227	24 830	20 675	26 581
72.1 Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	97	99	31	34	278	519	309	553
72.2 Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	2 692	3 184	1 132	1 339	13 848	18 062	14 980	19 401
72.3 Databehandling	156	184	68	86	2 113	2 850	2 181	2 936
72.4 Drift av databaser	260	386	92	146	2 051	2 258	2 143	2 404
72.5 Vedlikehold og reparasjon av kontormaskiner og datamaskiner	137	154	72	97	710	877	782	974
72.6 Annen databehandlingsvirksomhet	133	112	53	49	227	264	280	313
73 Forskning og utviklingsarbeid	163	166	22	29	6 628	7 057	6 650	7 086
73.1 Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	112	118	17	22	5 296	5 712	5 313	5 734
73.2 Forskning og utviklingsarbeid innen samfunnsvitenskap og humanistiske fag	51	48	5	7	1 332	1 345	1 337	1 352
74 Annen forretningsmessig tjenesteyting	25 556	28 811	12 241	15 084	113 084	124 790	125 325	139 874
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjons teknisk tjenesteyting og revisjon	8 738	9 383	4 462	5 343	23 430	25 236	27 892	30 579
74.11 Juridisk tjenesteyting	1 214	1 312	1 332	1 979	3 222	3 255	4 554	5 234
74.12 Regnskap, revisjon og skatterådgiving	4 254	4 477	2 185	2 344	11 748	12 769	13 933	15 113
74.121 Regnskap og bokføring	3 614	3 796	1 784	1 854	7 300	7 957	9 084	9 811
74.122 Revisjon	589	630	378	471	4 391	4 753	4 769	5 224
74.123 Skatterådgiving	51	51	23	19	57	59	80	78
74.13 Markeds- og opinionsundersøkelser	159	133	53	39	1 268	1 340	1 321	1 379
74.14 Bedriftsrådgiving	2 548	2 863	881	972	4 371	5 174	5 252	6 146
74.15 Management-Holdingselskaper	563	598	11	9	2 821	2 698	2 832	2 707
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	6 505	6 841	2 567	2 869	25 272	27 244	27 839	30 113
74.201 Arkitektvirksomhet	1 461	1 560	762	864	3 178	3 210	3 940	4 074
74.202 Byggeteknisk konsulentvirksomhet	2 012	2 132	764	875	7 235	7 659	7 999	8 534
74.203 Geologiske undersøkelse	132	149	38	53	3 048	3 330	3 086	3 383
74.209 Annen teknisk konsulentvirksomhet	2 900	3 000	1 003	1 077	11 811	13 045	12 814	14 122
74.3 Teknisk testing og analyse	390	401	148	160	3 259	3 483	3 407	3 643
74.4 Annonse- og reklamevirksomhet	2 366	2 363	965	986	5 794	6 129	6 759	7 115
74.5 Formidling og utleie av arbeidskraft	167	162	37	40	20 285	22 920	20 322	22 960
74.502 Utleie av arbeidskraft	167	162	37	40	20 285	22 920	20 322	22 960
74.6 Etterforskning og vakttjeneste	162	161	74	63	4 649	7 230	4 723	7 293
74.7 Rengjøringsvirksomhet	1 588	1 675	1 090	1 137	17 563	19 647	18 653	20 784
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers	5 640	7 825	2 898	4 486	12 832	12 901	15 730	17 387
74.81 Fotografvirksomhet	1 092	1 143	738	839	1 553	1 387	2 291	2 226
74.82 Pakkevirksomhet	37	36	7	10	364	357	371	367
74.83 Kontorservice og oversettingsvirksomhet	602	648	416	495	686	1 495	1 102	1 990
74.84 Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	3 909	5 998	1 737	3 142	10 229	9 662	11 966	12 804

4 (forts.). Hovedtall etter næringsundergruppe. Foretak. 1997 og 1998

Næringshovedgruppe	Antall foretak		Antall årsverk		Lønnskostnader ¹		Omsetning ¹	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
Mill. kr ²								
Hele landet	43 934	50 437	120 865	134 775	44 233,9	52 932,2	148 450,8	173 187,7
70 Omsetning og drift av fast eiendom	12 755	15 245	11 000	10 885	3 995,7	4 264,7	32 898,3	37 201,6
70.1 Omsetning og drift av egen fast eiendom	2 031	2 691	2 341	2 348	786,0	870,3	5 821,7	7 693,9
70.11 Utvikling og salg av egen fast eiendom	613	716	1 428	1 564	544,5	596,5	2 891,6	4 286,5
70.111 Boligbyggelag	124	112	1 134	1 237	432,8	451,9	824,8	1 029,0
70.112 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	489	604	294	328	111,7	144,6	2 066,8	3 257,5
70.12 Kjøp og salg av egen fast eiendom	1 418	1 975	912	784	241,5	273,8	2 930,1	3 407,4
70.2 Utleie av egen fast eiendom	9 108	10 640	5 733	5 669	2 082,4	2 116,1	22 530,3	24 222,0
70.201 Borettslag	911	909	380	348	123,2	121,2	1 581,5	1 577,0
70.202 Utleie av egen fast eiendom ellers	8 197	9 731	5 353	5 321	1 959,2	1 994,8	20 948,8	22 645,0
70.3 Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag	1 616	1 914	2 926	2 868	1 127,3	1 278,3	4 546,3	5 285,8
70.31 Eiendomsmekling	446	523	1 506	1 670	670,9	811,4	1 612,5	2 000,2
70.32 Eiendomsforvaltning	1 170	1 391	1 420	1 198	456,4	466,9	2 933,8	3 285,5
71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	1 985	2 096	3 573	3 955	1 249,6	1 521,5	6 784,2	8 302,3
71.1 Bilutleie	374	401	548	721	179,3	246,3	1 212,6	1 574,3
71.2 Utleie av annet transportmateriel	236	247	298	429	110,9	172,6	961,6	1 211,2
71.3 Utleie av andre maskiner og utstyr	965	1 042	1 858	1 856	695,0	797,9	3 275,0	4 067,1
71.31 Utleie av landbruksmaskiner	54	67	1	0	0,3	0,1	8,9	13,1
71.32 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner	305	349	488	582	160,3	226,7	877,3	1 061,1
71.33 Utleie av kontor- og datamaskiner	59	53	403	351	184,1	158,3	676,6	873,8
71.34 Utleie av maskiner og utstyr ellers	547	573	965	922	350,3	412,8	1 712,1	2 119,1
71.4 Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	410	406	869	948	264,4	304,8	1 335,0	1 449,7
72 Databehandlingsvirksomhet	3 475	4 119	17 679	22 864	7 840,7	11 236,4	22 734,3	30 810,5
72.1 Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	97	99	238	447	97,2	202,2	335,6	704,1
72.2 Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	2 692	3 184	12 792	16 712	5 845,1	8 425,3	16 354,7	22 046,5
72.3 Databehandling	156	184	2 004	2 603	936,0	1 337,9	2 776,6	3 791,1
72.4 Drift av databaser	260	386	1 780	2 058	642,3	815,4	2 294,3	2 762,6
72.5 Vedlikehold og reparasjon av kontormaskiner og datamaskiner	137	154	674	837	255,5	369,0	757,8	1 264,2
72.6 Annen databehandlingsvirksomhet	133	112	190	208	64,6	86,7	215,3	242,0
73 Forskning og utviklingsarbeid	163	166	5 944	6 351	2 358,5	2 638,8	4 250,4	4 822,3
73.1 Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	112	118	4 841	5 134	1 959,1	2 162,2	3 442,4	3 954,8
73.2 Forskning og utviklingsarbeid innen samfunnsvitenskap og humanistiske fag	51	48	1 103	1 217	399,4	476,6	808,0	867,5
74 Annen forretningsmessig tjenesteyting	25 556	28 811	82 670	90 721	28 789,5	33 270,7	81 783,6	92 050,9
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjons teknisk tjenesteyting og revisjon	8 738	9 383	18 069	19 318	6 345,7	7 186,0	15 566,2	18 785,2
74.11 Juridisk tjenesteyting	1 214	1 312	2 065	2 421	869,7	1 091,3	3 488,5	4 243,3
74.12 Regnskap, revisjon og skatterådgiving	4 254	4 477	9 477	10 353	3 209,6	3 729,8	6 567,4	7 532,3
74.121 Regnskap og bokføring	3 614	3 796	5 359	5 961	1 597,3	1 849,2	3 269,9	3 667,3
74.122 Revisjon	589	630	4 071	4 339	1 595,1	1 866,9	3 245,0	3 780,0
74.123 Skatterådgiving	51	51	47	53	17,1	13,6	52,4	85,0
74.13 Markeds- og opinionsundersøkelse	159	133	890	848	296,7	313,7	682,8	1 543,6
74.14 Bedriftsrådgiving	2 548	2 863	3 229	3 357	1 969,8	2 051,2	4 827,5	5 465,9
74.15 Management-Holdingselskaper	563	598	2 408	2 338	:	:	:	:
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	6 505	6 841	22 148	22 730	9 776,9	10 725,9	29 665,2	31 527,9
74.201 Arkitektvirksomhet	1 461	1 560	2 549	2 592	934,6	1 026,1	2 156,0	2 379,1
74.202 Byggeteknisk konsulentvirksomhet	2 012	2 132	6 261	6 196	2 785,6	3 009,3	7 052,0	7 347,1
74.203 Geologiske undersøkelse	132	149	2 875	3 345	1 341,4	1 498,4	5 224,7	4 660,1
74.209 Annen teknisk konsulentvirksomhet	2 900	3 000	10 463	10 596	4 715,3	5 192,2	15 232,4	17 141,6
74.3 Teknisk testing og analyse	390	401	3 097	3 082	1 486,6	1 817,9	3 427,6	4 132,3
74.4 Annonse- og reklamevirksomhet	2 366	2 363	4 793	5 074	2 022,8	2 038,4	12 220,4	12 064,5
74.5 Formidling og utleie av arbeidskraft	167	162	10 704	13 282	2 841,7	3 538,3	3 488,9	4 401,2
74.502 Utleie av arbeidskraft	167	162	10 704	13 282	2 841,7	3 538,3	3 488,9	4 401,2
74.6 Etterforsking og vakttjeneste	162	161	3 239	4 706	942,9	1 439,4	1 443,7	2 359,3
74.7 Rengjøringsvirksomhet	1 588	1 675	11 449	12 931	2 337,3	2 935,7	3 958,0	5 292,3
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers	5 640	7 825	9 171	9 598	3 035,7	3 589,1	12 013,6	13 488,2
74.81 Fotografvirksomhet	1 092	1 143	1 177	1 037	318,8	315,4	1 506,0	1 350,1
74.82 Pakkevirksomhet	37	36	318	301	83,2	85,5	267,1	271,8
74.83 Kontorservice og oversettingsvirksomhet	602	648	446	941	139,5	300,7	444,8	900,0
74.84 Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	3 909	5 998	7 230	7 319	2 494,1	2 887,5	9 795,7	10 966,3

¹ Tallene er eksklusiv 74.15 Management-Holdingselskaper. ² Merverdiavgift er ikke inkludert.

5. Investeringer etter type anleggsmiddel og næringsundergruppe. Foretak. 1998

Næringsundergruppe(NACE)	Antall foretak	Investeringer ¹			
		Totalt	Maskiner, verktøy, redskap og inventar ²	Transportmidler ²	Bygninger og anlegg
		Mill. kr ³			
Hele landet	50 437	38 447,5	6 386,4	4 508,0	27 553,1
70 Omsetning og drift av fast eiendom	15 245	28 591,5	1 451,5	491,0	26 649,0
70.1 Omsetning og drift av egen fast eiendom	2 691	5 901,6	160,6	272,0	5 468,9
70.11 Utvikling og salg av egen fast eiendom	716	2 033,0	142,6	172,5	1 717,9
70.111 Boligbyggelag	112	40,3	28,5	0,9	10,9
70.112 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	604	1 992,8	114,1	171,7	1 707,0
70.12 Kjøp og salg av egen fast eiendom	1 975	3 868,5	18,0	99,5	3 751,0
70.2 Utleie av egen fast eiendom	10 640	20 764,3	575,3	117,8	20 071,1
70.201 Borettslag	909	146,2	1,4	-0,6	145,3
70.202 Utleie av egen fast eiendom ellers	9 731	20 618,1	573,9	118,4	19 925,7
70.3 Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag	1 914	1 925,7	715,6	101,1	1 109,0
70.31 Eiendomsmekling	523	152,7	142,3	1,6	8,8
70.32 Eiendomsforvaltning	1 391	1 772,9	573,2	99,5	1 100,2
71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	2 096	3 281,5	446,7	2 730,9	103,8
71.1 Bilutleie	401	1 396,3	2,2	1 392,8	1,3
71.2 Utleie av annet transportmateriel	247	710,9	202,6	516,1	-7,9
71.3 Utleie av andre maskiner og utstyr	1 042	917,3	2,7	821,0	93,6
71.31 Utleie av landbruksmaskiner	67	4,8	4,8	0,0	0,0
71.32 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner	349	393,5	-413,1	799,8	6,8
71.33 Utleie av kontor- og datamaskiner	53	9,6	12,1	-2,5	0,0
71.34 Utleie av maskiner og utstyr ellers	573	509,3	398,8	23,6	86,9
71.4 Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	406	257,0	239,2	1,1	16,8
72 Databehandlingsvirksomhet	4 119	1 406,4	729,5	658,1	18,8
72.1 Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	99	20,1	20,1	0,0	0,0
72.2 Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	3 184	1 106,5	438,1	650,9	17,4
72.3 Databehandling	184	138,1	128,8	1,2	8,1
72.4 Drift av databaser	386	109,5	117,6	2,5	-10,6
72.5 Vedlikehold og reparasjon av kontormaskiner og datamaskiner	154	18,6	12,0	3,2	3,4
72.6 Annen databehandlingsvirksomhet	112	13,5	12,8	0,3	0,5
73 Forskning og utviklingsarbeid	166	299,3	192,8	2,9	103,6
73.1 Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	118	260,9	171,3	0,6	89,1
73.2 Forskning og utviklingsarbeid innen samfunnsvitenskap og humanistiske fag	48	38,3	21,6	2,3	14,4
74 Annen forretningsmessig tjenesteyting	28 811	4 868,9	3 565,9	625,0	678,0
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjons teknisk tjenesteyting og revisjon	9 383	719,3	489,9	141,5	87,8
74.11 Juridisk tjenesteyting	1 312	105,5	77,0	27,9	0,6
74.12 Regnskap, revisjon og skatterådgiving	4 477	303,0	209,8	58,6	34,6
74.121 Regnskap og bokføring	3 796	181,0	103,3	43,1	34,6
74.122 Revisjon	630	119,7	104,6	15,1	0,0
74.123 Skatterådgiving	51	2,3	2,0	0,4	0,0
74.13 Markeds- og opinionsundersøkelse	133	26,5	26,0	0,5	0,0
74.14 Bedriftsrådgiving	2 863	284,3	177,2	54,6	52,5
74.15 Management-Holdingselskaper	598	:	:	:	:
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	6 841	1 956,2	1 416,0	171,2	369,0
74.201 Arkitektvirksomhet	1 560	94,1	49,2	27,8	17,1
74.202 Byggeteknisk konsulentvirksomhet	2 132	503,8	328,7	36,5	138,6
74.203 Geologiske undersøkelse	149	584,0	582,2	3,9	-2,1
74.209 Annen teknisk konsulentvirksomhet	3 000	774,4	455,9	103,1	215,4
74.3 Teknisk testing og analyse	401	136,7	112,8	19,7	4,3
74.4 Annonse- og reklamevirksomhet	2 363	255,9	192,3	50,7	12,8
74.5 Formidling og utleie av arbeidskraft	162	73,8	47,8	6,0	19,9
74.502 Utleie av arbeidskraft	162	73,8	47,8	6,0	19,9
74.6 Etterforskning og vakttjeneste	161	158,2	135,1	37,2	-14,1
74.7 Rengjøringsvirksomhet	1 675	406,9	291,4	109,6	5,8
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers	7 825	1 161,9	880,4	89,0	192,5
74.81 Fotografvirksomhet	1 143	45,6	43,3	5,0	-2,8
74.82 Pakkevirksomhet	36	26,5	22,7	3,2	0,5
74.83 Kontorservice og oversettingsvirksomhet	648	18,7	7,2	1,1	10,5
74.84 Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	5 998	1 071,1	807,2	79,7	184,3

¹ Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper. ² Anleggsmaskiner inngår i gruppen: Maskiner, verktøy, redskap og inventar. ³ Merverdiavgift er ikke inkludert.

6. Investeringer etter art og næringsundergruppe. Foretak. 1998

Næringsundergruppe (NACE)	Antall foretak	Sum investeringer ¹	Nyinvesteringer ¹	Påkostninger ¹	Salg ¹
		Mill. kr ²			
Hele landet	50 437	38 447,5	37 488,8	5 306,6	4 347,9
70 Omsetning og drift av fast eiendom	15 245	28 591,5	25 754,7	4 983,9	2 147,1
70.1 Omsetning og drift av egen fast eiendom	2 691	5 901,6	5 812,0	118,7	29,1
70.11 Utvikling og salg av egen fast eiendom	716	2 033,0	2 039,6	1,7	8,2
70.111 Boligbyggelag	112	40,3	40,6	1,7	2,0
70.112 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	604	1 992,8	1 999,0	0,0	6,2
70.12 Kjøp og salg av egen fast eiendom	1 975	3 868,5	3 772,5	117,0	20,9
70.2 Utleie av egen fast eiendom	10 640	20 764,3	18 055,1	4 823,7	2 114,5
70.201 Borettslag	909	146,2	18,3	146,8	18,9
70.202 Utleie av egen fast eiendom ellers	9 731	20 618,1	18 036,8	4 677,0	2 095,7
70.3 Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag	1 914	1 925,7	1 887,6	41,5	3,5
70.31 Eiendomsmekling	523	152,7	152,7	3,3	3,3
70.32 Eiendomsforvaltning	1 391	1 772,9	1 734,9	38,2	0,2
71 Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	2 096	3 281,5	5 061,8	37,6	1 817,9
71.1 Bilutleie	401	1 396,3	2 221,4	22,4	847,5
71.2 Utleie av annet transportmateriel	247	710,9	834,3	8,9	132,4
71.3 Utleie av andre maskiner og utstyr	1 042	917,3	1 752,4	1,2	836,3
71.31 Utleie av landbruksmaskiner	67	4,8	5,2	0,1	0,6
71.32 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner	349	393,5	1 179,3	0,5	786,3
71.33 Utleie av kontor- og datamaskiner	53	9,6	18,2	0,0	8,5
71.34 Utleie av maskiner og utstyr ellers	573	509,3	549,7	0,5	40,9
71.4 Utleie av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	406	257,0	253,7	5,1	1,8
72 Databehandlingsvirksomhet	4 119	1 406,4	1 508,6	11,3	113,5
72.1 Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	99	20,1	20,5	0,0	0,4
72.2 Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	3 184	1 106,5	1 142,6	7,9	44,0
72.3 Databehandling	184	138,1	194,0	1,1	56,9
72.4 Drift av databaser	386	109,5	121,4	0,0	11,9
72.5 Vedlikehold og reparasjon av kontormaskiner og datamaskiner	154	18,6	18,4	0,2	0,1
72.6 Annen databehandlingsvirksomhet	112	13,5	11,7	2,1	0,3
73 Forskning og utviklingsarbeid	166	299,3	296,0	6,5	3,2
73.1 Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	118	260,9	260,7	3,5	3,2
73.2 Forskning og utviklingsarbeid innen samfunnsvitenskap og humanistiske fag	48	38,3	35,3	3,0	0,0
74 Annen forretningsmessig tjenesteyting	28 811	4 868,9	4 867,7	267,4	266,2
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjons teknisk tjenesteyting og revisjon	9 383	719,3	729,0	12,5	22,2
74.11 Juridisk tjenesteyting	1 312	105,5	108,1	2,2	4,8
74.12 Regnskap, revisjon og skatterådgiving	4 477	303,0	305,9	10,2	13,1
74.121 Regnskap og bokføring	3 796	181,0	178,5	9,6	7,1
74.122 Revisjon	630	119,7	125,0	0,6	5,9
74.123 Skatterådgiving	51	2,3	2,3	0,0	0,0
74.13 Markeds- og opinionsundersøkelser	133	26,5	26,7	0,0	0,2
74.14 Bedriftsrådgiving	2 863	284,3	288,3	0,1	4,1
74.15 Management-Holdingselskaper	598	:	:	:	:
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	6 841	1 956,2	1 925,0	193,1	161,9
74.201 Arkitektvirksomhet	1 560	94,1	94,1	0,4	0,5
74.202 Byggeteknisk konsulentvirksomhet	2 132	503,8	319,3	188,5	4,0
74.203 Geologiske undersøkelse	149	584,0	708,1	0,3	124,4
74.209 Annen teknisk konsulentvirksomhet	3 000	774,4	803,5	3,9	33,0
74.3 Teknisk testing og analyse	401	136,7	144,1	0,8	8,2
74.4 Annonse- og reklamevirksomhet	2 363	255,9	259,8	2,3	6,3
74.5 Formidling og utleie av arbeidskraft	162	73,8	74,9	0,9	2,0
74.502 Utleie av arbeidskraft	162	73,8	74,9	0,9	2,0
74.6 Etterforsking og vakttjeneste	161	158,2	181,3	0,0	23,1
74.7 Rengjøringsvirksomhet	1 675	406,9	383,9	46,0	23,0
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers	7 825	1 161,9	1 169,6	11,7	19,4
74.81 Fotografvirksomhet	1 143	45,6	50,8	1,6	6,8
74.82 Pakkevirksomhet	36	26,5	19,0	8,5	1,0
74.83 Kontorservice og oversettingsvirksomhet	648	18,7	24,3	0,0	5,6
74.84 Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	5 998	1 071,1	1 075,5	1,6	6,0

¹ Tallene er eksklusive 74.15 Management-Holdingselskaper. ² Merverdiavgift er ikke inkludert.

1. Principal figures by industry subclass. Local kind-of-acitivity units. 1997 and 1998

Industry subclass	Local KAUs		Employment		Turnover ¹		Compensation of employees ¹		Investment ¹		
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	
											Million kroner ²
The whole country	45 350	51 893	179 457	198 463	152 936.0	176 771.5	45 724.1	53 822.2	12 111.9	37 459.1	
70 Real estate activities.....	12 954	15 477	18 253	18 277	33 580.3	38 532.0	4 027.6	4 327.7	6 663.7	27 734.1	
70.1 Real estate activities with own property	2 040	2 701	3 263	3 166	5 817.3	7 577.4	782.9	873.4	-649.9	5 913.7	
70.11 Development and selling of real estate	619	730	1 717	1 878	2 888.0	4 239.5	541.6	600.3	1 224.5	2 055.2	
70.111 House building cooperative	128	122	1 262	1 379	822.0	1 037.2	429.8	455.2	26.1	62.6	
70.112 Other development and sale of real estate ..	491	608	455	499	2 066.0	3 202.4	111.7	145.0	1 198.4	1 992.6	
70.12 Buying and selling of own real estate.....	1 421	1 971	1 546	1 288	2 929.2	3 337.9	241.3	273.1	-1 874.4	3 858.5	
70.2 Letting of own property.....	9 138	10 757	10 896	10 464	22 961.9	25 408.3	2 089.9	2 070.9	6 437.2	19 841.6	
70.201 House cooperative	917	905	724	589	1 612.9	1 564.8	126.0	116.6	5.4	146.3	
70.202 Other letting of own property	8 221	9 852	10 172	9 875	21 349.0	23 843.5	1 964.0	1 954.3	6 431.8	19 695.3	
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis	1 776	2 019	4 094	4 647	4 801.1	5 546.3	1 154.9	1 383.4	876.4	1 978.9	
70.31 Real estate agencies.....	514	619	1 827	2 168	1 612.6	2 006.7	670.9	812.9	188.4	152.9	
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis.....	1 262	1 400	2 267	2 479	3 188.6	3 539.7	483.9	570.6	688.0	1 825.9	
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods.....	2 165	2 285	5 519	6 298	7 078.8	8 583.4	1 281.3	1 536.2	1 791.1	3 280.1	
71.1 Renting of automobiles	418	462	867	1 095	1 247.0	1 583.7	185.1	247.0	1 182.5	1 372.6	
71.2 Renting of other transport equipment.....	242	260	540	664	1 007.5	1 305.5	120.9	186.6	414.1	733.5	
71.3 Renting of other machinery and equipment	991	1 062	2 618	2 855	3 503.6	4 271.2	714.4	806.4	-9.9	922.1	
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment	54	67	43	65	8.9	13.1	0.3	0.1	1.8	4.8	
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment	320	368	732	914	923.7	1 107.4	175.0	231.8	202.1	400.8	
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers.....	59	53	439	393	676.6	874.3	184.1	158.3	106.2	9.6	
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.	558	574	1 404	1 483	1 894.3	2 276.3	354.9	416.2	-320.0	506.9	
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.....	514	501	1 494	1 684	1 320.8	1 423.0	260.9	296.2	204.4	251.9	
72 Computer and related activities	3 696	4 347	21 048	26 225	22 372.6	29 466.7	7 999.1	11 069.6	1 039.7	1 281.1	
72.1 Hardware consultancy	107	109	327	578	366.0	738.4	103.7	212.3	9.6	20.5	
72.2 Software consultancy and supply.....	2 829	3 321	14 638	18 598	14 812.6	19 791.8	5 718.4	8 051.1	769.9	805.6	
72.3 Data processing	181	211	2 800	3 496	3 930.4	5 035.5	1 187.6	1 613.5	69.8	313.5	
72.4 Data base activities.....	266	392	2 147	2 393	2 316.0	2 732.3	643.7	814.9	151.3	109.6	
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery.....	173	197	829	828	656.9	832.3	271.6	281.1	9.3	12.0	
72.6 Other computer related activities.....	140	117	307	332	290.7	336.2	74.2	96.6	29.7	20.0	
73 Research and development	204	204	8 349	8 427	5 729.6	6 003.4	3 010.1	3 136.9	381.4	350.2	
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering.....	145	149	7 156	7 212	5 019.2	5 243.2	2 657.6	2 715.2	191.8	317.8	
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities.....	59	55	1 193	1 215	710.4	760.2	352.5	421.8	189.5	32.4	
74 Other business activities.....	26 331	29 580	126 288	139 236	84 174.7	94 186.0	29 405.9	33 751.7	2 236.1	4 813.6	
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings....	8 931	9 555	27 859	30 049	15 699.2	17 954.4	6 415.5	7 268.0	612.7	713.4	
74.11 Legal activities	1 234	1 316	4 657	5 212	3 545.7	4 240.4	896.5	1 096.3	134.0	106.8	
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy.....	4 391	4 608	13 995	15 214	6 624.7	7 639.5	3 231.3	3 777.2	246.6	315.1	
74.121 Accounting and book-keeping.....	3 667	3 846	9 124	9 918	3 304.6	3 783.5	1 615.2	1 896.5	63.4	192.6	
74.122 Auditing	673	711	4 791	5 224	3 267.7	3 771.0	1 599.0	1 867.1	181.7	120.2	
74.123 Tax consultancy services.....	51	51	80	72	52.4	85.0	17.1	13.6	1.5	2.4	
74.13 Market research and public opinion polling..	162	137	1 321	1 351	682.8	682.3	296.7	303.2	21.5	12.4	
74.14 Business and management consultancy activities	2 584	2 887	5 366	6 304	4 845.9	5 392.2	1 991.0	2 091.3	210.6	279.2	
74.15 Management activities of holding companies	560	607	2 520	1 968	:	:	:	:	:	:	
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy.....	6 744	7 070	28 421	31 433	31 300.4	33 766.8	10 013.3	11 273.2	445.2	1 912.1	
74.201 Architectural activities.....	1 472	1 571	3 949	4 072	2 160.6	2 376.5	938.4	1 026.1	144.6	94.1	
74.202 Civil engineering activities.....	2 103	2 228	8 126	9 050	7 501.5	8 276.8	2 841.3	3 222.0	266.5	507.2	
74.203 Geological surveying.....	168	180	2 694	3 036	4 920.4	4 232.3	1 189.2	1 333.2	-319.5	533.7	
74.209 Other technical consultancy activities.....	3 001	3 091	13 652	15 275	16 717.9	18 881.3	5 044.4	5 691.9	353.6	777.1	
74.3 Technical testing and analysis.....	429	440	3 466	3 744	3 488.0	4 198.9	1 508.9	1 854.5	61.7	152.7	

1 (forts.). Principal figures by industry subclass. Local kind-of-acitivity units. 1997 and 1998

Industry subclass	Local KAUs		Employment		Turnover ¹		Compensation of employees ¹		Investment ¹	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
Million kroner ²										
74.4 Advertising	2 385	2 384	6 721	7 252	12 222.8	13 173.7	2 012.9	2 132.3	150.6	267.9
74.5 Labour recruitment and provision of personnel	239	247	20 165	23 106	3 509.8	4 436.0	2 849.4	3 560.0	52.0	74.2
74.502 Provision of personnel	239	247	20 165	23 106	3 509.8	4 436.0	2 849.4	3 560.0	52.0	74.2
74.6 Investigation and security activities.....	205	221	5 003	6 746	1 648.2	1 975.2	1 166.0	1 306.0	80.0	129.0
74.7 Industrial cleaning.....	1 656	1 748	18 512	19 517	3 947.4	4 854.2	2 316.9	2 731.6	185.2	382.5
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.....	5 742	7 915	16 141	17 389	12 358.9	13 826.9	3 123.1	3 626.3	648.7	1 181.7
74.81 Photographic activities	1 117	1 150	2 413	2 303	1 587.4	1 419.0	351.3	341.6	67.9	65.5
74.82 Packaging activities	42	40	533	458	386.6	310.2	120.5	110.4	21.8	28.1
74.83 Secretarial and translation activities	611	663	1 152	2 069	471.3	940.5	150.1	316.4	18.0	19.1
74.84 Other business activities n.e.c.....	3 972	6 062	12 043	12 559	9 913.7	11 157.2	2 501.2	2 857.9	540.9	1 069.0

¹ The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ² VAT is not included.

2. Principal figures, by number of persons employed and industry division. Local kind-of-activity units. 1998

Industry division	Total	Local KAU with employment				
		-4	5-9	10-19	20-49	50-
Total						
Local KAU.....	51 893	45 654	3 384	1 543	793	519
Employment.....	198 463	49 928	21 692	20 439	23 883	82 521
Turnover. Mill. kr ^{1,2}	176 771.5	55 319.1	20 561.0	18 357.3	24 026.0	58 508.1
Compensation of employees ²	53 822.2	7 746.2	6 298.9	6 675.0	8 265.1	24 837.1
Investment ^{1,2}	37 459.1	27 522.1	3 364.4	2 496.8	1 035.7	3 040.2
70 Local KAU.....	15 477	14 762	482	151	63	19
Employment.....	18 277	9 573	3 047	1 897	1 843	1 917
Turnover. Mill. kr ¹	38 532.0	26 792.2	4 128.4	2 298.1	3 264.8	2 048.5
Compensation of employees.....	4 327.7	1 611.9	914.7	618.5	626.7	555.9
Investment ¹	27 734.1	23 996.4	2 053.5	1 270.4	32.2	381.6
71 Local KAU.....	2 285	1 990	199	60	28	8
Employment.....	6 298	2 415	1 265	836	824	958
Turnover. Mill. kr ¹	8 583.4	3 188.1	1 930.8	1 267.7	1 213.0	983.9
Compensation of employees.....	1 536.2	348.4	283.4	249.2	272.7	382.5
Investment ¹	3 280.1	1 920.5	720.4	200.4	125.6	313.2
72 Local KAU.....	4 347	3 577	331	217	141	81
Employment.....	26 225	4 457	2 206	2 874	4 409	12 279
Turnover. Mill. kr ¹	29 466.7	3 439.4	2 462.5	3 124.6	4 930.6	15 509.6
Compensation of employees.....	11 069.6	900.8	868.7	1 257.0	2 033.0	6 010.1
Investment ¹	1 281.1	183.3	72.9	104.9	212.3	707.7
73 Local KAU.....	204	88	26	20	25	45
Employment.....	8 427	110	170	289	817	7 041
Turnover. Mill. kr ¹	6 003.4	70.2	233.3	429.0	502.8	4 768.1
Compensation of employees.....	3 136.9	20.1	61.9	104.1	292.7	2 658.2
Investment ¹	350.2	4.1	3.2	29.7	30.5	282.7
74 Local KAU.....	29 580	25 237	2 346	1 095	536	366
Employment.....	139 236	33 373	15 004	14 543	15 990	60 326
Turnover. Mill. kr ^{1,2}	94 186.0	21 829.2	11 806.0	11 237.8	14 114.9	35 198.1
Compensation of employees ²	33 751.7	4 865.0	4 170.2	4 446.3	5 040.0	15 230.3
Investment ^{1,2}	4 813.6	1 417.7	514.3	891.5	635.1	1 355.1

¹VAT is not included. ²The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies.

3. Principal figures for the industrial section by county. Local kind-of-activity units. 1998

	Local kind-of-activity units	Employment	Turnover ¹	Compensation of employees ¹	Investment ¹
				Million kr ²	
Total	51 893	198 463	176 771.5	53 822.2	37 459.1
Østfold	2 254	6 528	4 406.4	1 456.1	1 110.3
Akershus	6 256	26 432	28 886.3	8 373.0	3 843.2
Oslo	12 130	67 484	71 108.3	20 437.4	13 281.4
Hedmark	1 430	3 848	2 703.8	814.3	690.3
Oppland	1 443	3 357	2 074.6	649.5	689.0
Buskerud	2 645	7 086	5 298.5	1 600.8	1 572.1
Vestfold	2 433	6 581	4 813.2	1 424.7	1 108.7
Telemark	1 515	4 564	3 192.8	1 079.8	689.6
Aust-Agder	866	2 166	1 868.0	489.7	439.6
Vest-Agder	1 646	4 944	3 425.5	1 184.1	898.5
Rogaland	3 731	17 072	12 956.0	4 841.4	2 210.2
Hordaland	4 373	16 433	12 546.0	4 066.8	3 438.7
Sogn og Fjordane	894	2 030	1 118.7	391.5	437.3
Møre og Romsdal	2 459	5 425	4 220.4	1 173.5	1 875.8
Sør-Trøndelag	2 685	12 322	10 076.1	3 456.5	2 487.6
Nord-Trøndelag	973	2 223	1 256.6	427.7	487.2
Nordland	2 097	4 614	3 171.2	922.7	1 123.9
Troms	1 434	4 077	2 791.0	780.9	727.4
Finnmark	600	1 116	645.3	192.0	260.4
Other Norwegian territories ³	29	161	212.9	59.9	88.2

¹ The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ² VAT is not included. ³ Svalbard, Jan Mayen and the Norwegian continental shelf.

4. Principal figures by industry subclass. Enterprises. 1997 and 1998

Industry group	Enterprises		Owners		Employees		Persons employed	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
The whole country.....	43 934	50 437	15 870	19 227	160 299	178 533	176 169	197 760
70 Real estate activities.....	12 755	15 245	1 385	1 478	16 712	16 481	18 097	17 959
70.1 Real estate activities with own property	2 031	2 691	132	136	3 143	3 028	3 275	3 164
70.11 Development and selling of real estate	613	716	44	41	1 683	1 823	1 727	1 864
70.111 House building cooperative	124	112	0	0	1 272	1 364	1 272	1 364
70.112 Other development and sale of real estate	489	604	44	41	411	459	455	500
70.12 Buying and selling of own real estate.....	1 418	1 975	88	95	1 460	1 205	1 548	1 300
70.2 Letting of own property.....	9 108	10 640	1 019	967	9 927	9 640	10 946	10 607
70.201 House cooperative	911	909	3	3	711	607	714	610
70.202 Other letting of own property	8 197	9 731	1 016	964	9 216	9 033	10 232	9 997
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis.....	1 616	1 914	234	375	3 642	3 813	3 876	4 188
70.31 Real estate agencies	446	523	46	70	1 781	2 100	1 827	2 170
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis.....	1 170	1 391	188	305	1 861	1 713	2 049	2 018
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods.....	1 985	2 096	774	885	4 648	5 375	5 422	6 260
71.1 Renting of automobiles	374	401	92	118	754	969	846	1 087
71.2 Renting of other transport equipment.....	236	247	87	107	412	517	499	624
71.3 Renting of other machinery and equipment	965	1 042	371	446	2 197	2 386	2 568	2 832
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment.....	54	67	36	49	7	16	43	65
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment	305	349	126	148	559	753	685	901
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	59	53	16	16	423	377	439	393
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.....	547	573	193	233	1 208	1 240	1 401	1 473
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.....	410	406	224	214	1 285	1 503	1 509	1 717
72 Computer and related activities	3 475	4 119	1 448	1 751	19 227	24 830	20 675	26 581
72.1 Hardware consultancy	97	99	31	34	278	519	309	553
72.2 Software consultancy and supply.....	2 692	3 184	1 132	1 339	13 848	18 062	14 980	19 401
72.3 Data processing	156	184	68	86	2 113	2 850	2 181	2 936
72.4 Data base activities	260	386	92	146	2 051	2 258	2 143	2 404
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery	137	154	72	97	710	877	782	974
72.6 Other computer related activities.....	133	112	53	49	227	264	280	313
73 Research and development	163	166	22	29	6 628	7 057	6 650	7 086
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	112	118	17	22	5 296	5 712	5 313	5 734
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	51	48	5	7	1 332	1 345	1 337	1 352
74 Other business activities	25 556	28 811	12 241	15 084	113 084	124 790	125 325	139 874
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings	8 738	9 383	4 462	5 343	23 430	25 236	27 892	30 579
74.11 Legal activities	1 214	1 312	1 332	1 979	3 222	3 255	4 554	5 234
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 254	4 477	2 185	2 344	11 748	12 769	13 933	15 113
74.121 Accounting and book-keeping	3 614	3 796	1 784	1 854	7 300	7 957	9 084	9 811
74.122 Auditing	589	630	378	471	4 391	4 753	4 769	5 224
74.123 Tax consultancy services	51	51	23	19	57	59	80	78
74.13 Market research and public opinion polling	159	133	53	39	1 268	1 340	1 321	1 379
74.14 Business and management consultancy activities	2 548	2 863	881	972	4 371	5 174	5 252	6 146
74.15 Management activities of holding companies	563	598	11	9	2 821	2 698	2 832	2 707
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 505	6 841	2 567	2 869	25 272	27 244	27 839	30 113
74.201 Architectural activities	1 461	1 560	762	864	3 178	3 210	3 940	4 074
74.202 Civil engineering activities	2 012	2 132	764	875	7 235	7 659	7 999	8 534
74.203 Geological surveying	132	149	38	53	3 048	3 330	3 086	3 383
74.209 Other technical consultancy activities	2 900	3 000	1 003	1 077	11 811	13 045	12 814	14 122
74.3 Technical testing and analysis	390	401	148	160	3 259	3 483	3 407	3 643
74.4 Advertising	2 366	2 363	965	986	5 794	6 129	6 759	7 115
74.5 Labour recruitment and provision of personnel	167	162	37	40	20 285	22 920	20 322	22 960
74.502 Provision of personnel	167	162	37	40	20 285	22 920	20 322	22 960
74.6 Investigation and security activities	162	161	74	63	4 649	7 230	4 723	7 293
74.7 Industrial cleaning	1 588	1 675	1 090	1 137	17 563	19 647	18 653	20 784
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.....	5 640	7 825	2 898	4 486	12 832	12 901	15 730	17 387
74.81 Photographic activities	1 092	1 143	738	839	1 553	1 387	2 291	2 226
74.82 Packaging activities	37	36	7	10	364	357	371	367
74.83 Secretarial and translation activities	602	648	416	495	686	1 495	1 102	1 990
74.84 Other business activities n.e.c.....	3 909	5 998	1 737	3 142	10 229	9 662	11 966	12 804

4 (cont.). Principal figures by industry subclass. Enterprises. 1997 and 1998

Industry group	Enterprises		Man-labour year		Compensation of employees ¹		Turnover ¹	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
Million kroner ²								
The whole country	43 934	50 437	120 865	134 775	44 233,9	52 932,2	148 450,8	173 187,7
70 Real estate activities	12 755	15 245	11 000	10 885	3 995,7	4 264,7	32 898,3	37 201,6
70.1 Real estate activities with own property	2 031	2 691	2 341	2 348	786,0	870,3	5 821,7	7 693,9
70.11 Development and selling of real estate	613	716	1 428	1 564	544,5	596,5	2 891,6	4 286,5
70.111 House building cooperative	124	112	1 134	1 237	432,8	451,9	824,8	1 029,0
70.112 Other development and sale of real estate	489	604	294	328	111,7	144,6	2 066,8	3 257,5
70.12 Buying and selling of own real estate	1 418	1 975	912	784	241,5	273,8	2 930,1	3 407,4
70.2 Letting of own property	9 108	10 640	5 733	5 669	2 082,4	2 116,1	22 530,3	24 222,0
70.201 House cooperative	911	909	380	348	123,2	121,2	1 581,5	1 577,0
70.202 Other letting of own property	8 197	9 731	5 353	5 321	1 959,2	1 994,8	20 948,8	22 645,0
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis	1 616	1 914	2 926	2 868	1 127,3	1 278,3	4 546,3	5 285,8
70.31 Real estate agencies	446	523	1 506	1 670	670,9	811,4	1 612,5	2 000,2
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis	1 170	1 391	1 420	1 198	456,4	466,9	2 933,8	3 285,5
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	1 985	2 096	3 573	3 955	1 249,6	1 521,5	6 784,2	8 302,3
71.1 Renting of automobiles	374	401	548	721	179,3	246,3	1 212,6	1 574,3
71.2 Renting of other transport equipment	236	247	298	429	110,9	172,6	961,6	1 211,2
71.3 Renting of other machinery and equipment	965	1 042	1 858	1 856	695,0	797,9	3 275,0	4 067,1
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment	54	67	1	0	0,3	0,1	8,9	13,1
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment	305	349	488	582	160,3	226,7	877,3	1 061,1
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	59	53	403	351	184,1	158,3	676,6	873,8
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.	547	573	965	922	350,3	412,8	1 712,1	2 119,1
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.	410	406	869	948	264,4	304,8	1 335,0	1 449,7
72 Computer and related activities	3 475	4 119	17 679	22 864	7 840,7	11 236,4	22 734,3	30 810,5
72.1 Hardware consultancy	97	99	238	447	97,2	202,2	335,6	704,1
72.2 Software consultancy and supply	2 692	3 184	12 792	16 712	5 845,1	8 425,3	16 354,7	22 046,5
72.3 Data processing	156	184	2 004	2 603	936,0	1 337,9	2 776,6	3 791,1
72.4 Data base activities	260	386	1 780	2 058	642,3	815,4	2 294,3	2 762,6
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery	137	154	674	837	255,5	369,0	757,8	1 264,2
72.6 Other computer related activities	133	112	190	208	64,6	86,7	215,3	242,0
73 Research and development	163	166	5 944	6 351	2 358,5	2 638,8	4 250,4	4 822,3
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	112	118	4 841	5 134	1 959,1	2 162,2	3 442,4	3 954,8
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	51	48	1 103	1 217	399,4	476,6	808,0	867,5
74 Other business activities	25 556	28 811	82 670	90 721	28 789,5	33 270,7	81 783,6	92 050,9
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings . . .	8 738	9 383	18 069	19 318	6 345,7	7 186,0	15 566,2	18 785,2
74.11 Legal activities	1 214	1 312	2 065	2 421	869,7	1 091,3	3 488,5	4 243,3
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 254	4 477	9 477	10 353	3 209,6	3 729,8	6 567,4	7 532,3
74.121 Accounting and book-keeping	3 614	3 796	5 359	5 961	1 597,3	1 849,2	3 269,9	3 667,3
74.122 Auditing	589	630	4 071	4 339	1 595,1	1 866,9	3 245,0	3 780,0
74.123 Tax consultancy services	51	51	47	53	17,1	13,6	52,4	85,0
74.13 Market research and public opinion polling	159	133	890	848	296,7	313,7	682,8	1 543,6
74.14 Business and management consultancy activities	2 548	2 863	3 229	3 357	1 969,8	2 051,2	4 827,5	5 465,9
74.15 Management activities of holding companies	563	598	2 408	2 338	:	:	:	:
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 505	6 841	22 148	22 730	9 776,9	10 725,9	29 665,2	31 527,9
74.201 Architectural activities	1 461	1 560	2 549	2 592	934,6	1 026,1	2 156,0	2 379,1
74.202 Civil engineering activities	2 012	2 132	6 261	6 196	2 785,6	3 009,3	7 052,0	7 347,1
74.203 Geological surveying	132	149	2 875	3 345	1 341,4	1 498,4	5 224,7	4 660,1
74.209 Other technical consultancy activities	2 900	3 000	10 463	10 596	4 715,3	5 192,2	15 232,4	17 141,6
74.3 Technical testing and analysis	390	401	3 097	3 082	1 486,6	1 817,9	3 427,6	4 132,3
74.4 Advertising	2 366	2 363	4 793	5 074	2 022,8	2 038,4	12 220,4	12 064,5
74.5 Labour recruitment and provision of personnel	167	162	10 704	13 282	2 841,7	3 538,3	3 488,9	4 401,2
74.502 Provision of personnel	167	162	10 704	13 282	2 841,7	3 538,3	3 488,9	4 401,2
74.6 Investigation and security activities	162	161	3 239	4 706	942,9	1 439,4	1 443,7	2 359,3
74.7 Industrial cleaning	1 588	1 675	11 449	12 931	2 337,3	2 935,7	3 958,0	5 292,3
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.	5 640	7 825	9 171	9 598	3 035,7	3 589,1	12 013,6	13 488,2
74.81 Photographic activities	1 092	1 143	1 177	1 037	318,8	315,4	1 506,0	1 350,1
74.82 Packaging activities	37	36	318	301	83,2	85,5	267,1	271,8
74.83 Secretarial and translation activities	602	648	446	941	139,5	300,7	444,8	900,0
74.84 Other business activities n.e.c.	3 909	5 998	7 230	7 319	2 494,1	2 887,5	9 795,7	10 966,3

¹ The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ² VAT is not included.

4 (cont.). Principal figures by industry subclass. Enterprises. 1997 and 1998

Industry group	Enterprises		Production value ¹		Value added ¹		Total purchases of goods and services ¹		Investment ¹	
			1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
			Million kroner ²							
The whole country	43 934	50 437	145 936.6	168 859.6	56 064.0	80 067.6	95 723.3	95 603.0	11 680.8	38 447.5
70 Real estate activities.....	12 755	15 245	32 777.2	37 100.4	3 119.2	18 789.0	29 765.6	18 399.5	6 487.7	28 591.5
70.1 Real estate activities with own property	2 031	2 691	5 744.6	7 585.8	2 173.0	2 570.0	3 573.4	5 040.6	-641.0	5 901.6
70.11 Development and selling of real estate	613	716	2 941.3	4 272.4	1 093.9	1 315.0	1 833.3	2 980.3	1 221.8	2 033.0
70.111 House building cooperative	124	112	823.3	1 028.5	529.3	372.5	297.0	658.0	23.4	40.3
70.112 Other development and sale of real estate	489	604	2 118.0	3 243.9	564.7	942.5	1 536.3	2 322.3	1 198.4	1 992.8
70.12 Buying and selling of own real estate.....	1 418	1 975	2 803.3	3 313.4	1 079.1	1 255.0	1 740.1	2 060.3	-1 862.9	3 868.5
70.2 Letting of own property.....	9 108	10 640	22 477.9	24 227.9	12 904.6	13 992.6	9 662.7	10 294.5	6 291.9	20 764.3
70.201 House cooperative	911	909	1 581.4	1 577.0	580.4	468.8	1 001.5	1 108.7	5.1	146.2
70.202 Other letting of own property	8 197	9 731	20 896.5	22 650.9	12 324.2	13 523.9	8 661.2	9 185.8	6 286.8	20 618.1
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis	1 616	1 914	4 554.7	5 286.7	-11 958.5	2 226.4	16 529.5	3 064.5	836.8	1 925.7
70.31 Real estate agencies	446	523	1 611.7	2 000.2	-12 794.3	1 066.0	14 406.9	934.2	186.1	152.7
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis	1 170	1 391	2 943.1	3 286.4	835.8	1 160.4	2 122.6	2 130.3	650.7	1 772.9
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods.....	1 985	2 096	6 281.2	7 744.2	3 084.9	3 676.3	3 692.3	4 736.9	1 715.0	3 281.5
71.1 Renting of automobiles	374	401	1 183.7	1 566.0	550.1	757.2	660.9	817.9	1 150.9	1 396.3
71.2 Renting of other transport equipment.....	236	247	773.4	1 106.9	470.6	688.1	495.2	525.8	390.8	710.9
71.3 Renting of other machinery and equipment	965	1 042	3 223.2	3 846.0	1 463.6	1 533.0	1 803.9	2 628.2	-25.4	917.3
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment	54	67	9.0	13.1	3.0	6.0	6.1	7.2	1.8	4.8
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment	305	349	864.9	1 020.2	395.5	436.4	475.3	656.6	198.0	393.5
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	59	53	664.7	806.8	297.1	227.9	376.8	697.6	106.2	9.6
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.....	547	573	1 684.6	2 005.9	768.0	862.6	945.7	1 266.8	-331.4	509.3
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.....	410	406	1 101.0	1 225.2	600.6	698.1	732.3	765.1	198.6	257.0
72 Computer and related activities	3 475	4 119	20 947.7	28 640.0	8 557.4	12 817.4	14 370.9	18 103.5	931.4	1 406.4
72.1 Hardware consultancy	97	99	322.5	627.6	97.3	198.0	242.2	500.2	9.4	20.1
72.2 Software consultancy and supply.....	2 692	3 184	14 761.4	20 373.1	6 815.5	9 283.8	9 652.7	12 859.5	710.2	1 106.5
72.3 Data processing	156	184	2 738.3	3 724.0	1 355.5	1 781.8	1 425.9	2 016.7	68.4	138.1
72.4 Data base activities	260	386	2 182.9	2 663.1	-85.7	1 055.4	2 433.2	1 708.3	123.1	109.5
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery.....	137	154	746.5	1 012.2	300.7	386.9	472.9	888.4	9.9	18.6
72.6 Other computer related activities	133	112	196.1	239.9	74.1	111.5	144.0	130.4	10.4	13.5
73 Research and development	163	166	4 230.3	4 827.4	2 593.5	2 852.7	2 084.5	2 949.3	331.0	299.3
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	112	118	3 425.2	3 953.9	2 156.4	2 418.4	1 632.8	2 462.0	139.1	260.9
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	51	48	805.1	873.5	437.1	434.3	451.8	487.4	191.8	38.3
74 Other business activities	25 556	28 811	81 700.1	90 547.6	38 709.0	41 932.2	45 810.0	51 413.7	2 215.8	4 868.9
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings	8 738	9 383	15 546.3	18 722.6	10 110.0	10 544.0	6 311.7	8 947.9	589.9	719.3
74.11 Legal activities	1 214	1 312	3 487.7	4 247.3	2 657.9	2 485.1	834.7	1 766.9	132.2	105.5
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 254	4 477	6 553.5	7 454.5	4 534.3	4 805.6	2 044.7	2 747.5	240.5	303.0
74.121 Accounting and book-keeping	3 614	3 796	3 256.5	3 584.1	2 177.0	2 163.1	1 104.8	1 510.1	57.7	181.0
74.122 Auditing	589	630	3 244.7	3 783.8	2 324.9	2 598.4	920.0	1 194.8	181.4	119.7
74.123 Tax consultancy services	51	51	52.3	86.6	32.4	44.1	19.9	42.5	1.5	2.3
74.13 Market research and public opinion polling	159	133	680.7	1 618.3	350.8	587.2	333.2	1 040.7	21.5	26.5
74.14 Business and management consultancy activities	2 548	2 863	4 824.3	5 402.5	2 567.0	2 666.1	3 099.1	3 392.9	195.7	284.3
74.15 Management activities of holding companies	563	598	:	:	:	:	:	:	:	:
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 505	6 841	30 443.4	31 003.1	12 918.4	13 110.5	18 330.7	18 448.1	475.5	1 956.2
74.201 Architectural activities	1 461	1 560	2 158.1	2 366.3	1 220.4	1 074.9	943.2	1 294.2	144.6	94.1
74.202 Civil engineering activities	2 012	2 132	6 999.9	7 310.7	3 524.2	3 398.9	3 536.4	3 972.6	261.1	503.8
74.203 Geological surveying	132	149	5 208.8	4 651.7	2 418.2	2 116.2	3 219.5	2 858.1	-311.5	584.0

4 (cont.) Principal figures by industry subclass. Enterprises. 1997 and 1998

Industry group	Enterprises		Production value ¹		Value added ¹		Total purchases of goods and services ¹		Investment ¹	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
Million kroner ²										
74.209 Other technical consultancy activities.....	2 900	3 000	16 076.6	16 674.4	5 755.6	6 520.5	10 631.6	10 323.3	381.1	774.4
74.3 Technical testing and analysis.....	390	401	3 442.8	4 157.0	1 657.7	2 004.3	1 796.9	2 158.2	65.2	136.7
74.4 Advertising.....	2 366	2 363	11 780.9	11 967.3	2 614.1	2 756.6	9 873.3	9 333.0	151.4	255.9
74.5 Labour recruitment and provision of personnel.....	167	162	3 476.0	4 400.8	3 071.6	3 796.6	420.8	604.8	51.5	73.8
74.502 Provision of personnel.....	167	162	3 476.0	4 400.8	3 071.6	3 796.6	420.8	604.8	51.5	73.8
74.6 Investigation and security activities.....	162	161	1 376.4	2 253.1	1 114.4	1 447.7	332.0	925.2	64.2	158.2
74.7 Industrial cleaning.....	1 588	1 675	3 927.4	5 231.1	2 725.0	3 290.5	1 242.0	2 035.9	184.5	406.9
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.....	5 640	7 825	11 706.9	12 812.6	4 497.8	4 981.9	7 502.5	8 960.5	633.5	1 161.9
74.81 Photographic activities.....	1 092	1 143	1 350.5	1 215.6	471.3	456.8	1 051.3	898.6	62.5	45.6
74.82 Packaging activities.....	37	36	256.8	272.3	109.1	109.3	158.8	162.3	16.1	26.5
74.83 Secretarial and translation activities.....	602	648	444.2	900.0	198.7	417.8	244.8	481.9	16.3	18.7
74.84 Other business activities n.e.c.....	3 909	5 998	9 655.4	10 424.7	3 718.7	3 998.0	6 047.6	7 417.8	538.5	1 071.1

¹ The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ² VAT is not included.

5. Investments by group of fixed assets and industry subclass. Enterprises. 1998

Industry subclass(NACE)	Enterprises	Investments ¹			
		Total	Machinery, tools, implements and other equipment ²	Vehicles ²	Buildings and plant
		Million kroner ³			
The whole country	50 437	38 447.5	6 386.4	4 508.0	27 553.1
70 Real estate activities.....	15 245	28 591.5	1 451.5	491.0	26 649.0
70.1 Real estate activities with own property	2 691	5 901.6	160.6	272.0	5 468.9
70.11 Development and selling of real estate	716	2 033.0	142.6	172.5	1 717.9
70.111 House building cooperative	112	40.3	28.5	0.9	10.9
70.112 Other development and sale of real estate	604	1 992.8	114.1	171.7	1 707.0
70.12 Buying and selling of own real estate.....	1 975	3 868.5	18.0	99.5	3 751.0
70.2 Letting of own property.....	10 640	20 764.3	575.3	117.8	20 071.1
70.201 House cooperative	909	146.2	1.4	-0.6	145.3
70.202 Other letting of own property	9 731	20 618.1	573.9	118.4	19 925.7
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis.....	1 914	1 925.7	715.6	101.1	1 109.0
70.31 Real estate agencies.....	523	152.7	142.3	1.6	8.8
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis.....	1 391	1 772.9	573.2	99.5	1 100.2
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	2 096	3 281.5	446.7	2 730.9	103.8
71.1 Renting of automobiles	401	1 396.3	2.2	1 392.8	1.3
71.2 Renting of other transport equipment.....	247	710.9	202.6	516.1	-7.9
71.3 Renting of other machinery and equipment.....	1 042	917.3	2.7	821.0	93.6
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment.....	67	4.8	4.8	0.0	0.0
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment.....	349	393.5	-413.1	799.8	6.8
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	53	9.6	12.1	-2.5	0.0
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.....	573	509.3	398.8	23.6	86.9
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.....	406	257.0	239.2	1.1	16.8
72 Computer and related activities	4 119	1 406.4	729.5	658.1	18.8
72.1 Hardware consultancy	99	20.1	20.1	0.0	0.0
72.1 Software consultancy and supply.....	3 184	1 106.5	438.1	650.9	17.4
72.1 Data processing	184	138.1	128.8	1.2	8.1
72.4 Data base activities	386	109.5	117.6	2.5	-10.6
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery ..	154	18.6	12.0	3.2	3.4
72.6 Other computer related activities	112	13.5	12.8	0.3	0.5
73 Research and development	166	299.3	192.8	2.9	103.6
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	118	260.9	171.3	0.6	89.1
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	48	38.3	21.6	2.3	14.4
74 Other business activities	28 811	4 868.9	3 565.9	625.0	678.0
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings	9 383	719.3	489.9	141.5	87.8
74.11 Legal activities	1 312	105.5	77.0	27.9	0.6
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 477	303.0	209.8	58.6	34.6
74.121 Accounting and book-keeping	3 796	181.0	103.3	43.1	34.6
74.122 Auditing	630	119.7	104.6	15.1	0.0
74.123 Tax consultancy services	51	2.3	2.0	0.4	0.0
74.13 Market research and public opinion polling	133	26.5	26.0	0.5	0.0
74.14 Business and management consultancy activities	2 863	284.3	177.2	54.6	52.5
74.15 Management activities of holding companies	598	:	:	:	:
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 841	1 956.2	1 416.0	171.2	369.0
74.201 Architectural activities	1 560	94.1	49.2	27.8	17.1
74.202 Civil engineering activities	2 132	503.8	328.7	36.5	138.6
74.203 Geological surveying	149	584.0	582.2	3.9	-2.1
74.209 Other technical consultancy activities	3 000	774.4	455.9	103.1	215.4
74.3 Technical testing and analysis	401	136.7	112.8	19.7	4.3
74.4 Advertising	2 363	255.9	192.3	50.7	12.8
74.5 Labour recruitment and provision of personnel	162	73.8	47.8	6.0	19.9
74.502 Provision of personnel	162	73.8	47.8	6.0	19.9
74.6 Investigation and security activities	161	158.2	135.1	37.2	-14.1
74.7 Industrial cleaning	1 675	406.9	291.4	109.6	5.8
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.....	7 825	1 161.9	880.4	89.0	192.5
74.81 Photographic activities	1 143	45.6	43.3	5.0	-2.8
74.82 Packaging activities	36	26.5	22.7	3.2	0.5
74.83 Secretarial and translation activities	648	18.7	7.2	1.1	10.5
74.84 Other business activities n.e.c	5 998	1 071.1	807.2	79.7	184.3

¹ The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ² Demolition equipment are included in: Machinery, tools, implements and other equipment. ³ VAT is not included.

6. Investments by category and industry subclass. Enterprises. 1998

Industry subclass (NACE)	Enterprises	Investments, total ¹	New investments ¹	Additions ¹	Sales ¹
Million kr ²					
The whole country	50 437	38 447.5	37 488.8	5 306.6	4 347.9
70 Real estate activities	15 245	28 591.5	25 754.7	4 983.9	2 147.1
70.1 Real estate activities with own property	2 691	5 901.6	5 812.0	118.7	29.1
70.11 Development and selling of real estate	716	2 033.0	2 039.6	1.7	8.2
70.111 House building cooperative	112	40.3	40.6	1.7	2.0
70.112 Other development and sale of real estate	604	1 992.8	1 999.0	0.0	6.2
70.12 Buying and selling of own real estate	1 975	3 868.5	3 772.5	117.0	20.9
70.2 Letting of own property	10 640	20 764.3	18 055.1	4 823.7	2 114.5
70.201 House cooperative	909	146.2	18.3	146.8	18.9
70.202 Other letting of own property	9 731	20 618.1	18 036.8	4 677.0	2 095.7
70.3 Real estate activities on a fee or contract basis	1 914	1 925.7	1 887.6	41.5	3.5
70.31 Real estate agencies	523	152.7	152.7	3.3	3.3
70.32 Management of real estate on a fee or contract basis	1 391	1 772.9	1 734.9	38.2	0.2
71 Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods	2 096	3 281.5	5 061.8	37.6	1 817.9
71.1 Renting of automobiles	401	1 396.3	2 221.4	22.4	847.5
71.2 Renting of other transport equipment	247	710.9	834.3	8.9	132.4
71.3 Renting of other machinery and equipment	1 042	917.3	1 752.4	1.2	836.3
71.31 Renting of agricultural machinery and equipment	67	4.8	5.2	0.1	0.6
71.32 Renting of construction and civil engineering machinery and equipment	349	393.5	1 179.3	0.5	786.3
71.33 Renting of office machinery and equipment including computers	53	9.6	18.2	0.0	8.5
71.34 Renting of other machinery equipment n.e.c.	573	509.3	549.7	0.5	40.9
71.4 Renting of personal and household goods n.e.c.	406	257.0	253.7	5.1	1.8
72 Computer and related activities	4 119	1 406.4	1 508.6	11.3	113.5
72.1 Hardware consultancy	99	20.1	20.5	0.0	0.4
72.2 Software consultancy and supply	3 184	1 106.5	1 142.6	7.9	44.0
72.3 Data processing	184	138.1	194.0	1.1	56.9
72.4 Data base activities	386	109.5	121.4	0.0	11.9
72.5 Maintenance and repair of office, accounting and computing machinery	154	18.6	18.4	0.2	0.1
72.6 Other computer related activities	112	13.5	11.7	2.1	0.3
73 Research and development	166	299.3	296.0	6.5	3.2
73.1 Research and experimental development on natural sciences and engineering	118	260.9	260.7	3.5	3.2
73.2 Research and experimental development on social sciences and humanities	48	38.3	35.3	3.0	0.0
74 Other business activities	28 811	4 868.9	4 867.7	267.4	266.2
74.1 Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy; holdings	9 383	719.3	729.0	12.5	22.2
74.11 Legal activities	1 312	105.5	108.1	2.2	4.8
74.12 Accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy	4 477	303.0	305.9	10.2	13.1
74.121 Accounting and book-keeping	3 796	181.0	178.5	9.6	7.1
74.122 Auditing	630	119.7	125.0	0.6	5.9
74.123 Tax consultancy services	51	2.3	2.3	0.0	0.0
74.13 Market research and public opinion polling	133	26.5	26.7	0.0	0.2
74.14 Business and management consultancy activities	2 863	284.3	288.3	0.1	4.1
74.15 Management activities of holding companies	598	:	:	:	:
74.2 Architectural and engineering activities and related technical consultancy	6 841	1 956.2	1 925.0	193.1	161.9
74.201 Architectural activities	1 560	94.1	94.1	0.4	0.5
74.202 Civil engineering activities	2 132	503.8	319.3	188.5	4.0
74.203 Geological surveying	149	584.0	708.1	0.3	124.4
74.209 Other technical consultancy activities	3 000	774.4	803.5	3.9	33.0
74.3 Technical testing and analysis	401	136.7	144.1	0.8	8.2
74.4 Advertising	2 363	255.9	259.8	2.3	6.3
74.5 Labour recruitment and provision of personnel	162	73.8	74.9	0.9	2.0
74.502 Provision of personnel	162	73.8	74.9	0.9	2.0
74.6 Investigation and security activities	161	158.2	181.3	0.0	23.1
74.7 Industrial cleaning	1 675	406.9	383.9	46.0	23.0
74.8 Miscellaneous business activities n.e.c.	7 825	1 161.9	1 169.6	11.7	19.4
74.81 Photographic activities	1 143	45.6	50.8	1.6	6.8
74.82 Packaging activities	36	26.5	19.0	8.5	1.0
74.83 Secretarial and translation activities	648	18.7	24.3	0.0	5.6
74.84 Other business activities n.e.c.	5 998	1 071.1	1 075.5	1.6	6.0

¹ The figures are exclusive of 74.15 Management activities of holding companies. ² VAT is not included.

Skatteetaten

Alminnelig næringsoppgave 2 for aksjeselskaper mv 1998

Vedlegg til selvangivelsesskjema 2

Navn og nærings- (kontor) adresse	Organisasjonsnummer
	Antall sysselsatte pr 31.12
Næringsvei	Bransje

Spesifikasjon av solgte handelsvarer

021 Avgiftspliktig salg	
022 Avgiftsfritt salg	+
023 Sum salgsinntekter	
024 Varekostnad	÷
025 Bruttofortjeneste	

Tilleggsopplysninger om skattemessig verdi av varelager (herunder anlegg for salg) ved regnskapsårets slutt

Lager etter oppsatte lister etter anskaffesesverdi eller tilvirkningsverdi. Det er skattemessig verdi av varelageret som skal føres her uten hensyn til om varene er verdsatt til en annen verdi regnskapsmessig, jf postene 151-156.

031 Lager av råvarer og innkjøpte halvfabrikata	
032 Lager av varer under tilvirkning	+
033 Lager av ferdige egentilvirkede varer	+
034 Lager av innkjøpte varer for videresalg	+
035 Sum skattemessig verdi av varelager	

Tilleggsopplysninger - skattemessig verdi på fordringer

			Beløp pr 31.12.1998	Sammenlignbare tall pr 31.12.1997
041 Kundefordringer til pålydende				
042 Beregning av skattemessig nedskrivning for tap på kundefordringer pr 31.12.1998				
	Konstatert tap på kundefordringer 1997 1998 faktortall Kundefordringer ved årets slutt			Her føres skattemessig nedskrivning fra 1997
(+) X	X ( ) = ►		÷	÷
1997 1998 Kreditsalg i 1997 og 1998				
043 Skattemessig verdi på kundefordringer (post 041 + post 042)		=	=	
044 Andre fordringer, herunder fordringer på konsernselskap, ansatte, aksjonærer o l til pålydende		+	+	
045 Sum skattemessig verdi på fordringer		=	=	

Tilleggsopplysninger om skattemessige lineære avskrivninger

051 Objekt	1	2	3
052 Kostpris (inkl påkostninger)			
053 Ervervstidspunkt/levetid	/	/	/
054 Nedskrevet verdi pr 31.12.98			

Resultatregnskap 1998

Driftsinntekter og driftskostnader	1998 i hele kroner	1997 i hele kroner	Finansinntekter og finanskostnader. Ekstraordinære inntekter og kostnader	1998 i hele kroner	1997 i hele kroner
300 Salgsinntekter av varer og tjenester, avgiftspliktig			800 Utbytte på aksjer o.l.....		
310 Salgsinntekter av varer og tjenester, avgiftsfritt.....			803 Andel av overskudd i deltakerlignede selskaper		
330 Spesielle offentlige avgifter for tilvirkede/solgte varer	+		806 Renteinntekter fra selskap i samme konsern.....		
340 Spesielle offentlige tilskudd for tilvirkede/solgte varer			807 Andre renteinntekter		
341 Andre offentlige tilskudd/refusjoner			808 Valutagevinst (agio).....		
350 Aktiverte egne investeringsarbeider.....			809 Andre finansinntekter.....		
360 Leieinntekter fast eiendom			906 Sum finansinntekter		
370 Andre driftsinntekter.....			810 Andel av underskudd i deltakerlignede selskaper		
380 Gevinst ved avgang av anleggsmidler			817 Rentekostnader, også til selskap i samme konsern.....		
901 Sum driftsinntekter.....			818 Valutatap (disagio)		
400 Varekostnad			819 Andre finanskostnader		
500 Lønn, feriepenger, honorarer o.l			907 Sum finanskostnader		
530 Andre godtgjørrelser.....			910 Resultat av finansinntekter og finanskostnader		
540 Arbeidsgiveravgift til folketrygden			915 Resultat før ekstraordinære poster		
541 Innberetningspliktige pensjonskostnader			Gevinst ved avgang til anleggsmidler		
590 Andre personalkostnader			840 Ekstraordinære offentlige tilskudd.....		
600 Frakt, spedisjon vedr salget.....			845 Andre ekstraordinære inntekter..		
610 Energi, brensel mv vedr produksjon			870 Tap ved avgang av anleggsmidler		
621 Leiekostnader fast eiendom			872 Nedskrivning på anleggsmidler...		
625 Lys, varme, vann og renovasjon			879 Andre ekstraordinære kostnader		
630 Leie driftsmidler			920 Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader		
640 Verktøy, inventar etc som ikke skal aktiveres			925 Resultat før skattekostnad		
650 Vedlikehold/reparasjon			Betalbar skatt		
660 Diverse fremmede tjenester			880 Refusjon skatt etter skatteloven § 31 femte ledd.....		
670 Kontorrekvisita, trykksaker mv ...			882 Endring utsatt skatt		
680 Telefon og porto			930 Sum skattekostnad		
690 Bilkostnader ¹⁾			935 Årsoverskudd/Årsunderskudd overføres post 061 (side 4)		
700 Reise- og diettkostnader, bilgodtgjørelse			Oppskrivninger og overføringer		
705 Ikke oppgavepliktige reisekostnader			885 Oppskrivning av anleggsmidler (netto), se rettledningen		
720 Provisjonskostnader			886 Overført fra oppskrivningsfond...		
730 Salgs- reklame- og representasjonskostnader			887 Anvendelse av oppskrivningsbeløp til fondsemisjon eller oppskrivningsfond		
740 Kontingenter og gaver			890 Overført fra fri egenkapital.....		
750 Forsikringer og garantikostnader			891 Overført fra tilbakeføringsfond...		
760 Patent-/lisenskostnader og royalties			892 Overført fra reservefond		
770 Andre driftskostnader			893 Avsatt til reservefond/avsatt til felles eid andelskapital for samvirkeforetak		
780 Ordinære avskrivninger			894 Avsatt til utbytte/renter på grunnfondsbevis/kjøpsutbytte for samvirkeforetak		
785 Nedskrivning på anleggsmidler...			895 Konsernbidrag		
787 Tap ved avgang av anleggsmidler			896 Aksjonærbidrag		
789 Tap på fordringer			897 Fondsemisjon med overskuddsmidler		
790 Tillegg/fradrag beholdningsendringer varer under tilvirk. og ferdige egentlig virkede varer	+		898 Avsatt til fri egenkapital		
902 Sum driftskostnader			899 Udekket tap		
905 Driftsresultat			940 Sum oppskrivninger og overføringer		

¹⁾ Skjemaet «Opplysninger om bruk av bil» (blankett RF-1125), eventuelt «Tilleggskjema for drosje og lastebilnæring mv» (RF-1223), skal fylles ut og vedlegges

Balanse

Eiendeler	31.12.1998 i hele kroner	31.12.1997 i hele kroner	Gjeld og egenkapital	31.12.1998 i hele kroner	31.12.1997 i hele kroner
Omløpsmidler			Kortsiktig gjeld		
101 Kontanter			201 Leverandørgjeld		
103 Bank- og postgiroinnskudd.....			218 Kassakreditt		
111 Aksjer og andeler.....			221 Skyldig skattetrekk		
113 Obligasjoner og andre verdipapirer			228 Skyldig arbeidsgiveravgift		
121 Kundefordringer			238 Skyldig merverdiavgift		
123 Oppkjente, ikke-fakturerte driftsintekter.....			239 Andre offentlige avgifter		
126 Fordringer på selskap i samme konsern.....			241 Påløpt lønn, feriepenger o l.....		
128 Andre kortsiktige fordringer			243 Påløpte, ikke forfalte gjeldsrenter		
151 Lager av råvarer og innkj. halvfabr.			251 Betalbar skatt, ikke utlignet		
153 Lager av varer under tilvirkning			252 Betalbar skatt, utlignet		
155 Lager av ferdige egentilvirkede varer.....			253 Refusjon skatt etter skatteloven § 31 femte ledd		
156 Lager av innkjøpte varer for videresalg			261 Forskudd fra kunder		
158 Forskudd til leverandører.....			264 Regnskapsmessige avsetninger		
159 Andre omløpsmidler			265 Avsatt konsernbidrag		
950 Sum omløpsmidler			267 Kortsiktige valutalån		
Anleggsmidler			268 Avsatt utbytte		
160 Andeler i deltakerliggende selskaper			269 Annen kortsiktig gjeld, også til konsernselskap		
161 Aksjer og andeler i datterselskap			970 Sum kortsiktig gjeld		
162 Andre aksjer og andeler			Langsiktig gjeld		
163 Obligasjoner og andre verdipapirer			270 Utsatt skatt		
164 Lån til eiere, styremedlemmer o l			271 Ihendehaverobligasjonslån		
165 Langsiktige fordringer på selskap i samme konsern			272 Pantelån		
166 Lån til ansatte			274 Pensjonsforpliktelser		
167 Utsatt skatfordel			275 Regnskapsmessige avsetninger		
168 Andre langsiktige fordringer			276 Langsiktig gjeld til konsernselskap		
169 Forskudd til leverandører.....			277 Langsiktig valutalån		
171 Patenter o l rettigheter			278 Annen langsiktig gjeld		
173 Forretningsverdi (goodwill)			279 Ansvarlig lånekapital		
174 Aktiverte kostnader			975 Sum langsiktig gjeld	•	
181 Skip			Egenkapital		
182 Transportmidler			291 Aksjekapital		
185 Maskiner, verktøy, inventar o l			292 Reservefond/felleseid andelskapital i samvirkeforetak, innløsningsfond		
191 Bygninger og bygningsmessig anlegg			293 Oppskrivningsfond		
193 Anlegg under utførelse			294 Tilbakeføringsfond		
194 Jord- og skogbrukseiendommer ..			980 Sum bundet egenkapital		
195 Tomter, gruber, steinbrudd, vannfall og andre grunnarealer			295 Frie fond		
196 Boliger (inkl boligtomter)			299 Udekket tap		
197 Andre anleggsmidler			985 Sum egenkapital		
955 Sum anleggsmidler			990 Sum gjeld og egenkapital (postene 970, 975 og 985)		
199 Krav på aksjeinnskudd/Egne aksjer			995 Ansvar diskonterte veksler		
965 Sum eiendeler					

Beregning av næringsinntekt fra omsetning med medlemmer i samvirkeforetak

Filles ut av samvirkeforetak som krever fradrag for kjøpsutbytte og/eller avsetning til fellesid andelskapital

Inntekt fra post 090 på
side 4 i næringsoppgaven

Omsetning med medlemmer
(eksklusiv merverdiavgift)

Næringsinntekt fra omsetning
med medlemmer

$$(\quad) \times (\quad) = (\quad)$$

total omsetning (eksklusiv merverdiavgift)

Beregning av næringsinntekt

Beløpene oppgis i hele kroner

061	Årsoverskudd/-underskudd fra post 935 (side 2)		For ligningsmyndighetene
Til- legg for	062 Representasjonskostnader		070
	063 Ikke fradagsberettigede kontingenter/gaver		
	064 Sum skattekostnader fra post 930		
	065 Rentekostnad på tilgnet skatt		
	066 Oppskrivning eller oppskrivningsfond brukt til fondsemisjon for særskattepliktige selskaper etter petroleumskatteloven		
	067 Andre ikke fradagsberettigede kostnader (spesifiseres i eget vedlegg)	+	
Fra- drag for	072 Renteinntekt på tilbakebetalt skatt		075
	073 Emisjonskostnader som i regnskapet er ført direkte mot egenkapitalen		
	074 Andre fradrag (må spesifiseres i eget vedlegg)	+	
080	Endringer i forskjeller som påvirker forholdet mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt fra post 100 i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller...» (RF-1217)	+	
081	+ Regnskapsmessig tap/ + regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer	+	
082	+ Skattemessig gevinst/ + skattemessig tap ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer Oppgave over realisasjon (salg) av aksjer (RF-1061) skal legges ved	+	
083	+ Regnskapsmessig nedskrivning på aksjer og andre verdipapirer som er konstnadsført i året/ + eventuell reversering av tidligere års nedskrivning som er inntektsført (se rettledningen)	+	
084	+ Andel av regnskapsmessig underskudd/ + andel av regnskapsmessig overskudd i deltakerlignede selskaper	+	
085	+ Andel av skattemessig overskudd/ + andel av skattemessig underskudd i deltakerlignede selskaper Oppgave over deltakernes formue og inntekt (RF-1221/RF-1228) skal vedlegges	+	
086	+ Regnskapsmessig tap/ + regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av andel i deltakerlignede selskaper	+	
087	+ Skattemessig gevinst/ + skattemessig tap ved realisasjon av andel i deltakerlignede selskaper	+	
090	Sum, skal overføres til «Skjema for beregning av personinntekt» (RF-1224)		
091	Fradrag for renteinntekter, inntektsført avkastning på livsforsikring og utbytte (inntektsføres i selvangivelsen i postene 206, 207 og 208/209)	+	
092	Tillegg for gjeldsrenter (fradagsføres i selvangivelsen post 221)	+	
For sam- virke- foretak	093 + Fradrag for avsetning til kjøpsutbytte til medlemmer av samvirkeforetak (fratrukket merverdiavgift)	+	
	094 + Fradrag for avsetning til fellesid andelskapital for samvirkeforetak (se rettledningen)	+	
095	Næringsinntekt/-underskudd overføres til selvangivelsen		

Skal det for selskapet fastsettes personinntekt etter skatteloven § 58, jf § 60?

Ja

Nei

Sted og dato	Revisors underskrift, nummer og stempel	
Underskrift	Henven- else kan rettes til	Tittel, navn og telefonnummer
Regnskapsførerens navn og forretningsadresse		

Det vises til «Veileddning for innsendelse av årsregnskap/årsoppgjør som
vedlegg til selvangivelsen», og til rettledning som er utarbeidet til hjelp
ved utfyllingen av næringsoppgavene ; RF-1168

Fastsatt av Skattedirektoratet med hjemmel i Finansdepartementets
delegeringsvedtak av 24. oktober 1991,
jf ligningsloven § 4.4 nr 7

Næringsoppgaven skal brukes av alle aksjeselskaper og andre upersonlige skattepliktige som omfattes av selskapsskatteloven §1-1.

Næringsoppgaven er på 4 sider og inneholder på side 1 felt for spesifikasjoner og tilleggsopplysninger som skal gis.

Næringsoppgavens side 2 og 3 inneholder oppstilling over resultatregnskap og balanse. Det er resultat og balanse i samsvar med aksjelovens bestemmelser som skal fremkomme her.

Til side 4 oversøres årsoverskudd/underskudd fra side 2 samt sum endring i forskjeller fra skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» (RF-1217). For øvrig føretas på side 4 de øvrige nødvendige korrekSJONER for å komme fram til en næringsinntekt/underskudd som skal overføres til selvangivelsen.

Henvisninger til sidenummer som foretas i rettledningen gjelder side i næringsoppgaven.

Der rettledningen omtaler fiske, gjelder omtalen tilsvarende for fangst. Omtalen av forhold som spesielt gjelder fiske og fangst er skrevet i kursiv.

Aksjeselskaper o 1 som driver oppdrett av pelsdyr, skal ved siden av næringsoppgaven vedlegge spesifikasjon over:

- antall dyr ved årets begynnelse og slutt, herunder tilgang og avgang i året
- kjøpte dyr i året, herunder type, antall, kjøpesum, samt selgerens navn og adresse
- verdien av skinn og dyr ved årets utgang.

Selskapet kan som alternativ til egen spesifikasjon fylle ut feltene for opplysnings om dyr og skinn på side 1 i «Næringsoppgave for pelsdyrgårder» (RF-1203).

Aksjeselskaper o 1 som driver drosje- og lastebilnæring skal som vedlegg til næringsoppgaven fylle ut tilleggskjema for drosje- og lastebilnæring (RF-1223).

Aksjeselskaper som driver over-

nattings- og serveringssteder med skjenkerett for øl, vin eller brennevin skal som vedlegg til næringsoppgaven fylle ut og leve

«Tilleggskjema for overnatting- og serveringssteder med skjenkerett for øl, vin og brennevin» (RF-1122).

Med hjemmel i ligningsloven §4-4 og Finansdepartementets delegeringssvedtak, har Skattedirektoratet 24. oktober 1988 fastsatt forskrift som gir adgang til å sende inn datautskrift i stedet for «Alminnelig næringsoppgave for aksjeselskaper mv». Forskriften stiller detaljerte krav til utskriftens innhold, utforming og kvalitet/format.

Den foreliggende næringsoppgaven er utarbeidet som et felles skjema for ligningsmyndighetene, Konurransetilsynet og Statistisk Sentralbyrå.

Etter §3 i lov om autorisasjon av regnskapsførere skal navn og forretningssadresse på eksterne regnskapsfører påføres alle dokumenter som regnskapsfører utarbeider for oppdragsgiveren. Det er avsatt et eget felt nederst på side 4 for dette.

Side 1 i næringsoppgaven

Oppgaven over sysselsatte pr 31. desember svarer til den opplysning som skal gis i årsberetningen i henhold til aksjeloven §11-12 annet ledd.

Spesifikasjon av solgte handelsvarer

Formålet med denne spesifikasjonen er å komme fram til selskapets oppnådde bruttofortjeneste (post 025) på omsetningen av handelsvarer.

Under post 021 og 022 spesifiseres hhv avgiftspliktig og avgiftsfritt varesalg, mens forbruk av innkjøpte handelsvarer (varekostnad) føres i post 024.

Tilleggsopplysninger om skattemessig verdi av varelager

Skattemessig verdi av beholdning av varer settes til anskaffelsesverdi. For varer som er tilvirket i virksomheten, settes beholdningen til tilvirk-

nings-verdi. Til tilvirkningsverdi regnes direkte produksjonskostnader som: råstoff, halvfabrikata, hjelpestoffer (brensel, smøring, produksjonsstrøm mv) og produksjonslønn. Prosjekter oppført for egen regning med sikte på salg verdsettes til tilvirkningsverdi. Det er i forskrift gitt adgang for bokforlag og bokhandlere til på visse vilkår å fravike tilvirknings- og anskaffelsesverdi ved verdsettelsen av beholdningen av bøker, jf forskrift av 4. mars 1993 nr 172 fastsatt av Finansdepartementet. Den skattemessige verdien av varebeholdningen skal føres i poste 031 - 034. Varelager vurderes etter FIFU-prinsippet dersom varene ikke kan individualiseres.

Tilleggsopplysninger om skattemessig verdi på fordringer

Under post 041 føres kundefordringer til pålydende verdi pr 31.12.1998 og 31.12.1997. Skattemessig nedskrivning på kundefordringer føres i post 042. Beregningen av nedskrivningen skal alltid utfylles. I nyetablert virksomhet kan det kreves nedskrivning på utestående kundefordringer med 2% ved utgangen av etableringsåret og de to påfølgende inntektsår, jf skatteloven §50 annet ledd bokstav a femte avsnitt. Slike virksomheter fyller ikke ut tallene for konstatert tap på kundefordringer og kredittsalg under post 042. Kundefordringer ved årets slutt og nedskrivningen må imidlertid føres. Om sjablonberegnet tap på kundefordringer vises til forskrift av 27. januar 1993 nr 49 fastsatt av Finansdepartementet.

I post 044 føres andre fordringer enn kundefordringer til pålydende verdi. Dette gjelder også langsiktige fordringer. Fordringer i næring som er endelig konstatert tapt, føres opp med null i verdi. Om når tap på utestående fordringer i næring anses endelig konstatert vises til forskrift av 27. januar 1993 nr 49.

Tilleggsopplysninger om skattemessige lineære avskrivninger

I post 051 angis det driftsmiddel el-

ler annet objekt som er gjenstand for lineær avskrivning i medhold av skatteloven, f eks påkostninger på leide lokaler eller patentrettigheter. I post 052 føres objektets kostpris, inklusive f eks ytterligere påkostninger på leide lokaler i leieperioden. I post 053 oppgis henholdsvis ervervsår og antall år objektet avskrives over. Post 054 skal vise nedskrevet verdi pr 31.12.97, dvs etter fradrag for årets avskrivning.

Side 2 og 3 i næringsoppgaven

Generelt om resultatregnskap og balanse

Resultatregnskapet og balansen bygger i det vesentlige på aksjeloven §§11-5 og 11-6. Nummereringen er i tråd med Norsk Standard, NS 4102. Der hvor NS 4102 ikke er i samsvar med aksjeloven er lovens rekkefølge valgt. Finansregnskapet skal baseres på reglene i regnskapsloven og aksjeloven samt god regnskapsskikk. Både resultatregnskap og balanse skal vise tallene for foregående år.

Resultatregnskapet

Driftsinntekter og driftskostnader

Post 300. Salgsinntekter av varer og tjenester - avgiftspliktig

Her føres inntekten av salg av avgiftspliktige varer og tjenester i perioden. Frakter og spesielle offentlige avgifter skal være med, mens rabatter, returer o l skal være trukket fra. Salget føres eksklusiv merverdiavgift, og interne transaksjoner mellom foretakets avdelinger tas ikke med. Virksomheter som ikke har avgiftspliktig omsetning skal ikke føre noe her (se post 310).

Post 310. Salgsinntekter av varer og tjenester - avgiftsfritt

Her føres verdien av alle avgiftsfrie varer og tjenester som er solgt i perioden. Her føres også verdien av tjenester som faller utenfor avgiftsområdet, som f eks et hotells utleie av rom, inntekt av persontransport, legevirksomhet, advokatvirksomhet mv. Posten skal være inkludert andre spesielle offentlige avgifter, men rabatter, returer o l skal være trukket fra.

Uttak av fisk fra virksomheten til aksjonær og ansatte skal tas med her. Uttak til fordel for aksjonær verdsettes til den pris som kunne vært oppnådd ved vanlig omsetning av fisken.

Post 330. Spesielle offentlige avgifter for tilvirkede / solgte varer

Denne posten omfatter alle de spesielle offentlige avgifter (særavgifter) som er inkludert i postene 300 og 310. Her føres bl a produktavgiften. Posten skal trekkes fra driftsinntektene.

Post 340. Spesielle offentlige tilskudd for tilvirkede / solgte varer

Her føres alle offentlige tilskudd for tilvirkede/solgte varer som bedriften har mottatt i året. *I fiske føres offentlige tilskudd vedrørende fisket som ikke går inn i fangstavregningene og som ikke er tatt med i postene 310/320. Dette kan f eks gjelde egner tilskudd.*

Post 341. Andre offentlige tilskudd / refusjoner

Her føres alle andre tilskudd/refusjoner som virksomheten mottar fra det offentlige. Refusjoner til leger, tannleger, fysioterapeuter mv for behandling føres her. Her føres også lærlingertilskudd, instruktørt tilskudd o l.

Ekstraordinære tilskudd som f eks rentesubsidier, likviditetstilskudd, investeringstilskudd mv føres ikke her, men tas med under ekstraordinære inntekter i post 845.

Post 350. Aktiverte egne investeringsarbeider

Posten omfatter den aktiverte verdien av arbeid av varig art på egne driftsbygninger, maskiner o l som er utført av egne ansatte og/eller med egne materialer.

Post 370. Andre driftsinntekter

Her føres andre driftsinntekter som ikke er medtatt under postene foran, som f eks provisjonsinntekter, inntekter vedrørende royalities, lisensinntekter o l.

Post 380. Gevinst ved avgang av anleggsmidler

Gevinst ved avgang av anleggsmidler anses normalt som driftsinntekter. Det er den regnskapsmessige gevinsten som skal føres her.

Korreksjoner for skattemessige for-

hold fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» postene 41 - 43. Er gevinsten av ekstraordinær karakter skal den føres i post 840. Se også postene 787 og 870.

Post 400. Varekostnad

For handelsbedrifter omfatter denne posten solgte varers inntakskost (post 024 side 1) for omsetningen som er medtatt i postene 300 og 310. Endringen av lageret av råvarer, innkjøpte halvfabrikata og innkjøpte varer for videresalg skal være inkludert i denne posten. Regnskapsmessig nedskrivning for ukurans og prisfallsrisiko medtas her. Korrektsjoner for de skattemessige verdiene fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» postene 11 - 13.

Post 500. Lønn, feriepenger, honorer o l

I denne posten føres enhver form for lønn i tjenesteforhold og godt gjørelse til styre-, representantskaps- og bedriftsforsamlingsmedlemmer. Beløpet som skal føres her er både innberetningspliktig og avgiftspliktig. *Hyre skal føres her, men hyre til aktiv fisker er likevel ikke arbeids-giveravgiftspliktig.* Her føres premie for individuell livrente forsikring og kapitalforsikring med arbeidstaker som begunstiget. Premie i kollektive livrenteordninger kan behandles som fradrag berettigede lønnsutgifter og føres i såfall her. Når premie i kollektive livrenteordninger ikke behandles som lønn føres denne i post 590. I livrenteordninger og kapitalforsikringer med arbeidstakere som begunstiget er premien i alle tilfeller arbeids-giveravgiftspliktig.

Post 530. Andre godt gjørelser

Her føres utbetaling av lott o l i fiske og fangst.

Post 541. Innberetningspliktige pensjonskostnader

Her føres kostnader til løpende pensjonsutbetalinger.

Post 590. Andre personalkostnader

Her føres premie til pensjonsforsikringer og andre kostnader til fremtidige pensjoner. Her føres også per-

sonalgaver, kostnader til fri kantine, kurs, bedriftshytte, tjenesteboliger, bedriftsidrettslag o.l. Innbetalt premie etter lov om yrkesskadeforsikring føres her. Merpremie for syke- og ulykkesforsikring utover lovbestemt yrkesskadeforsikring skal derimot, når arbeidstaker er begunstiget, behandles som lønn og føres i post 500. Her under post 590 føres premie til tjenestepensjonsforsikring etter skatteloven og andre pensjonskostnader vedrørende reelle ytelsesplaner.

Korreksjoner for forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige pensjonskostnader framkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskaps-messige og skattemessige verdier», se postene 81 og 84. Premie til tjenestepensjonsforsikring etter skatteloven vil alltid være fradagsberettiget. Forøvrig vil pensjonskostnader vedrørende sikring av plikt til fremtidige pensjonsutbetalinger ikke være fradagsberettiget i skattepliktig inntekt. Engangspremie til forsikringsselskap til avløsning av løpende aktuelle pensjonsforpliktelser til tidligere ansatt er fradagsberettiget.

Post 650. Vedlikehold / reparasjon

Her føres kostnader til vedlikehold/reparasjon på formuesgjenstander som brukes i virksomheten. Arbeider som fører formuesgjenstanden til en bedre stand enn den tidligere har vært, er ikke å anse som vedlikehold. Utgifter til slike arbeider anses som en påkostning og skal aktiveres.

Post 660. Diverse fremmede tjenester

Her føres kostnader til eksterne regnskapsførere, konsulenter, revisorer og advokater mv.

Post 690. Bilkostnader

Her føres alle kostnader vedrørende personbiler, stasjonsbiler, varebiler og lastebiler. De som driver drosje- og lastebilnæring skal vedlegge «Tilleggsskjema for drosje og lastebilnæring» (RF 1223). Alle andre næringssdrivende som krever fradrag for bilkostnader, skal vedlegge skjemaet «Opplysninger om bruk av bil» (RF 1125). Regnskapsmessige avskrivninger skal føres i post 780.

Post 700. Reise- og diettkostnader, bilgodtgjørelse

Her føres alle kostnader som bedriften har til reise, diett og bilgodtgjørelse som er innberetningspliktige. Ikke-oppgavepliktige reisekostnader føres i post 705.

Post 740. Kontingenter og gaver

Kontingenter og gaver føres her. Kontingenter og gaver som ikke er fradagsberettigede skal legges til næringsinntekten i post 063 side 4.

Post 750. Forsikringer og garanti-kostnader

Her føres forsikringskostnader som bedriften har med unntak av bilforsikringer som skal føres under post 690. Her føres også kostnader i forbindelse med service- og garantiytelser. Avsetning til garanti- og servicekostnader kommer ikke til fradrag skattemessig. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» postene 58. *Forsikring av båt og redskap må korrigeres for eventuell refundert forsikringspremie pga landligge mv. Her føres også premie for pakkeforsikringen.*

Post 760. Patent-, lisenskostnader og royalties

Her føres kostnader til patenter, lisenser og royalties i forbindelse med egen produksjon/eget salg.

Post 770. Andre driftskostnader

Her føres driftskostnader som ikke skal føres på de øvrige postene.

Post 780. Ordinære avskrivninger

Her føres ordinære regnskapsmessige avskrivninger etter aksjelovens regler. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» postene 41 - 43.

Post 785. Nedskrivning på anleggsmidler

Her føres nedskrivninger på anleggsmidler når den virkelige verdien av anleggsmiddelet er lavere enn den regnskapsmessige verdien, og når dette ikke skyldes årsaker av forbigående art, jf aksjeloven 11-10 tredje ledd. Korreksjoner for skattemessige

forhold fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» postene 41-43. Anses nedskrivning på anleggsmidler som en ekstraordinær kostnad, føres denne i post 872.

Post 787. Tap ved avgang av anleggsmidler

Tap ved avgang av anleggsmidler anses normalt som en driftskostnad. Det er det regnskapsmessige tapet som skal føres her. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» postene 41 - 43. Et tapet av ekstraordinær karakter skal det føres i post 870. Se også postene 380 og 840.

Post 789. Tap på fordringer

Her føres regnskapsmessig tap på fordringer. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» postene 1 - 4.

Post 790. Tillegg / fradrag for beholdningsendringer på varer under tilvirking og ferdig egentilvirkede varer

Her føres de regnskapsmessige endringene i beholdningene på varer under tilvirking og ferdig egentilvirkede varer. En beholdningsnedgang øker driftskostnadene, mens en beholdningsøkning reduserer driftskostnadene. Korreksjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» postene 11 - 13.

Finansinntekter og finanskostnader

Post 803. Andel av overskudd i deltagelignede selskaper

Her føres regnskapsmessig overskudd fra andel i deltagelignet selskap. Beløpet tilbakesføres i post 084.

Postene 808 og 818. Valutagevinst (agio) Valutatap (disagio)

Her føres gevinst/tap på fordringer og gjeld i utenlandsk valuta. Forskjellen mellom skattemessige og regnskapsmessige gevinst/tap på

langsiktige fordringer og gjeld fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier», postene 31 - 33.

Post 809. Andre finansinntekter

Her inngår bl a gevinst ved realisasjon av verdipapirer, herunder obligasjoner/mengdegjeldsbrev, andel i obligasjonsfond, finansielle opsjoner og avkastning på sparedele av livsforsikring.

Post 810. Andel av underskudd i deltakerlignede selskaper

Her føres regnskapsmessig underskudd fra andel i deltakerlignet selskap. Beløpet tilbakeføres i post 084.

Post 819. Andre finanskostnader

Her inngår bl a nedskrivning på, og tap ved realisasjon av verdipapirer, herunder obligasjoner/mengdegjeldsbrev, andel i obligasjonsfond og finansielle opsjoner.

Ekstraordinære inntekter og kostnader

Postene 840 og 870. Gevinst ved avgang av anleggsmidler. Tap ved avgang av anleggsmidler

Regnskapsmessig gevinst/tap av ekstraordinær karakter skal føres her. Korrekjoner for skattemessige forhold fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» postene 41-43. Jf også postene 380 og 787.

Postene 849 og 879. Andre ekstraordinære inntekter. Andre ekstraordinære kostnader

Her føres ekstraordinære inntekter/kostnader som ikke er ført på de andre postene.

Post 872. Nedskrivning på anleggsmidler

Nedskrivning på anleggsmidler som anses som en ekstraordinær kostnad føres her, se for øvrig rettledningen til post 785.

Post 880. Betalbar skatt

Her føres årets forventede skatt korrigert med for mye eller for lite avsatt skatt fra forrige år. Forventet refusjonskrav etter skatteloven 31

femte ledd skal ikke tas med her, jf rettledningen til post 881.

Post 881. Refusjon skatt etter skatteloven § 31 femte ledd

Her føres det forventede refusjonskrav i henhold til skatteloven 31 femte ledd av skatt på personinntekt som tilordnes aksjonærer som er aktive i virksomheten. Se for øvrig rettledningen til post 090.

Post 882.

Endring av utsatt skatt Her føres årets endring i utsatt skatt som knytter seg til skatt på de inntekts- og kostnadspostene hvor den regnskapsmessige periodisering avviker fra den skattemessige, jf postene «167 Utsatt skattefordel» og «270 Utsatt skatt» i balansen.

Oppskrivninger og overføringer

Her føres poster som ikke påvirker årsresultatet, f eks oppskrivninger, kapitaltilførsler (overføringer fra ulike egenkapitalposter, mottatt konsernbidrag og aksjonærbidrag) og disponeringer, herunder disponering av årsoverskudd/dekning av årsunderskudd. Tilførsler føres med positive fortegn, mens disponeringer føres med negative fortegn. Dersom post 935 viser et årsunderskudd, og dette ikke dekkes gjennom tilførsler, framkommer et udekket tap som føres i post 899 med positivt fortegn. Post 940 (sum opp- skrivninger og overføringer) skal utgjøre samme beløp som post 935 «årsoverskudd/årsunderskudd», men med motsatt fortegn.

Post 885. Oppskrivning av anleggsmidler

Posten omfatter oppskrivning av anleggsmidler i henhold til aksjeloven § 11-10 fjerde ledd. I post 885 føres bare netto oppskrivning, dvs etter at utsatt skatt vedrørende oppskrivningen er trukket fra (den utsatte skatten føres direkte til post 270 i balansen). Netto oppskrivningsbeløp skal enten anvendes til nedskrivning av anleggsmidler (post 785 eller post 872), dekning av tap ved realisasjon av anleggsmiddel (post 787 eller post 870), til fondsemisjon (post 887), eller til oppskrivningsfond (post 887).

Merk at det er brutto oppskrivningsbeløp (før fradrag for utsatt skatt) som skal føres i skjemaet

«Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier» post 91.

Post 886. Overført fra oppskrivningsfond

Når oppskrivningsfond anvendes, foretas selve tilbakeføringen fra fondet her. Beløpet skal anvendes i samsvar med aksjeloven § 11-10 fjerde ledd (jf rettledningen til post 885).

Post 887. Anwendunge av oppskrivningsbeløp til fondsemisjon eller oppskrivningsfond

Dersom oppskrivningsbeløpet anvendes til fondsemisjon i et selskap som er særskattepliktig etter petroleumskatteloven, skal beløpet også føres i post 066, idet slik anvendelse medfører beskatning i henhold til selskapskatteloven § 1-6.

Post 890. Overført fra fri egenkapital

Her føres overføring fra disposisjonsfond eller andre frie fond, jf post 295 i balansen.

Post 891. Overført fra tilbakeføringsfond

Her føres eventuelt beløp som i 1998 overføres fra tilbakeføringsfond til fri egenkapital eller til dekning av tap som ikke kan dekkes av fri egenkapital, jf aksjeloven § 12-3A. Normalt vil imidlertid resten av tilbakeføringsfondet være overført senest inntektsåret 1997.

892. Andre overføringer fra egenkapital

Her føres nedskrivning av aksjekapital uten tilbakebetaling til aksjonærene, overføringer fra reservefond mv.

Post 893. Avsatt til reservefond / avsatt til felleseid andelskapital for samvirkeforetak

Her føres årets økning av reservefondet når den ikke skriver seg fra overkurs ved aksjetegning. Samvirkeforetak fører årets avsetning til felleseid andelskapital i denne posten.

Samvirkeforetak må også føre denne avsetningen i post 094.

Post 894. Avsatt til utbytte / renter på grunnfondsbevis / kjøpsutbytte i samvirkeforetak

Her føres årets avsetning til utbytte/renter på grunnfondsbevis/kjøps-

utbytte i samvirkeforetak. Samvirkeforetak må også føre årets avsetning til kjøpsutbytte i post 093.

Post 895. Konsernbidrag

Her skal mottatt konsernbidrag (+) og ytet konsernbidrag (÷) føres. I den utstrekning mottatt/ytet konsernbidrag er skattepliktig/fradagsberettiget, skal det også føres i Selvangivelse 2 post 210/post 252.

Post 896.

Aksjonærbidrag Her føres mottatt aksjonærbidrag (+) og ytet aksjonærbidrag (÷). Mottatt/ytet aksjonærbidrag skal også føres i Selvangivelse 2 post 211/post 251.

Post 897.

Fondsemisjon med overskuddsmidler Her føres fondsemisjon som dekkes av årsoverskudd eller av overføring fra reservefond eller frie fond. I den utstrekning fondsemisjonen dekkes av de nevnte fond, må overføringen fra vedkommende fond også tas med under post 890 (overført fra fri egenkapital) eller 892 (overført fra reservefond).

Post 899.

Udekket tap Her føres årets udekke- de tap (+) eller den delen av årsover- skudd eller overføringer som anvendes til dekning av tidligere års udek- kede tap (÷), jf balansens post 299.

Post 940

Sum oppskrivninger og overføringer Denne posten skal vise samme beløp som post 935, men med motsatt fortegn.

BALANSE

Etter aksjeloven § 11-8 nr 3 skal selskapet gi tilleggsopplysninger om anskaffelseskostnader mv vedrørende anleggsmidler. Etter samme lov § 11-8 nr. 6 skal det likeledes opplyses om leie av anleggsmidler hvor leieavtalen er av vesentlig betydning for driften. Slike opplysninger skal gis i eget vedlegg til næringsoppgaven.

I samsvar med aksjeloven § 11-4 er eiendelene delt inn i omløpsmidler og anleggsmidler. Med anleggsmidler menes eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordrin- ger anses som omløpsmidler når det

er avtalt eller forutsatt at fordrin- gene skal betales innen ett år etter regnskapsårets utløp.

Omløpsmidler og anleggsmidler

Postene 111, 161 og 162. Aksjer og andeler

Postene omfatter også grunnfondsbevis og andeler i andre selskaper med begrenset ansvar som likestilles med aksjeselskaper.

Postene 151, 153, 155 og 156.

Varebeholdning

Her føres beholdningsverdiene i sam- svar med aksjeloven § 11-9. Den skattemessige verdi av beholdningene føres i postene 031 - 034, «Til- leggsopplysninger om skattemessig verdi av varelager (herunder anlegg for salg) ved regnskapsårets slutt». Se for øvrig rettledningen til postene 400 og 790.

Post 121.

Kundefordringer Her føres kundefor- dringer (inkl vekselfordringer på kunder) etter fradrag for forventet tap. Skattemessig verdi av kundefor- dringer skal fremgå av tilleggsopplysninger om skattemessig verdi på fordringer.

Post 160. Andeler i deltakerlignede selskaper

Her føres den regnskapsmessige verdi av andelen.

Post 167 og 270. Utsatt skattefordel. Utsatt skatt

Utsatt skattefordel innebærer at man i et senere år vil ha krav på skattemessig inntektsfradrag på grunn av poster som allerede er bok- ført i regnskapet, eller at man alle- rede har foretatt skattemessig inn- tektsføring av poster som først se- nere skal inntektsføres i regnskapet. Utsatt skattefordel vil ikke bare forekomme på grunn av slike nega- tive midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdivurdering, men også på grunn av skattemessig underskudd til fremføring eller korreksjonsinntekt som kan fradras senere når vilkår- ene er til stede.

Utsatt skatt omfatter skattefor- pliktelser som kan bli aktuelle ved- rørende poster som allerede er inn-

teksført i regnskapet, men som først i et senere år vil kunne bli inntekts- ført skattemessig, eller poster som allerede er fradagsført skattemessig men som først senere vil bli bokført i regnskapet. Slike utsatte skattefor- pliktelser kan også oppstå når regn- skapsmessige balanseverdier endres ved f eks oppkjøp eller oppskrivning.

Den oppførte fordel i post 167 skal ikke overstige det beløp som er oppført som utsatt skatt i post 270, jf aksjeloven § 11-11 syvende ledd. For beregning av utsatt skattefordel/utsatt skatt vises til «Foreløpig Norsk Regnskapsstandard om skatt».

Post 173. Forretningsverdi (goodwill)

Bare ervervet forretningsverdi føres her, jf aksjeloven § 11-11 tredje ledd.

Post 174. Aktiverte kostnader

Her føres kostnader som er aktivert fordi det ved disse kostnader anses ervervet vesentlige verdier. Posten omfatter også kostnader (herunder kapitalrabatt) ved opptak av langsiktige lån og kurstap ved slike lån, jf aksjeloven § 11-11 fjerde og femte ledd.

Kortsiktig og langsiktig gjeld.

Post 221. Skyldig skattetrekk

Her føres skatt trukket av lønnsut- betalinger til ansatte. Her føres også skyldig bidragstrekk mv.

Post 253 Refusjon skatt etter skatteloven § 31 femte ledd

Her føres forventet refusjon i hen- hold til skatteloven § 31 femte ledd vedrørende den andel av selskapets skattepliktige inntekt (i regnskapsåret og tidligere år) som blir beskat- tet som personinntekt på aktive aks- sjonærers hånd. Se for øvrig rettled- ningen til postene 881 og 090.

Postene 264 og 275.

Regnskapsmessige avsetninger Her føres avsetninger etter god regn- skapskikk. Avsetningene er ikke skattemessig fradagsberettigede. Korreksjoner for skattemessige for- hold fremkommer i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier».

Post 265. Avsatt konsernbidrag

Her føres konsernbidrag som er fore-

slått ytet, men som ennå ikke vedtatt av generalforsamlingen/forstanderskapet mv.

Post 268. Avsatt utbytte

Her føres utbytte og årlig rente på grunnfondsbevis som er foreslått, men ennå ikke vedtatt av generalforsamlingen/forstanderskapet mv.

Egenkapital.

Ubeskattet egenkapital skal ikke fremgå av balansen. Etter aksjeloven kapitel 11 skal utsatt skatt vises i balansen, samtidig som endring i utsatt skatt skal føres i resultatregnskapet.

Post 292. Reservfond / andelskapital i samvirkeforetak, innløsningsfond
Innløsningsfond, jf aksjeloven § 11-6 post 2.4.1.5, skal i 1998 føres sammen med reservefond.

Post 294. Tilbakeføringsfond.

Hensyntatt adgangen til å benytte tilbakeføringsfondet til dekning av tap eller overføring til selskapets frie egenkapital er det trolig bare i unntakstilfelle at slike fond fortsatt eksisterer. Se for øvrig rettledningen til post 891.

Side 4 i næringsoppgaven

Beregning av næringsinntekt

Post 062. Representasjonskostnader
Her føres den delen av kostnadsførte representasjonskostnader som ikke er fradagsberettiget ved inntektsligningen.

Post 063. Ikke fradagsberettigede kontingenter og gaver

Her føres kostnadsførte kontingenter og gaver som ikke er fradagsberettigede ved inntektsligningen.

Post 065. Rentekostnad på ilignet skatt

Her føres kostnadsførte renter på ilignet skatt. Slike renter er ikke fradagsberettigede ved inntektsligningen.

Post 066. Oppskrivning eller oppskrivningsfond brukt til fondsemisjon for særskattepliktige selskaper etter petroleumskatteloven
Særskattepliktige selskaper etter petroleumskatteloven skal her føre oppskrivningsbeløp på anleggsmidler

eller beløp overført fra oppskrivningsfond når beløpet er benyttet til fondsemisjon.

Post 072. Renteinntekt på tilbakebetalt skatt

Her føres renteinntekt på tilbakebetalt skatt. Slike renter er ikke skattepliktig inntekt.

Post 073. Emisjonskostnader som i regnskapet er ført direkte mot egenkapitalen

Her føres kostnader ved nyemisjon som i regnskapet er ført direkte mot egenkapitalen.

Post 074. Andre fradrag

Her fradras skattefrie offentlige tilskudd. Beløpet skal spesifiseres i eget vedlegg.

Post 080. Endring i forskjeller som påvirker forholdet mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt fra post 100

Her føres summen av endringer i forskjeller som fremkommer i post 100 i skjemaet «Spesifikasjon av forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt» (RF-1217). Dersom summen av endringer er positiv, skal beløpet tillegges inntekten. En negativ sum skal fradras inntekten.

Post 081. Regnskapsmessig tap / regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer
Her føres det regnskapsmessige tapet/gevinsten ved realisasjon av aksjer mv.

Post 082. Skattemessig gevinst / skattemessig tap ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer

Her føres skattemessig gevinst/tap ved salg av aksjer mv overført fra skjemaet «Oppgave over realisasjon (salg) av aksjer...» (RF 1061).

Post 083. Regnskapsmessig nedskrivning på aksjer og andre verdipapirer som er kostnadsført i året

Her tilbakeføres regnskapsmessig nedskrivning på aksjer da slik nedskrivning føres som en regnskapsmessig kostnad som påvirker årsoverskuddet/-underskuddet uten at beløpet er skattemessig fradagsberettiget. Dersom tidligere nedskrivning på aksjer er reversert og dette er ført i resultatregnskapet, vil

den inntektsmessige virkningen måtte føres til fradrag her.

Postene 084 og 085. Andel av regnskapsmessig underskudd / andel av regnskapsmessig overskudd i deltakerlignede selskaper. Andel av skattemessig overskudd / andel av skattemessig underskudd i deltakerlignede selskaper

Her korrigeres for regnskapsmessig og skattemessig overskudd/underskudd i deltakerlignede selskaper. I post 084 tilbakeføres den regnskapsmessige resultatvirkningen av andel i deltakerlignede selskaper.

Resultatvirkningen av den enkelte selskapsandel kan være spredt på flere poster i resultatregnskapet, eller den kan være ført på Sn post i resultatregnskapet avhengig av hvilken metode som er brukt. I post 085 føres andel av skattemessig overskudd/underskudd i deltakerlignede selskaper. Beløpet overføres fra «Oppgave over deltakernes formue og inntekt i ansvarlig selskap mv» (RF-1221), eventuelt «Oppgave over deltakernes formue og inntekt i kommandittselskaper» (RF-1228).

Postene 086 og 087. Regnskapsmessig tap / regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av andel i deltakerlignede selskaper. Skattemessig gevinst / - skattemessig tap ved realisasjon av andel i deltakerlignede selskaper
Her korrigeres for regnskapsmessig og skattemessig gevinst/tap ved realisasjon av andel i deltakerlignede selskaper. I post 086 tilbakeføres regnskapsmessig gevinst/tap ført i resultatregnskapet ved salg av selskapsandeler. I post 087 føres skattemessig gevinst/tap ved salg av selskapsandeler (vederlag - kostpris). Deltakere i ANS mv overfører skattemessig gevinst/tap fra post 207 i «Oppgave over deltakernes formue og inntekt i ansvarlige selskaper mv» (RF-1221). Deltakere i kommandittselskaper overfører skattemessig gevinst/tap fra post 509 i «Oppgave over deltakernes formue og inntekt i kommandittselskap mv» (RF-1228).

Post 090. Sum (oversøres til skjema for beregning av personinntekt RF-1224)

Hvis aksjonærer som deltar aktivt i driftsenheten av aksjeselskapet eier minst to tredjedeler av aksjene eller har

krav på minst to tredjedeler av selskapets utbytte, skal det beregnes personinntekt for de aktive aksjonærene, jf skatteloven 58 og 59. Selskapet må da fylle ut et eget skjema, RF-1224, der personinntekten skal beregnes. Den sum som fremkommer i post 090 skal benyttes ved beregning av personinntekt og overføres til skjemaet RF-1224. Merk for øvrig at selskapet skal svare ja eller nei på et eget spørsmål om hvorvidt det skal fastsettes personinntekt av selskapets inntekt.

Post 091. Fradrag for renteinntekter, inntektsført avkastning på livsforsikring og utbytte.

Her tilbakeføres renteinntekter, inntektsført avkastning på livsforsikring og utbytte fra norske og utenlandske selskaper. Beløpene skal inntektsføres særskilt i selvangivelsen i henholdsvis postene 206, 207 og 208/209. Post 092. Tillegg for gjeldsrenter Her tilbakeføres gjeldsrenter. Gjeldsrentene føres særskilt i post 221 i selvangivelsen.

Postene 093 og 094. For samvirkeforetak

Fradrag for kjøpsutbytte og avsetning til felleseid andelskapital for samvirkeforetakgis bare i inntekt som skriver seg fra omsetning med medlemmer. Fradraget for avsetning til felleseid andelskapital gis med

15 % av inntekten av omsetningen med medlemmer etter fradrag for kjøpsutbytte. Inntekten av medlemsomsetningen beregnes øverst på side 4 i næringsoppgaven.

Post 095. Næringsinntekt/-underskudd overføres til selvangivelsen
Den del av næringsinntekten som gjelder inntekt fra fiske og/eller fangst, overføres til selvangivelsen post 203, mens den øvrige del av næringssinntekten overføres til post 204. Dersom inntekten er fordelt mellom post 203 og 204, må fordelingen vises i eget vedlegg.
Underskudd overføres til selvangivelsen post 222.

Særskilt om etterberegnet merverdiavgift og investeringsavgift og om tidligere etterberegnet merverdiavgift som er nedsatt eller frafalt
Etterberegnet merverdiavgift/investeringsavgift (bortsett fra de avgiftsbeløp som er etterberegnet på grunn av differanser mellom omsetningsoppgavene og regnskapets tall) føres i post 879 i resultatregnskapet.

Eventuelle renter og tilleggsavgift skal, uansett årsak til etterberegningen, også føres i post 879.

Hvis etterberegnet merverdiavgift/investeringsavgift gjelder aktiveringspliktige driftsmidler skal slike avgiftsbeløp aktiveres på vedkommende driftsmiddel.

Den del av etterberegningen som gjelder tilleggsavgift og utgående/inngående avgift av ikke bokførte inntekter/kostnader tilbakeføres i post 067. Det samme gjelder etterberegning vedrørende inngående avgift på ikke fradagsberettigede kostnader, herunder private anskaffelser.

Hvis den næringsdrivende i siste regnskapsår har fått nedsatt eller frafalt tidligere etterberegnet merverdi- og/eller investeringsavgift (med ev. renter og tilleggsavgift) eller hvis fylkesskattekontoret etter vedtak har foretatt en reduksjon av tidligere års avgiftsberegning, og nedsettelsen ikke skyldes differanser mellom omsetningsoppgavene og regnskapets tall, skal slike nedsetteler inntektsføres i post 849 i resultatregnskapet.

Hvis nedsatt eller frafalt tidligere etterberegnet merverdi- og/eller investeringsavgift gjelder driftsmidler som er aktivert i regnskapet og avgiftsbeløpet tidligere har vært aktivert, skal det komme til fradrag på saldoeskjemaa.

Det skal vedlegges næringsoppgaven en spesifikasjon som viser føringen av etterberegnet/evt. frafalt eller nedsatt merverdi- og/eller investeringsavgift (med evt. renter og tilleggsavgift).

Statistikk over forretningsmessig tjenesteyting 1998

Svarfrist: 25. juni 1999

+

Vedlegg B
Appendix B

Merk: Kopi av Alminnelig næringsoppgave skal vedlegges skjema!

Viktig: Skjemaet skal leses maskinelt, derfor er det viktig at utfyllingen blir utført nøyaktig.
Bruk blå eller svart penn og skriv tallene slik:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Virksomheten er plassert i næring _____

Hvis De mener dette er galt, vennligst beskriv virksomhetens art nedenfor.

_____

_____

_____

Henvisningskilder

+

AN: Alminnelig næringsoppgave 1 og 2, for selvstendig næringsdrivende og aksjeselskaper mv. (vedlegg til selvangivelsesskjema 1 og 2).

Hvis navn-/ adresse- endringer, fyll ut: +	Foretakets navn	Postadresse	
	Kommune	Gate/vei	
Er foretaket (sett kryss) +	☐ Ivanlig drift ☐ Under oppbygging	☐ Midlertidig ute av drift, dato: ☐ Registrert bare for å beskytte firmanavn, varemerke e.l.	☐ Opphørt, dato: ☐ Solgt, overdratt til andre (se nedenfor). Dato:
Foretaket er solgt/overdratt til (navn og adresse):			
Eventuelt nytt navn på foretaket:		Eieform pr. 31.12.98:	

1. Sysselsetting (gjennomsnitt i året beregnet som antall ved utgangen av februar, april, juni, september og november delt på 5)		2. Salgsinntekter og varekostnad for handelsvarer (1 000 kroner)	
1.1 Eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap og familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket		Kun salgsinntekter og varekostnad for varer som selges uten bearbeiding og er kjøpt fra eksterne leverandører. (Kostnader og inntekter vedr. tjenester tas ikke med)	
1.2 Lønnstakere		2.1 Salgsinntekter for handelsvarer	
1.3 Totalt antall sysselsatte (1.1 + 1.2)		2.2 Forbruk av innkjøpte handelsvarer (varekostnad)	
1.4 Antall utførte årsverk av lønnstakere (med én desimal)	,	2.3 Bruttofortjeneste (realisert avanse) (2.1-2.2)	
		3. Internleveranser (1 000 kroner)	
		3.1 Internleveranser innen foretaket	

4a. Gjennomførte investeringer i aktiver og avskrivbare aktiva (jf. rettledningen). Levetid mer enn ett år

	1.	Anskaffet i året, nye og brukte (1 000 kr)	2.	Realisasjon i året (1 000 kr)	3.	Påkostninger på egne aktiva (1 000 kr)
4.1 Maskiner, verktøy, redskap og inventar	4.1.1		4.1.2		4.1.3	
4.2 Transportmidler	4.2.1		4.2.2		4.2.3	
4.3 Bygninger og anlegg	4.3.1		4.3.2		4.3.3	
4.4 Sum kolonne	+	4.4.1	4.4.2		4.4.3	

4b. Diverse investeringer (1 000 kroner)

4.5 Bruttoinvestering i tomt/grunn

5. Fordeling av foretakstall på ulike bedrifter (avdelingen)

(Spørsmålet besvares kun av flerbedriftsforetak, jf. rettledning)

Fordel foretakets sysselsetting, lønnskostnader, omsetning, produktinnsats, bruttoinvesteringer og internleveranser på bedriftene (avdelingene) i foretaket (se rettledningen). Prosenter oppgis med to desimaler

B.nr.	Adresse/karakteristikk	NACE (næring)	5.1 Syssel- setting	5.2 Lønnskost- nader i prosent	5.3 Omset- ning i prosent	5.4 Produkt- innsats i prosent	5.5 Brutto- investering i prosent	5.6 Intern- leve- ranser i prosent
			Fordel spm. 1.3 i dette skjemaet	Fordel post 500 i AN	+	Fordel postene (300 +310 +360 +370) i AN	Fordel foretakets produkt- innsats (inkl. internlev. i post 3.1)	Fordel postene (4.4.1 -4.4.2 +4.4.3) i skjemaet
,	,	,	,	,	,	,	,	,
,	,	,	,	,	,	,	,	,
,	,	,	,	,	,	,	,	,
,	,	,	,	,	,	,	,	,
,	,	,	,	,	,	,	,	,
,	,	,	,	,	,	,	,	,
,	,	,	,	,	,	,	,	,
,	,	,	,	,	,	,	,	,
,	,	,	,	,	,	,	,	,
,	,	,	,	,	,	,	,	,
+		SUM:	Tilsvarer post 1.3 i dette skjemaet	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Forespørslar fra Statistisk sentralbyrå kan rettes til:

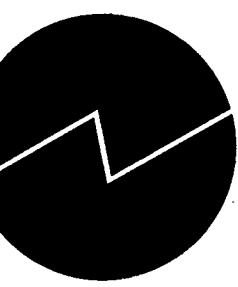
Navn og telefon

Dato, underskrift

Merk: Råd til forbedringer (ev. feil) kan noteres på eget ark. Dette gjelder også problemer ved utfyllingen.

Viktig: Kopi av alminnelig næringsoppgave skal vedlegges skjema.

+

Statistikk over forretningsmessig tjenesteyting 1998

Informasjon og rettledning

Statistisk sentralbyrå
Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk
2225 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 54 62

Generelt om spørreskjemaet for forretningsmessig tjenesteyting 1998

Hvem får skjemaene

Dette skjemaet sendes ut til et utvalg av foretak innenfor forretningsmessig tjenesteyting. Foretak som bare har vært i drift en del av året, må gi oppgave for den tiden de var i drift. Foretak som har vært ute av drift hele året, må være vennlig å gi Statistisk sentralbyrå melding om dette slik at unødige purringer kan unngås.

Oppgaveplikt og klagerett

Oppgavene samles inn av Statistisk sentralbyrå med hjemmel i §2-2(1) i lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå av 16. juni 1989 nr. 54 samt Finansdepartementets delegasjonsbrev av 13. februar 1990.

Alle foretak som får tilsendt skjema, har plikt til å sende inn oppgave. Dersom De mener at De ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi oppgave, kan De klage over pålegget innen 3 uker. Klageretten gjelder ikke spørsmålet om oppgaveplikten er rimelig eller nødvendig. Oppgavene er undergitt taushetsplikt etter Statistikklovens §2-4. Statistisk sentralbyrå vil bruke opplysningsene til å utarbeide offisiell statistikk og til statistisk bruk for forskning og offentlig planlegging. Bruk av innsamlede data vil skje i samsvar med krav stilt av Datatilsynet. Opplysningene vil bli oppbevart og eventuelt tilintetgjort på en betryggende måte.

Tvangsmulkt

Etter lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå §2-3, har Statistisk sentralbyrå myndighet til å ilette tvangsmulkt til oppgavegivere som ikke gir opplysninger innen en oppgitt frist. Merk at plikten til å gi opplysninger ikke faller bort selv om tvangsmulken blir betalt.

Legg ved Alminnelig næringsoppgave

Skattepliktige foretak må legge ved Alminnelig næringsoppgave for inntektsåret 1998 (vedlegg til selvangivelsen). Hvis skjemaet ikke er tilgjengelig ved utfyllingen av denne oppgaven, må det ettersendes. Legg i så fall ved en beskjed om når skjemaet vil bli ettersendt.

NB: Det anbefales å jevnføre med opplysningene i Alminnelig næringsoppgave ved utfyllingen.

Spørreskjemaets generelle prinsipp for periodisering av inntekter og kostnader

Regnskapsprinsippet (realisasjonsprinsippet)

I hele dette spørreskjemaet skal man legge regnskapsprinsippet (realisasjonsprinsippet) til grunn ved periodiseringen av inntekter og kostnader, dvs. når man bestemmer hvilke inntekter og kostnader som gjelder oppgaveåret. Regnskapsprinsippet innebærer at:

- Inntekter skal periodiseres til det tidspunktet da det oppstår en ubetinget rett til beløpet, uavhengig av når betalingen skjer. Dette innebærer at varesalg inntektsføres på leveringstidspunktet (jf. Skatteloven §50.2). Ved salg av tjenester skal inntektsføringen skje etter hvert som tjenesten er utført. En utestående fordring har oppstått når den næringsdrivende har fått en ubetinget rett til betaling.

- Kostnader skal bokføres straks de er pådratt, uavhengig av når betalingen skjer. Kjøp av handelsvarer er ingen kostnad før varene selges videre. En utestående gjeld har oppstått når den næringsdrivende har fått et ubetinget krav om betaling.

Henvisningskilder (forklaring på forkortelser)

AN: Alminnelig næringsoppgave 1 og 2 for selvstendig næringsdrivende, aksjeselskaper mv. (vedlegg til selvangivelsesskjema 1 og 2).

Rettledning

Rettledning til de enkelte postene i spørreskjemaet for forretningsmessig tjenesteyting 1998

1: Sysselsetting

Generelt: I postene 1.1, 1.2, og 1.3 skal man beregne gjennomsnittlig antall eiere/lønnstakere over året ved å summere antall sysselsatte ved utgangen av februar, april, juni, september og november, og dividere med 5.

Eksempel: Antall sysselsatte ved utgangen av februar var 8, april 9, juni 7, september 11 og november 10. Det gir 9 i gjennomsnitt $((8+9+7+11+10)/5 = 9)$. Ev. rund av til nærmeste hele tall.

1.1: Eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap og familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket (gjennomsnitt i året)

Her inngår alle sysselsatte som ikke er lønnstakere. Dette omfatter eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap, familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket o.l., eksklusiv medeiere i aksje- og andelsselskap med lønnet arbeid i foretaket (inngår under 1.2). Ekskludert er også familie-medlemmer til eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap med fast avtalt lønn (inngår under 1.2).

1.2: Lønnstakere (gjennomsnitt i året)

Ta med alle personer som arbeider for arbeidsgiveren, og som har en ansettelseskontrakt og mottar kompensasjon for utført arbeid i form av lønn, gasje, honorarer, gratiale, naturalytelser o.l. Dette inkluderer både arbeidere og funksjonærer. Her skal man inkludere personer som er fraværende for en kort periode (ved permisjon med lønn, på grunn av sykdom, ferie) og streikende, men ikke de som er fraværende for en ubestemt tidsperiode av annen grunn. Begrepet inkluderer antall deltidsansatte personer, sesongarbeidere, læringer og hjemmearbeidere, inklusiv uteleid arbeidskraft og eksklusiv innleid arbeidskraft. Selgere, revisorer, regnskapsførere o.l. tas bare med dersom foretaket har forpliktelser overfor disse utover avlønning (dvs. feriepenger, frivillige sosiale ytelsler o.l.).

1.3: Totalt antall sysselsatte (gjennomsnitt i året)

Dette tilsvarer summen av postene 1.1 og 1.2.

1.4: Antall utførte årsverk av lønnstakere

Her summeres alle heltidsansatte og alle årets deltidsansatte omregnet til hvor mange heltidsansatte (årsverk) de tilsvarer i løpet av året. Eksempel: En sysselsatt på heltid hele året og en sysselsatt en dag pr. uke gjennom hele året utgjør til sammen 1 1/5 (dvs. 1,2) årsverk. Merk: Det tas kun hensyn til lønnstakere (iht. 1.2).

2: Salgsinntekter og varekostnad for handelsvarer

Her tas *kun* med salgsinntekter og varekostnad for solgte handelsvarer (varehandel). Med handelsvarer menes innkjøpte varer som selges videre uten å bli bearbeidet i foretaket. Salgsinntekter og varekostnad for egenproduserte varer og tjenesteaktiviteter skal ikke være med. Post 2.1 t.o.m. 2.3 føres eksklusive merverdiavgift og i 1 000 kroner.

2.1: Salgsinntekter for solgte handelsvarer

Her føres driftsinntekter for solgte handelsvarer (varehandel). Både avgiftspliktig og avgiftsfritt varesalg tas med. Varene verdsettes til salgspris. Spesielle offentlige avgifter for solgte handelsvarer skal ikke trekkes fra, og spesielle offentlige tilskudd skal ikke legges til.

2.2: Forbruk av innkjøpte handelsvarer

Her føres varekostnaden for solgte handelsvarer. Med varekostnad menes *forbruk* av varer som er beregnet for videresalg. Innkjøpte handelsvarer som ligger på lager, er ikke å regne som varekostnad. Varekostnad for handelsvarer utgjør den delen av post 400 i AN som gjelder handelsvarer. Forbruket verdsettes til innkjøpspris. Spesielle offentlige avgifter for solgte handelsvarer skal ikke legges til, og spesielle offentlige tilskudd skal ikke trekkes fra.

2.3: Bruttofortjeneste (realisert avanse) for solgte handelsvarer

Denne posten er lik differansen mellom 2.1 og 2.2.

3. Internleveranser

3.1: Internleveranser innenfor foretaket

Her skal årets *totale* verdi av interne leveranser av varer og tjenester fra de enkelte avdelinger/bedrifter til andre avdelinger/bedrifter innenfor foretaket oppgis. Bruk markedspriser ved beregningen, og gi gjerne anslag.

4: Investering i varige driftsmidler

Her føres investeringer i driftsmidler med levetid på minst 1 år. Medregnes skal investeringer i så vel nye som brukte kapitalvarer som er kjøpt fra andre foretak til eget bruk. Kostnader til design, transport og installering o.l., samt investeringsavgift og ev. særavgifter skal medregnes. Ekskluderes skal fratrekksbar merverdiavgift, finanskostnader, og oppnådde skattekrediter (f.eks. investering i mer miljøvennlig utstyr).

Investeringsbeløpene skal være de samme som er benyttet ved beregning av anleggsverdier i AN (konkrete henvisninger følger lenger ned i rettledningen).

4a: Gjennomførte investeringer i aktiverte og avskrivbare aktiva: Aktiverte og ervervede (ferdigstilte) anskaffelser, realisasjon og aktiverte driftsmidler og aktiverte påkostningsarbeider

Felles for spørsmål 4.1-4.3:

I kolonnen «**anskaffet i året**» tar man med alle nyerverede varige driftsmidler som er anskaffet i løpet av året (nyanskaffelser), og som er ferdigstilte, eksklusive investering i uberørt eiendom (tomt/grunn uten bygg, anlegg etc.). Ved kjøp benyttes kostpris (kjøpspris) ved verdsettelsen av driftsmidlet, og ved egenproduksjon benyttes produksjonskost. Total «anskaffelse i året» inkluderer driftsmidler anskaffet ved finansiell leasing, der driftsmidler dette gjelder er overført som eiendel i balanse-regnskap. Driftsmidler anskaffet ved slik avtale i året inngår her med anskaffelseskost. Driftsmidlet ansees for anskaffet når det er mottatt. Ikke-ferdigstilte anskaffelser skal ikke regnes med.

I kolonnen «**realisasjon i året**» skal man føre opp salgsverdien (erstatningssummen) av ev. brukte driftsmidler som er solgt (erstattet) i året. Beløpet angis inklusive investeringsavgift. Driftsmidler ansees for solgt når de er *levert*.

I kolonnen «**påkostninger på egne aktiva**» tar man med alle aktiverte påkostninger og hovedreparasjoner kjøpt og utført av andre, og/eller foretatt med egne ansatte på egne driftsmidler. Dette omfatter utvidelser, omgjørelser, forbedringer og reparasjonsarbeider, som øker effektiviteten/verdien av, og/eller forlenger levetiden for eksisterende driftsmidler. Ved kjøp vurderes påkostningen til kjøpspris, og ved egenproduksjon vurderes den til produksjonskost. Ta med både material- og lønnskostnader pluss ev. felleskostnader (disse investeringenes andel av felleskostnader som strøm, Edb-tjenester etc.). Ikke ta med løpende kostnader til reparasjoner og vedlikehold (daglig stell og pass, som tilsvarer post 650 i AN).

Totale aktiverte og avskrivbare investeringer i nye varige og fysiske driftsmidler (nyanskaffelser), samt realisasjon av og påkostninger på eksisterende aktiverte driftsmidler skal fordeles på 4.1 t.o.m. 4.3:

4.1: Anskaffelser av, realisasjon av og påkostninger på «Maskiner, verktøy, redskap og inventar»

Dette inkluderer produksjonsmaskiner (anleggsmaskiner etc.), kjøretøy som er anleggsmaskiner (truck, veiskraper, veivalser, mobilkraner, dumpere m.m.), ikke-registreringspliktige kjøretøy og kjøretøy kun tillatt brukt utenfor offentlig vei/på arbeidsmrådet, andre maskiner (renjøringsutstyr, stemplingsur, alarm-anlegg, tegnemaskiner, video, TV, datamaskiner m.m.), møbler og inventar, samt medfølgende tilleggsutstyr. Dette tilsvarer driftsmidler i post 185 i AN. Investeringer i innkjøpt programvare tas *kun* med dersom denne er kjøpt sammen med datamaskiner og ikke skilt ut.

4.2: Anskaffelser av, realisasjon av og påkostninger på «Transportmidler»

«Transportmidler» omfatter personbiler, vogntog, lastebiler, drosjebiler (biler som nyttes vesentlig til drosjevirksomhet), tankbiler, kranbiler, skip, fly, helikoptre etc. Dette tilsvarer driftsmidler i postene 181+182 i AN. Ta ikke med anleggsmaskiner (inngår under spm. 4.1).

4.3: Anskaffelser av, realisasjon av og på kostninger på «Bygninger og anlegg»

«Bygninger og anlegg» inkluderer forretningsbygg og produksjonsbygninger (fabrikk-, lager- og kontorbygg), produksjonsanlegg (veier, gater, kaier, siloer, andre industrielle anlegg) og velferdsanlegg (golfbaner, tennisbaner etc.). Tomteverdien må skilles ut (jf. spm. 4.5). Dette tilsvarer driftsmidler i post 191 i AN.

4.4: Summen av kolonnene

Her føres summen av kolonnene. F. eks. 4.4.1 er lik summen av postene 4.1.1, 4.2.1 og 4.3.1 osv.

4b: Diverse investeringer

4.5: Bruttoinvestering i tomt/grunn

Posten omfatter investering i tomtearealer og andre grunnarealer for drift (jf. postene 194 og 195 i AN). Disse driftsmidlene regnes som alltidsvarende, dvs. de har ingen begrenset levetid på 100 år eller mindre, og kan derfor ikke avskrives. Dette inkluderer skog- og jordbruksseiendommer, tomter, gruver, steinbrudd, vannfall og andre grunnarealer til eget bruk for drift av virksomheten.

Dersom tomt/grunn er kjøpt med eksisterende bygning, og verdien av de to ikke er mulig å skille fra hverandre, tas hele investeringsbeløpet med her dersom tomta antas å ha større verdi enn de eksisterende bygninger. Inntekter fra salg av tomt/grunn skal ikke trekkes fra.

5: Fordeling av foretakstall på ulike bedrifter (avdelinger)

En **bedrift** er definert som en lokal (geografisk) del av et foretak som driver næringsvirksomhet innenfor én bestemt næring.

Med **lokale enheter** menes her deler av foretaket (selskapet) som kan identifiseres geografisk. Det er snakk om to separate

Et eksempel på utfyllingen av spm. 5.1-5.6:

To lokale enheter, hvor hver enhet driver virksomhet innenfor to næringsgrupper, gir fire bedrifter:

B.nr.	Adresse/karakteristikk	NACE (næring)	5.1 Syssel- setting	5.2 Lønns- kost- nader i prosent	5.3 Omset- ning i prosent	5.4 Produkt- innsats i prosent	5.5 Brutto- inves- tering i prosent	5.6 Intern- leveranser i prosent
1234567	Floveien 3 , 2345 Moen - Utleie	70202	4	24,80	25,55	30,00	15,34	0,0
2345678	Floveien 3 , 2345 Moen - Drift av databaser	72400	8	49,22	50,25	39,00	34,70	40,50
3456789	Myrveien 8 , 3456 Fjorden - Konsulentvirksomhet	72200	2	19,68	19,50	16,00	30,40	59,50
4567890	Myrveien 8 , 3456 Fjorden - Engroshandel, datamask.	51640	3	6,30	4,70	14,00	19,56	0,0
		SUM:	Tilsvarer post 1.3 i dette skjemaet	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

lokale enheter når de har ulik gateadresse, selv om begge tilhører samme kommune/postnummer. Den lokale enhetens grenser bestemmes av tomtenes grenser. Hver lokal enhet kan drive virksomhet innenfor flere forskjellige næringsgrupper og blir dermed delt opp i flere bedrifter.

Foretak som kun bestod av én bedrift i 1998, kan se bort fra dette spørsmålet.

5.1-5.6: Fordel foretakets totale sysselsetting, lønnskostnader, omsetning, produktinnsats, bruttoinvestering og internleveranser på bedriftene i foretaket

Her skal foretakets totale sysselsetting (jf. spm. 1.3), totale lønnskostnader (jf. postene 500+540+541+590 i AN), total omsetning (jf. postene 300+310+360+370 i AN), produktinnsats (inkl. internleveranser i post 3.1), bruttoinvesteringer (jf. post 4.4.1- 4.4.2 + 4.4.3) og internleveranser (jf. post 3.1) fordeles på bedriftene (avdelingene) i foretaket. Internleveranser fordeles på bedrifter som leverer varer/typer tjenester til andre bedrifter i foretaket. Produktinnsats er definert som summen av alle driftskostnader eksklusive varekostnad for solgte handelsvarer (varehandel), lønns- og personalkostnader, av- og nedskrivninger, tap ved avgang av anleggsmidler og tap på fordringer.

I post 5.1 i skjemaet har vi listet opp de bedrifter som Statistisk sentralbyrå pr. utsendelsesdato har registrert under foretaket. De av bedriftene som er ført opp og som var i drift i 1998, skal være med under fordelingen. Dersom foretaket bestod av andre bedrifter i 1998 enn dem som er listet opp (nyetablerte bedrifter/avdelinger etc.), må disse også tas med. Angi da gateadresse og oppstartsdato og beskriv næringsaktiviteten. Stryk over og rett dersom våre opplysninger ikke er korrekte. Bruk eget ark dersom det ikke er plass nok på spørreskjemaet.

Ved fordelingen kan anslag benyttes. Dersom det ikke er plass nok på skjemaet, legg ved et eget ark for dette.

Strukturundersøkelse 1998

Γ

└

Viktig: Skjemaet skal leses maskinelt, derfor er det viktig at utfyllingen blir utført nøyaktig.
Bruk blå eller svart penn og skriv tallene slik:

1.2.3.4.5.6.7.8.9.0

Hjelp til utfyllingen kan du få ved å ringe:

Virksomheten er plassert i næring _____

Hvis De mener dette er galt, beskriv virksomhetens art nedenfor.

Hvis navn-/ adresse- endringer, fyll ut:	Foretakets navn	Postadresse
	Kommune	Gate/vei
Er foretaket (sett kryss)	☐ I vanlig drift ☐ Midlertidig ute av drift, dato:	☐ Opphört, dato: .....
	☐ Under oppbygging ☐ Registrert bare for å beskytte firmanavn, varemerke e.l.	☐ Solgt, overdratt til andre (se nedenfor). Dato:
Foretaket er solgt/overdratt til (navn og adresse):		
Eventuelt nytt navn på foretaket		Eieform pr. 31.12.98:

1. Sysselsetting for foretaket i 1998

Les rettledningen på siste side nøye før du svarer

Gjennomsnittlig antall sysselsatte på foretaksnivå (post 1.3) skal være lik summen av gjennomsnittlig antall sysselsatte på bedriftsnivå. Gjennomsnittlig antall lønnstakere/eiere over året beregnes ved å summere antall lønnstakere/eiere ved utgangen av februar, april, juni, september og november og dividere med 5.

Sysselsetting (gjennomsnitt i året)

1.1. Eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap og familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket (gjennomsnitt i året)	
1.2. Lønnstakere (gjennomsnitt i året)	
1.3. Totalt antall sysselsatte (1.1 + 1.2)	
1.4. Antall utførte årsverk av lønnstakere (med én desimal)	,

2. Omsetning for foretaket i 1998

Omsetningen er inntekter på salg av varer og tjenester, avgiftspliktige og avgiftsfrie (post 300 og 310 i Alminnelig næringsoppgave), leie- og provisjonsinntekter (post 360 og deler av post 370 i Alminnelig næringsoppgave), samt andre driftsinntekter. Omsetningstallet på foretaksnivå (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4) skal være lik summen av omsetningen i alle bedriftene.

Internleveranser er den totale verdi av leveranser av varer og tjenester fra den enkelte til de øvrige bedriftene (virksomhetene) innen foretaket. Bruk markedspriser ved beregningen, og gi gjerne anslag. Summen av internleveranser på bedriftsnivå skal være lik internleveransene totalt i foretaket (føres på post 2.5).

Hele tusen

2.1. Inntekter på salg av varer og tjenester, avgiftspliktige (post 300)	
2.2. Inntekter på salg av varer og tjenester, avgiftsfrie (post 310)	
2.3. Leie- og provisjonsinntekter (hele post 360 + provisjonsinntekter og leieinntekter fra post 370)	
2.4. Andre driftsinntekter. Royalties, lisensinntekter o.l., godtgjørelse fra datterselskap (management-fees)	
2.5. Internleveranser	

3. Næring, sysselsetting og omsetning for bedriftene (virksomhetene) i 1998

1

Vær vennlig og kontroller om de forhåndsutfylte næringsopplysningene stemmer med aktivitetene som bedriftene driver. Er opplysningene feil, oppgi korrekt informasjon.

Oppgi sysselsetting (gjennomsnitt i året) for hver bedrift. Oppgi internleveranser og omsetning (eksklusive internleveranser) i hele tusen for

Bedriftens organisasjonsnr.	Bedriftens navn	Bedriftsnummer	Beliggenhetsadresse/karakteristikk

Statistisk sentralbyrå kan rette spørsmål til:

Navn: _____

Telefon: _____

eil eller ufullstendige, beskriv den korrekte aktiviteten.

hver av foretakets bedrifter.

Næring	Sysselsetting, Gjennomsnitt i året	Omsetning, Helse tusan	Internleveranser, Helse tusan

Informasjon

Formål

De innsamlede oppgavene i Strukturundersøkelsen inngår i Norges nasjonalregnskap og i ulike næringsstatistikker sammen med andre opplysninger som Statistisk sentralbyrå innhenter. Dette gjelder statistikk over reiseliv, samferdsel, tjenesteyting mfl.

Næringslivet og myndighetene har stort behov for nøytral informasjon om utviklingen i ulike næringer og i forskjellige deler av landet. Statistikken danner grunnlag for planlegging og styring, både politisk og for næringslivet. For å få korrekte tall er det viktig at alle svarer på spørsmålene - enmannsbedrifter så vel som store foretak.

Hvorfor må din virksomhet være med?

Mange oppgavegivere undrer seg over at deres opplysninger skal være så viktige for statistikken siden virksomheten er så liten i omfang. I mange bransjer er imidlertid de aller fleste virksomhetene små, slik at vi ville få et helt galt bilde av norsk næringsliv dersom vi ikke tok med de små enhetene.

Blir du ikke ferdig til fristen?

Det finnes mange gode grunner til å være sent ute med leveringen. Regnskapet er ikke ferdig, viktige bilag er forsiktig, du har vært ute og reist eller har vært syk, for å nevne noen av de viktigste. I slike tilfeller gir vi selvsagt utsettelse med innsendingen, men ta kontakt med oss slik at vi får avtalt ny svarfrist.

Du har plikt til å svare

Oppgavene samles inn av Statistisk sentralbyrå med hjemmel i §2-2 (1) i lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå av 16. juni 1989 nr. 54 og Finansdepartementets delegasjonsbrev av 13. februar 1990.

Dersom du mener du ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi oppgaver, kan du klage over påleggelsen innen tre uker. Klageretten gjelder ikke spørsmål om oppgaveplikten er rimelig eller nødvendig.

Hva skjer hvis du ikke svarer?

Det koster samfunnet store summer når vi må purre på manglende oppgaver. Den som ikke svarer i tide på en undersøkelse med svarplikt, må derfor regne med å bli lagt tvangsmult.

Blir du ikke ferdig med skjemaet innen svarfristen, så avtal ny frist med oss slik at du unngår problemer med eventuell tvangsmult senere. Er den først lagt, vil det til vanlig ikke hjelpe å forklare etterpå.

Personvernet

Oppgavene er undergitt taushetsplikt etter statistikklovens §2-4. Statistisk sentralbyrå vil bruke opplysningene til å utarbeide offisiell statistikk, og til statistisk bruk for forskning og offentlig planlegging. Bruk av innsamlede data vil skje i samsvar med krav stilt av Datatilsynet. Opplysningene vil bli oppbevart og eventuelt tilintetgjort på en betryggende måte.

Har du spørsmål til oss?

Har du spørsmål i forbindelse med skjemautfyllingen, står vi til tjeneste med veiledning og informasjon. Trenger du nytt skjema eller flere skjema, er det bare å ta kontakt med oss. Du kan ringe ett av telefonnumrene som står oppført på første side i spørreskjemaet.

Rettledning

Bedriftsinndeling

Hvis en juridisk enhet driver virksomhet på flere lokalt atskilte steder (adresser), skal det være registrert en bedrift for hver av disse. Tilsvarende skal det være registrert flere virksomheter hvis en juridisk enhet driver virksomhet i ulike bransjer på samme sted og hver bransje sysselsetter minst tre personer på heltid (fem personer innen industri). Unntatt fra denne regelen er blant annet transport og bygge- og anleggsvirksomhet. For disse næringene skal det kun registreres en virksomhet for hver adresse der det er faste avdelings-/administrasjonskontorer.

Næring

Næringsbeskrivelsene som er forhåndsutfyld er hentet fra Enhetsregisteret. Grupperingen er utført etter standard for næringsgruppering (SN94).

Hvis næringsbeskrivelsen er feil, vil vi at du retter dette i skjemaet. Gi en så nøyaktig beskrivelse som mulig av den aktiviteten som utføres. Oppgi derfor hvilke varer som produseres, eller selges og hvilke tjenester som utføres.

Eksempler kan være:

- Butikkhandel med dagligvarer
- Hotell med restaurant
- Reisebyråvirksomhet

Dersom Statistisk sentralbyrå gjør endringer i næringsbeskrivelsen for en virksomhet, er vi ansvarlige for å melde endringene videre til Enhetsregisteret.

Sysselsetting

Du skal oppgi sysselsetting for hele foretaket samlet og for hver av bedriftene.

Eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap og familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket (gjennomsnitt i året)

Her inngår alle sysselsatte som ikke er lønnstakere. Dette omfatter eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap, familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i foretaket o.l. Ekskludert her er medeiere i aksje- og andelsselskap som har lønnet arbeid i foretaket (disse inngår under lønnstakere i post 1.2). Ekskludert er også familiemedlemmer til eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap når de har fast avtalt lønn (inngår under 1.2).

Lønnstakere (gjennomsnitt i året)

Ta med alle personer som arbeider for arbeidsgiveren, og som har en ansettelseskontrakt og mottar kompensasjon for utført arbeid i form av lønn, gasje, honorarer, gratiale, naturalytelser o.l. Dette inkluderer både arbeidere og funksjonærer. Her skal man inkludere personer som er fraværende for en kort periode (ved kortere permisjon, dvs. permisjon med lønn) og streikende, men ikke de som er fraværende for en ubestemt tidsperiode av annen grunn. Begrepet inkluderer deltidsansatte, sesongarbeidere, lærlinger og hjemmearbeidere, men ekskluderer innleid arbeidskraft. Selgere, revisorer, regnskapsførere o.l. tas bare med dersom foretaket har forpliktelser overfor disse utover avlønning (dvs. feriepenger, frivillige sosiale ytelsel o.l.).

Totalt antall sysselsatte (gjennomsnitt i året)

Dette tilsvarer summen av postene 1.1 og 1.2.

Antall utførte årsverk av lønnstakere

Her regner man om alle årets deltidsansatte til hvor mange hel-tidsansatte (årsverk) de summert tilsvarer i løpet av året. Eksempel: En sysselsatt på heltid hele året og en sysselsatt en dag pr. uke gjennom hele året utgjør til sammen 1 1/5 (dvs. 1,2) årsverk. Merk: Det tas kun hensyn til lønnstakere (iht. 1.2).

Tidligere utgitt på emneområdet

Previously issued on the subject

Norges offisielle statistikk (NOS)

Official Statistics of Norway

Forretningsmessig tjenesteyting

Business Services

B	204	1979
B	285	1980
B	391	1981
B	470	1982
B	577	1983
B	620	1984
B	663	1985
B	752	1986
B	825	1987
B	896	1988
B	964	1989
C	48	1990
C	96	1991
C	174	1992
C	261	1993
C	337	1994

Statistikk over eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet 1995

Real Estate, Renting and Business Activities

C	412	1995
C	532	1996
C	596	1997

NOS Arkitektvirksomhet og byggeteknisk konsulentvirksomhet

Architectural and Other Technical Services Connected with Construction

B	147	1978
B	187	1979
B	262	1980
B	331	1981
B	471	1982
B	537	1983
B	576	1984
B	639	1985
B	735	1986
B	823	1987
B	895	1988

Omsetningsindeks for forretningsmessig tjenesteyting (verdiindeks): Utgis hvert kvartal i Ukens statistikk

De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk

Recent publications in the series Official Statistics of Norway

- C 601 Elektrisitetsstatistikk 1997 *Electricity Statistics 1997*. 2000. 67s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4819-1
- C 603 Byggjearealstatistikk 1999 *Building Statistics 1999*. 2000. 53s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4821-3
- C 605 Olje- og gassvirksomhet 1. kvartal 2000: Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 1st Quarter 2000: Statistics and Analysis*. 2000. 96s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4826-4
- C 606 Utenrikshandel 1999 *External Trade 1999*. 2000. 152s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4828-0
- C 608 Lakse- og sjøaurefiske 1999 *Salmon and Sea Trout Fisheries 1999*. 2000. 41s. 100 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4830-2
- C 609 Fiskeoppdrett 1998 *Fish Farming 1998*. 2000. 55s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4831-0
- C 610 Reiselivsstatistikk 1999 *Statistics on Travel 1999*. 2000. 90s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4836-1
- C 611 Helsestatistikk 1992-1998 *Health Statistics 1992-1998*. 2000. 70s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4842-6
- C 612 Skogstatistikk 1998 *Forestry Statistics 1998*. 2000. 87s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4843-4
- C 613 Nasjonalregnskapsstatistikk 1992-1999: Institusjonelt sektorregnskap. 2000. 59s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4844-2
- C 614 National Accounts 1992-1999: Institutional Sector Accounts. 2000. 61s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4845-0
- C 615 Olje- og gassvirksomhet 2. kvartal 2000: Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 2nd Quarter 2000: Statistics and Analysis*. 2000. 82s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4846-9
- C 616 Standard for økonomiske regioner *Classification of Economic Regions*. 2000. 53s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4847-7
- C 617 Norsk standard for utdanningsgruppering. Revidert 2000. Bokmål. 2001. 189s. 190 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4848-5
- C 618 Jaktstatistikk 1999 *Hunting Statistics 1999*. 2000. 63s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4849-3
- C 619 Elektrisitetsstatistikk 1998 *Electricity Statistics 1998*. 2000. 67s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4850-7
- C 621 Kommunestyrevalget 1999 *Municipal Council Election 1999*. 2000. 137s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4853-1
- C 622 Fylkestingsvalget 1999 *County Council Election 1999*. 2000. 114s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4855-8
- C 623 Fiskeristatistikk 1996-1997 *Fishery Statistics 1996-1997*. 2000. 116s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4857-4
- C 624 Sjølvmeldingsstatistikk 1998 *Tax Return Statistics 1998*. 2000. 110s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4858-2
- C 625 Avfallsstatistikk. Kommunalt avfall 1998 *Waste Statistics. Municipal Waste 1998*. 2000. 109s. 140 kr inkl. mva.
- C 626 Standard for økonomiske regionar. Nynorsk versjon *Classification of Economic Regions*. 2001. 53s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4864-7
- C 627 Kulturstatistikk 1999 *Culture Statistics 1999*. 2000. 124s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4865-5
- C 629 Nasjonalregnskapsstatistikk 1992-1999. Produksjon, anvendelse og sysselsetting. 2001. 153s. 190 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4870-1
- C 632 National Accounts 1992-1999: Production, Uses and Employment. 2001. 153s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4875-2
- C 633 Sjøfart 1999 *Maritime Statistics 1999*. 2000. 109s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4876-0
- C 634 Classification of Economic Regions. 2001. 54s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4877-9